

175921

**BİR FİNANSMAN ARACI OLARAK BARTER SİSTEMİ
VE MUHASEBE KAYIT DÜZENİ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
KEMAL CAN DOLUNAY
980300007**

**Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 25.12.2001
Tezin Savunulduğu Tarih : 28.12.2001**

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Rüstem Hacırüstemoğlu

Diğer Jüri Üyeleri Prof.Dr. Peyami Çankıoğlu

Yrd.Doç. Dr. Müge İşeri

ARALIK 2001

İÇİNDEKİLER	ii
KISALTMALAR	v
SÖZLÜK	vi
ŞEKİL LİSTESİ	vii
ÖZET	viii
SUMMARY	ix
1. GİRİŞ	1
2. BARTER İŞLEMLERİNİN TARİHİ, KAPSAMI, BAĞLANTILI KAVRAMLARI VE TÜRLERİ	3
2.1. Barter İşleminin Tarihsel Gelişimi	3
2.2. Tanım, Kapsam ve Temel Kavramlar	5
2.3. Barter İşlemlerinin Diğer Ödeme Türleriyle Olan İlişkisi	7
2.3.1 Barter ve Takas İlişkisi	7
2.3.2. Barter ve Karşılıklı Ticaret (Countertrade) İlişkisi	10
2.3.2.1. Karşılıklı Ticaret Türleri	11
2.4. Barter Uygulamasında Kullanılan Türler	16
3. BARTER’ın DÜNYADAKİ YERİ ve ÜLKE UYGULAMALARI	18
3.1. Barter’ın Gelişmesini Sağlayan Etkenler	18
3.2. Firmaların Barter’a Girme Nedenleri	19
3.3. Ülkelerde Barter Uygulamaları	19
3.3.1. A.B.D	19
3.3.2. Avrupa	20
3.3.3. Japonya	21
3.3.4. Türkiye	22
4. BARTER’IN VERGİ HUKUKU KARŞISINDAKİ DURUMU	23
4.1. Gelir Vergisi Kanunu Açısından Barter İşlemleri	23
4.2. Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Barter İşlemleri	25

4.3. K.D.V. Kanunu Açısından Barter İşlemleri	25
4.3.1. Üyelerin Gerçekleştirdiği Barter'ın K.D.V.K. Açısından Değerlendirilmesi	26
4.3.2. Barter Organizasyonu Hizmetinin K.D.V.K. Açısından Değerlendirilmesi	29
4.3.3. K.D.V. Matrahı	33
4.3.4. Yabancı Para Cinsinden Yapılan İşlemler	34
4.4. Damga Vergisi Kanunu Açısından Barter İşlemleri	35
4.5. Borçlar Kanunu Açısından Barter İşlemleri	36
5. BARTER SİSTEMİ	38
5.1. Barter'a İhtiyaç Duyma Nedenleri	38
5.1.1. Atıl Kapasite	38
5.1.2. Stok Fazlası	38
5.1.3. Finansman Sıkıntısı	39
5.1.4. Ödeme ve Nakit Akışı Sıkıntısı	39
5.1.5. Satış ve Pazarlama Güçlüğü	39
5.2. Barter Sisteminin İşleyişi	39
5.3. Barter Sisteminde Taraflar	42
5.3.1. Barter Şirketi	42
5.3.2. Üyeler	43
5.4. Barter Sisteminin Avantaj ve Dezavantajları	44
5.4.1. Sistemin Sağladığı Avantajlar	44
5.4.2. Sistemin Sağladığı Dezavantajlar	47
5.5. Barter Sisteminde Kullanılan Belgeler	48
5.5.1. Talep Formu	48
5.5.2. Arz Formu	48
5.5.3. Barter Çekleri	48
5.5.4. Barter İşlem Dekontu	49
5.5.5. Hesap Özeti / Ekstresi	49
5.5.6. Arz Bildirim Formu	49
5.5.7. Talep Bildirim Formu	50

6. BARTER İŞLEMLERİNİN MUHASEBE KAYIT DÜZENİ	51
6.1. Kuruluş İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	51
6.2. Üyelik İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	53
6.2.1. Üye Firmanın Kayıtları	54
6.2.2. Barter Şirketinin Kayıtları	55
6.3. Üye İki Firmanın Alış-Satışının Muhasebe Kaydı	57
6.3.1. Satan Firmanın Muhasebesi	57
6.3.2. Alıcı Firmanın Muhasebesi	60
6.3.3. Barter Şirketinin Muhasebesi	61
6.3.4. Dokuz Ay sonra İşlemin Muhasebesi	63
7. SONUÇ	65
KAYNAKLAR	67
EKLER	71
ÖZGEÇMİŞ	95

KISALTMALAR

A.B	: Avrupa Birliği
A.B.D	: Amerika Birleşik Devletleri
a.g.e	: Adı Geçen Eser
a.g.m	: Adı Geçen Makale
D.M	: Alman Markı
D.V.K	: Damga Vergisi Kanunu
E.B.B.	: Euro Barter Business
EURO	: Avrupa Ortak Para Birimi
G.V.K	: Gelir Vergisi Kanunu
IRTA	: Uluslararası Barter Organizasyonları Birliği
K.D.V	: Katma Değer Vergisi
K.D.V.K	: Katma Değer Vergisi Kanunu
K.V.K	: Kurumlar Vergisi Kanunu
M.d	: Madde
T.C.M.B	: Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası
TL	: Türk Lirası

SÖZLÜK

DEF	:Savma
RÜCU	:Geri Dönmeksizin
İBRA	: Aklama Temize Çıkarma
İFA	: Bir İşi Yapma, Yerine Getirme
İKRAH	: Tiksinme
İKTİSAP	: Kazanma, Edinme
İSTİHSAL	: Üretim, Üretme
MAHFUZ	: Saklanmış, Korunmuş
MUVAZAA	: Danışıklık
ŞERH	: Açık ve Ayrıntılı Anlatma
TEMLİK	: Bir Hakkın Diğer Bir Kimseye Geçirilmesi
TASRİH	: Açık Söyleme Belirtme

ŞEKİL LİSTESİ

- Şekil 2.1** : İki İstasyonlu Barter Sistemi
Şekil 2.2 : Çok İstasyonlu Barter Sistemi
Şekil 2.3 : Karşılıklı Ticaret Türleri
Şekil 2.4 : Geri Alım (Buyback)
Şekil 2.4 : Vadeli Satın Alma (Advance Purchase)
Şekil 2.6 : Karşı alım / Bağlı Muamele (Counterpurchase)
Şekil 2.7 : Üçlü Ticaret (Switch)

ÖZET

BİR FİNANSMAN ARACI OLARAK BARTER SİSTEMİ VE MUHASEBE KAYIT DÜZENİ

Bu çalışmanın amacı ; Yeni bir finansman tekniği olan ve ülkemizde henüz A.B ülkelerinde ve ABD 'deki kadar kullanım alanı bulamamış olan barter işlemlerinin tanıtılması, yasal çerçevede ele alınması ve barter işlemlerinin nasıl muhasebeleştirildiğini göstermektir.

Barter kısaca mal takası, değiş – tokuş olarak tarif edilebilir. Başka bir ifadeyle bir firmanın satın aldığı mal ve hizmetin bedelini kendi ürettiği mal ve hizmetle ödemesi olarak tanımlanabilir. Barter sistemi yeni pazarlar ve müşteriler kazandırma, stoksuz satış, tahsilat riski olmaması, atıl kapasiteyi değerlendirme ve ekonomik durgunluğa rağmen dinamik Pazar oluşturması ile iş dünyasında yaşanan bir çok ciddi sorunlara çözüm üretmede yardımcı olmaktadır.

Dünya hemen hemen her çeyrek yüzyılda ekonomik krizle karşılaşmaktadır. Birçok ekonomist'e göre ekonomik krizin sebebini para piyasalarındaki istikrarsızlık oluşturmaktadır. Barter işlemleri para vermeden mal yada hizmet satın almaya imkan tanıdığı ve faize olanak tanımadığı için tercih edilen bir finansman tekniğidir.

Daralan ülke ekonomileri için büyümeyi hızlandırıcı, daralan ve istihdamı sürekli düşen ekonomiler için atıl kapasitelerin ürüne dönüştürülmesinde pazarlama ve reklam aracı olma fonksiyonları ile gittikçe yaygınlaşan bu sistem için 21. yüzyılın altın yüzyıl olacağı ve dünya ticaretinin yüzde ellisinin bu sistemle yapılacağı ileri sürülmektedir.

Günümüzde ABD barter ticaretinin merkezi sayılabilir. Bu ülkede gerçekleşen barter ticaretinin cirosunun 500 milyar dolar civarında olduğu belirtilmektedir. Türkiyede bu konuda hizmet veren firmalar ;İhlas Barter, Net Barter, EG Bartering, E.B.B. Barter, Atlas Barter, Emin Barter ve Atwood Richardson temsilcilikleridir

SUMMARY

BARTER SYSTEM AS A FINANCIAL DEVICE AND ITS ACCOUNTING SYSTEM

The purpose of this study is; defining the new financial technique in our country that is not common used system as A.B. countries and A.B.D., which is called Barter Business. In this study barter, its legal subject and how to record accounting systems are examined.

Shortly, we can define Barter Business "exchange goods or services by others". Besides that, it can also be described as the price of the purchased goods and services can be paid by the firm's own product or service. Barter system help us how to solve the serious problems of the business world, like excess inventory, underutilized capacity, gain new market shares and new consumers. Consequently, you never have to worry about credit, cash flow or collecting debts.

Usually we come across the economical crises every quarter century. According to the economists the reason of this crises becomes from inconsistent money market.

Barter is one of the preferred financial technique because the system let us to purchase goods or services without paying cash and interest.

This system help undeveloped countries to grow their employment rate and convert their underutilized capacity in to the product. It is assume that 21th century is going to Barter' s century and 50 % of the world trade will be on barter system.

In nowadays, U.S.A. is the barter trade center of the world. Barter turnover in this country is over 500 billion U.S.D. In Turkey, functioned firms are Ihlis Barter, Net Barter, EG Barter, Atlas Barter, Emin Barter and Atwood Richardson agenr can be given as an example.

1. GİRİŞ

Ticaretin en basit şekliyle yapıldığı ilk çağlarda metal para ve banknotun icadından önce insanoğlu, takası sadece ihtiyaçlarını karşılama amacıyla kullanmakta ve ihtiyaç fazlası ürünleriyle ihtiyacı olan mal ve hizmetleri trampa etmek suretiyle ihtiyaçlarını gidermekteydi.

Paranın icadıyla ve ekonomide likidite amaçlı olarak kullanılmaya başlanmasıyla birlikte ticaretin ilk şekli olan takas pratik olmaması nedeniyle uygulamadan kalkmıştır. Paranın icadıyla birlikte paranın maliyeti olan faiz ortaya çıkmıştır. Faizin ekonomik maliyeti önemli dünya ekonomik krizlerini oluşturmuştur.

Para faydalı bir mübadele aracı olabilir. Ancak borç verildiği takdirde insanları kazancından mahrum ettiği için üretime hizmet etmez ve kazançların başka kişilerde toplanmasına ve bir takım mali dengesizliklere yol açar. Belirli kişilerde toplanan para kendisi için enyüksek getiriyi sağlayan piyasalara giderek reel piyasadan çekilir ve beraberinde para arzında daralma ve ekonomik durgunluğu oluşturur.

Ekonomik krizin en belirgin özelliği piyasalardaki likidite sıkışıklığıdır. Firmalar kriz dönemlerinde kredi kullanmamak, ellerindeki nakitleri dağıtmamak, vadeli satıştan ve stoktan kaçarak faaliyetlerini devam ettirmeye çalışırlar, Fakat naktin ve kredi maliyetlerinin yüksek olması ve alım satım işlemlerinde kısalan vadeler tüketicinin ihtiyaçlarını ertelemesine neden olmaktadır. Bu gibi durumlarda kredi almadan yada daralan pazarda vadeli satış yapmadan bir kazanç elde etmek oldukça zor görülmektedir.

Barter ekonomik refah dönemlerinde firmalar tarafından önemsenmemiş ancak ekonomik kriz şartlarında birden gündeme gelen bir ticaret sistemi olmuştur. Bu sistem işletmelerin ihtiyaç duyduğu sermayeyi azaltan, stok ve atıl kapasitelerin değerlendirilmesini sağlamak ve ihtiyaçların tedariklerinde nakit tasarrufuna yardımcı olmaktadır.

Bu çalışmada yeni bir finansman tekniği olan barter konusu detaylı olarak ele alınmıştır.

Bu çalışmanın ikinci bölümünde barterin tarihsel gelişimi anlatılmış barter sisteminin genel bir tanımı verilmiş ve konuyla ilgili kavramlar açıklanmıştır. Ayrıca barterin diğer ödeme türleriyle olan ilişkisinde yer verilmiştir.

Üçüncü bölümde barterin dünyadaki yeri ve ülke uygulamalarına yer verilmiştir.

Dördüncü bölümde barter sisteminin yer aldığı yasal çerçeve belirlenmiş ve bu çerçeveyi oluşturan kanunlar itibarıyla barter işlemleri incelenmiştir.

Beşinci bölümde barter sisteminin işleyişi üzerinde durulmuş sistemi oluşturan taraflar ve sistemde kullanılan önemli evraklar incelenmiştir.

Altıncı bölümde barter işlemlerinin muhasebeleştirme aşamaları ve kayıt teknikleri ele alınmıştır.

2. BARTER İŞLEMLERİNİN TARİHİ, KAPSAMI, BAĞLANTILI KAVRAMLARI VE TÜRLERİ

2.1. Barter İşleminin Tarihsel Gelişimi

Birçok firma barter'in atıl kapasitenin ürüne dönüştürülmesinde ve ürünlerin pazarlanmasında en düşük maliyetli yöntem olduğunu söylemektedir. Özellikle günümüz ekonomik kriz ortamında barter, devamlı daralan ve küçülen ekonomi için atıl kapasitenin ürüne dönüştürülmesinde bir pazarlama ve reklam aracı olma fonksiyonu ile önem kazanan bir modeldir.

Günümüzde barter kelime olarak yeni bir kavram olmasına rağmen ekonomi içinde yeri ilk çağlara dayanır. Paranın icadından önce insanoğlu, takası sadece ihtiyacını karşılamak amacı ile kullanmaktaydı.

Metal para ve daha sonra banknotun ekonomide likidite amaçlı olarak kullanılmaya başlanmasıyla birlikte ticaretin ilk şekli olan takas pratik olmamasından dolayı uygulamadan kalktı. İnsanoğlu paranın icadıyla birlikte paranın maliyeti olan faizle tanışmakta da gecikmedi. Faizin ekonomik maliyeti, önemli dünya ekonomik krizlerindeki gündeme getirmekte gecikmedi¹.

1930'lu yılların ilk yarısında dünya "büyük ekonomik buhran" ile karşılaşmıştır. Bu dönemde arzın talepten fazla olması, satılmayan mallardan dolayı işletmelerin ellerinde stok birikmeye başlamış ve bu stokların nakite çevirilememesi nedeniyle firmalar büyük ekonomik güçlüklerle karşı karşıya kalmaya başlamışlardır.

Bu dönemde ekonomideki bu krizi aşmanın yolu olarak mal takası gündeme gelmiştir. Böylelikle günümüzde bulunan sistemli barter organizasyonlarının temeli bu yıllarda atılmıştır.

Bilinen en eski barter organizasyonu İsviçre' de kurulu olan WIR-Genossenschaft' dir. Bu organizasyon 1934 yılında kurulmuş 1950' lerde üye sayısını hızla arttırmış,

¹ ERKAN Mehmet , "Yeni Bir Finansman Aracı:Barter", Vergi Dünyası , Ocak 2000, Sayı 221 s.92

bilgi depolama olanaklarının bilgisayarlar yardımıyla genişlemesi nedeniyle üye sayısı 65.000'leri aşarak barter cirosuda yıllık ikimilyar frank' a ulaşmıştır. 1950 'den 1990 'a kadar 500 kat artan bu miktar dünyada barter ticaretinin gelişmesinin belirgin bir örneğidir. Bilindiği kadarıyla, bugün İsviçre' de kurulan firmaların büyük kısmı ticaret odasına kayıt olurken, bu organizasyona da dahil olmaktadır².

İsviçre dışında Avrupada ilk barter organizasyonu 1983 yılında Almanya' da kurulmuştur. Avusturya da 1984 yılında kurulan EBC daha çok doğu Avrupa ülkelerinde faaliyet göstermekte, 1986 yılında kurulan BCI Almanya, Slovenya ve Slovakya'da bayilikler vererek günümüzde altıbin üyeli organizasyon haline gelmiştir. Bu ülkelerde barter cirosu son üç yılda on misli artış göstermiştir³.

1930' lardan sonraki en uzun ekonomik durgunluk dönemi 1980-1983 yılları arasında yaşanmıştır. Bu dönemde korumacılığın artması, faiz oranlarının az gelişmiş ülkeleri borç krizine düşürecek kadar yükselmesi; Petrol krizi ve petrol piyasalarındaki çöküş, barter' in 1980' li yıllarda hızla yayılmasına neden olmuştur⁴.

Türkiyede barter organizasyonları 1990' lı yılların ikinci yarısından itibaren faaliyet göstermeye başlamışlardır.Şu anda faaliyetlerini sürdüren altı firma bulunmaktadır.Bunlar; İhlas Barter, E.B.B Barter, E.G Bartering, Atlas Barter, Emin Barter ve Net Barter firmalarıdır⁵.

---

² ARSLAN C.Murat-AYKUTLU Fercan , "Barter Uygulaması-Sirküler Rapor" , TÜRMOB Yayınları 97, Ankara 1999, s.1-3

³ ARSLAN Sinan, "Barter Sisteminin İşleyişi ve Muhasebesi", Öneri Dergisi, Marmara Üniversitesi Sos.Bil.Enstitüsü, Sayı 14, Yıl 6, Cilt 3, Haziran 2000, Sayfa 83

⁴ ÇARIKÇI Emin, a.g.k., s.9

⁵ MARANGOZ Mehmet, "Yeni Bir Pazarlama ve Finansman Aracı Olarak Barter", Dünya Gazetesi, 16 Nisan 2001, s.13

2.2. Tanım kapsam ve Temel Kavramlar

Barter, İngilizce kökenli bir kelime olup, en basit anlamıyla "takas" ya da "değiş-tokuş" olarak tanımlanabilmektedir. Taş devrinden beri uygulanarak günümüze kadar gelen tek ticaret ve finansman sistemi olarak bilinmektedir⁶.

Barter için yapılabilecek daha kapsamlı bir tanım ise, Bir işletmenin satın aldığı mal yada hizmetin bedelini kendi ürettiği yada sahibi olduğu mal yada hizmetle ödemesi olarak verilebilir⁷.

Dünyanın en eski ticaret şekli olan barter da takas nakit kullanılmaksızın eşit değerdeki mal ve hizmetlerin doğrudan değişimi ile gerçekleşir⁸. Barter ticari muamelede para vermeden alış verişi imkanı tanımına rağmen , uluslararası barter 'a katılacak olanlar mal ve hizmetlerin değişim değerlerini herhangi bir para cinsinden önceden belirlerler. Fakat değişime tabi olacak mal ve hizmet bedelinin tutarı eşit olmadığı takdirde nakit kullanımı söz konusu olacaktır.

Barter en basit ifadeyle "Takas " olarak adlandırılrsa bile , barter sisteminin içeriği dolayısıyla sadece takas olmaktan çok daha öte bir kavramdır. Barter çok sayıda alıcı ve satıcının bir arada karşı karşıya geldiği bir geniş pazar olmasının yanısıra , bu alıcı ve satıcıların belli kurallar çerçevesinde ve belli kriterlere göre bir araya toplanan hem alıcının hemde satıcının haklarını ve sorumluluklarını belirleyen bir sistemdir. Bu nedenle barter sistemi salt bir takas sistemi değildir. Barter ; Alıcının ve satıcının mevcut ekonomik şartlarda en iyi koşullarda Pazar bulup , alışverişini bu pazarda yapmalarını sağlayan, belirli niteliklere sahip kişi yada kurumların üye olabildiği ya da sistemden yararlanabildiği bir alış verişi kulübüdür⁹.

Barter iki yada daha fazla tarafın nakit kullanılmaksızın yapılan sözleşmeye bağlı kalmak kaydıyla mal ve hizmetlerin değiştirilmesidir .Ancak barterin yapılabilmesi için ik temel koşul vardır. Birincisi tarafların istediği mal ve hizmetlerin karşılıklı olarak

---

⁶ GÜR SOY Celal, "Barter El Kitabı-Dünyada ve Türkiyede Barter Takas Ticareti, IST 1998, S:61

⁷ YEŞİLOĞLU Talat – YİĞİT Selçuk , "Barter ile Ticaret Çok Avantajlı Oldu", Ekonomist Dergisi, 24 Kasım 1996, S:16

⁸ SAMUEL W. Bethwy, "Barter In The World Economy" American Jurnal of International Law CLXXXM2, s:410-411

⁹ ARZOVA S. Burak , "Barter işlemleri" Türkmen Kitabevi İSTANBUL S.1

birbirinde varolması , ikincisi değişimi yapılacak mal ve hizmetlerin eş değerde olduğunun kabulü¹⁰ , Bu iki koşulun aynı anda gerçekleşmesi çok zor olmaktadır.

Barter uluslararası ticarete "mal takası" olarak kullanılmaktadır.Fakat burada takas yapan oyuncuların sayısı sadece bir alıcı ve satıcıdan ibaret değildir. Yüzlerce hatta binlerce kişi veya kuruluşlar kendi ihtiyaçları doğrutusunda,mal ya da hizmet ; Alım yada satım talebinde bulunur.Barter sisteminde bu talep sahipleri oyuncular olarak adlandırılırlar.Barter bu oyuncular arasında en uygun olanını en uygun olanı ile eşleştiren bir "eşleştiricidir"¹¹.

Barter ticarete giren firma sayısına bağlı olarak iki taraflı (saf takas),üç taraflı veya dört taraflı olabilir.Barterda taraflar iki özel firma, iki kamu kuruluşu ya da bir özel firma, bir kamu kuruluşu olabilir.iki firma arasındaki barter'a "özel barter" denir.

Barter'da değişimi yapılan mallar genellikle birbiriyle ilişkisi olmayan mallardır.örneğin bakliyat gıda maddeleri, hububat, kimyasal maddeler, hammaddeler, petrol vs.

Barter anlaşmasında takas(Değiş-tokuş) mal yada hizmetlerin miktarı, kalitesi, fiatı, teslim zamanı ve nakliye koşulları taraflar arasında imzalanan ticari protokolle belirlenir.

Barter, son yıllarda çok uluslu büyük firmalar kadar, küçük ölçekli firmalar tarafından da tercih edilmektedir.Özellikle küçük ölçekli işletmeler için barter, mal ve hizmetlerini satmada ihtiyaçlarını karşılamada ve yeni pazarlara yeni müşterilere ulaştırmada en önemli unsur olarak görülmektedir¹².

Barter sistemi para vermeden alış veriş imkanı tanıdığından işletmeler için bir finans tekniğidir. Barter, finansman tekniği girdi maliyetini en aza indiren bir tekniktir. Çünkü bu sistemle sağlanan finansman karşılığında faiz ödemesi yerine mal ve hizmetle ödeme söz konusudur. Taraflar alıcı yada satıcı faiz yüküne katlanmazlar. Oysa

---

¹⁰ ÇARIKÇI Emin, "Countertrade Policies and Prospect for Cooperation Among İslamic Countries" Ar-Ge :53/ No:136 , Ankara ,TOBB Yayını 1989

¹¹ ARZOVA S.Bulak ; a.g.k., s:2

¹² JORDAN E.Chan , KAUFMAN Steve, "when Money Is No Object, Nation Business, No:7 (July 1991), s:24

aynı mal yada hizmeti kredi kullanma yoluyla satın almak istediklerinde kredilendirdikleri tutar kadar faiz yüküne katlanırlar.Barter sisteminde faiz yer almamaktadır.

Barter sisteminin kalitesi üye firmaların sayısı ile doğrudan ilişkilidir. Üye firma sayısı arttıkça pazara sunulan ürün ve hizmet çeşidide artmaktadır. Örneğin, muhasebe bürosunun yeni bir bilgisayar'a ihtiyacı vardır.Bilgisayar firmasında sattı mal karşılığında kullanılmış araba almak isteyebilir.Kullanılmış arabayı satan firma, muhasebe bürosu ile anlaşarak malın bedelini hizmet olarak alabilir. Barter organizasyonlarının fonksiyonu arz ve talebi birleştirmektedir.

Barter komisyonu: Barter barter ticaretini gerçekleştirmeleri üzerine hem alıcıdan hemde satıcıdan %2 ile %5 arasında değişen komisyon gelirleri barter hizmetinin bir bedelidir¹³. Ayrıca barter üyeleri yıllık barter hizmetinden faydalanmak için bir üyelik aidatı ödemektedirler.

2.3. Barter işlemlerinin Diğer Ödeme Türleri İle Olan İlişkisi

2.3.1 Barter ve Takas İlişkisi

Takas, iki kişinin aynı değerde olan mallarını değiş-dokuş etmesidir. Oysa barter takastan daha ötede bir sistemdir. Barter daha geniş bir kavram yada diğer bir deyişle değiş – tokuşun sistemleştirilmiş şeklidir. Barter işletmelerin ihtiyacı olan malları (toplu içneden bilgisayara, tatil ihtiyacından otomobile kadar) para ödmeden ve hiçbir şekilde nakit akışını bozmadan alabilmeleri, bunun karşılığında da atıl olarak duran mal ve hizmetleri yine para olmadan satarak ihtiyaçlarını finanse etmeleridir¹⁴.

Yukarıda değinildiği gibi takas iki kişi arasında yapılırken barter'in farkı, bu sisteme dahil olan işletme, aynı sisteme dahil birçok işletme içerisinde ihtiyacı olan malı karşılayabileceği firmayı seçerek onunla değiş tokuşu gerçekleştirebilmesidir.

---

¹³ ARZOVA S.Bulak a.g.k. s:3

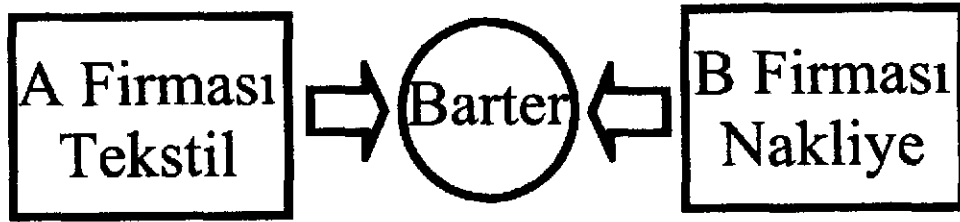
¹⁴ BAYSAL, Rauf – YÖNEZER, Nurhan; " Yurtiçi Barter Krizi Yenmenin İlacı Oldu" , Ekonomist Dergisi , 17 Temmuz 1994, s.10-11

Barter pazarını sistem işletici de denilen Barter Firması yönetmektedir. Barter firması üye firmaların kendisine verdiği yetki ile barter pazarını yönetir. Barter firmasının ana ve tek görevi bu pazarın sağlıklı işlemlerini ve sürekli gelişimini sağlamasıdır. Görevini yerine getirirken, ortaya çıkabilecek sorunları önlemek amacıyla, barter pazarında ticaretin kural ve esaslarını koyma hakkına sahiptir. Barter firması yetkilerini barter pazarının daha iyi faaliyet göstermesi için kullanır. Firma pazardaki faaliyetlerinden dolayı üye firmalardan yıllık aidat, firmalar arasında gerçekleşen işlemlerden de komisyon alır. Barter şirketi faaliyetleri için maddi kazanç elde eder¹⁵.

Günümüz Türkiye' sinde barter kuruluşlarının gerçekleştirdiği işlemler genelde iki istasyonlu olup, bunun geliştirilememesi büyük problem yaratmaktadır.

İki istasyonlu barter sisteminde talebi yapan firma ile arz' ı yapan firma karşı karşıyadır ve birbirlerine mal veya hizmeti takas etmek zorundadır. Buradaki sorun; Talep ve arzın birbirini dengeleyememesi, kalite ve fiyatın tatmin edici olmamasıdır¹⁶.

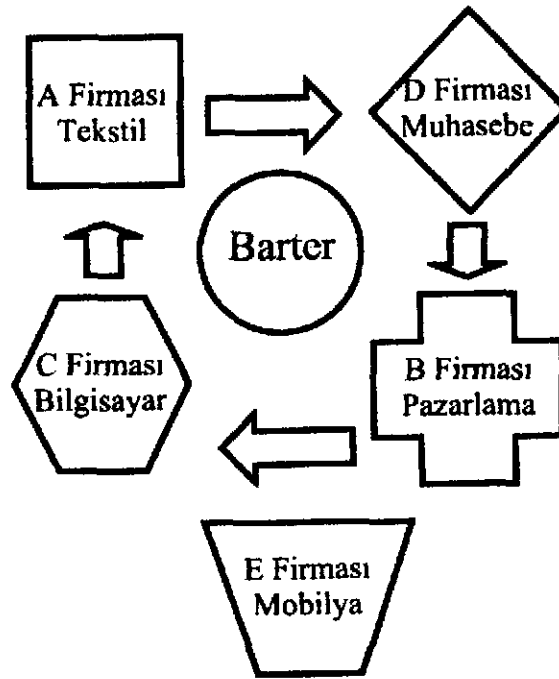
Şekil 2.1 iki istasyonlu barter işlemi

¹⁵ <http://www.netbarter.com.tr>.

¹⁶ ŞENOL Aydın, "Barter Sisteminin İşleyişi Uygulama ve Muhasebesi", Sakarya Üniversitesi Sos.Bil.Enstitüsü ,Yüksek Lisans Tezi, 1999, s.27

Günümüz Ekonomilerinde büyük bir hızla artan mamül ve hizmet çeşitlerini uygun şartlarla karşılayabilmek imkanı, bilgisayar teknolojisinin gelişmesi ile mümkün hale gelmiştir. İki istasyonlu barter uygulamalarında karşılaşılan zorluklar çok istasyonlu barter uygulamalarıyla aşılmaya çalışılmaktadır¹⁷.

Çok istasyonlu sistemde barter organizasyonu, bir mal yada hizmet havuzu oluşturmakta ve üyeler bu havuza borçlanmak suretiyle mal yada hizmet almakta, borçlanmalarında kendi mal yada hizmetlerini bu pazara sunarak ödemektedirler. Çok istasyonlu sistemin avantajı, işletmelerin birbirinden alım yapmaları ,ancak sisteme borçlanmalarından ileri gelmektedir. Böylece satan tarafın alacağı, garanti altına alınmış ve iki istasyonlu sistemde (Takas) olduğu gibi, arz eden taraf mal sattığı firmanın malını almak zorunda kalmadan ihtiyacı olan malın tedarikini sistem içersinden karşılamaktadır¹⁸.

Şekil 2.2 Çok istasyonlu Barter işlemi

Şekilde görüldüğü gibi A firması bir tekstil firmasıdır ve işletmesinin bilgi işlem sisteminde yenilikler yapma ihtiyacı duymaktadır. Firma bu talebi barter kuruluşuna

¹⁷ AYKUTLU Ercan-AK Bülent, "Barter Ticaret Uygulaması", Finans Dünyası, Kasım 1999 s.176

¹⁸ a.g.m. , s.176

bildirir. Müşteri temsilcisi bu talebin spekülatif talep olup olmadığını yaptığı araştırmalar sonucu teyit eder. Merkezdeki bilgisayar sistemi yardımıyla aranan malı arz eden firmaları bularak onlara fax yada e-mail gönderir. Bu şekilde A ve C firmaları bir araya gelerek barter yapmayı kararlaştırır.

A firması barter kuruluşuna bir teminat mektubu getirir ve böylece satın alma limiti açılır. Barter firması C firması olan bilgisayar şirketine teminat karşılığı kadar tahsilat garantisi verir. Örneğin yapılacak işlem yirmimilyar lira ise ve A firması onmilyar liralık teminat mektubu veriyorsa kalan onmilyar liralık bölüm barter firmasının garantisi altında değildir. A firmasını merkezdeki hesabına onmilyon borç, C firmasına da on milyon alacak yazılarak hesap ekstreleri her iki tarafa yollanır.

C firması muhasebe ve pazarlama talebini satıştan önce D ve B firmalarına iletmış ve bağlantı sağlanmış durumdadır. Böylece C firması hizmet bedeli olan hesabındaki parayı her an kullanabilir durumdadır.

Barter kuruluşlarında işlemler genellikle dolar bazında gerçekleşir. Ancak para biriminin dolar olarak alınması kesin bir kural değildir. Bu tamamen barter kuruluşlarının kullanmış olduğu sistemle ilgilidir.

2.3.2 Barter ve Karşılıklı Ticaret(Counter Trade) İlişkisi

Counter trade yada bir başka deyişle karşılıklı ticaret özellikle 1945 lardan sonra dünya ticaretinde önemli bir yere sahip olmuş bir ticaret sistemidir. Eski doğu blok' u ülkelerinin önderliğinde gelişme göstermiş ve zamanla tercih edilen bir finansman tekniği olmuştur¹⁹.

Karşılıklı ticaret kelimesi ülkeler arasında mal mübadelesinden bahsedildiğinde kullanılıp ve çoğu zaman en dar şekliyle saf takas olarak algılanmaktadır. Oysa ikinci dünya savaşı sonrası "Eğer sen benden mal alırsan, bende senden alırım" fikri ile karşılıklı ticaretin daha karışık biçimleri doğmuştur²⁰.

¹⁹ ..."Counter Trade (Karşılıklı Ticaret)", Birlik Dergisi Sayı 13, Nisan 1996, S:21

²⁰ CHARLES W. Neale-DAVID D. Shipley, "They Counter Trading Experience Of British And Canadian Firms", Management International review, Sayı 1, 1991, s:20

Karşılıklı ticaretin tanımı ; "Mal, hizmet veya teknoloji satışı karşılığında ödemenin, nakit esastndan başka yöntemlerle gerçekleştirildiği ticaret usullerine denir. Ödeme şekilleri olarak nakit yerine mal, hizmet teknoloji tranferi ve alacakların devri kullanılabilir"²¹.

Karşılıklı ticaret kavramı genellikle barter(takas) olarak algılsada iki kavramın arasında farklılıklar bulunmaktadır. Takas , nakit kullanmadan yapılan mal değişimidir. Oysa karşılıklı ticarete satışta yada satın almada eşitliğin sağlanamaması durumunda işleme ilgili komisyon, iskontolar ve kredi kullanımı ve sigortalama durumlarında,nakit ödemeler söz konusu olabilmektedir. Kaynaklar da bu yöntem zaman zaman parasız ticaret olarak adlandırılmaktadır.

2.3.2.1 Karşılıklı Ticaret Türleri

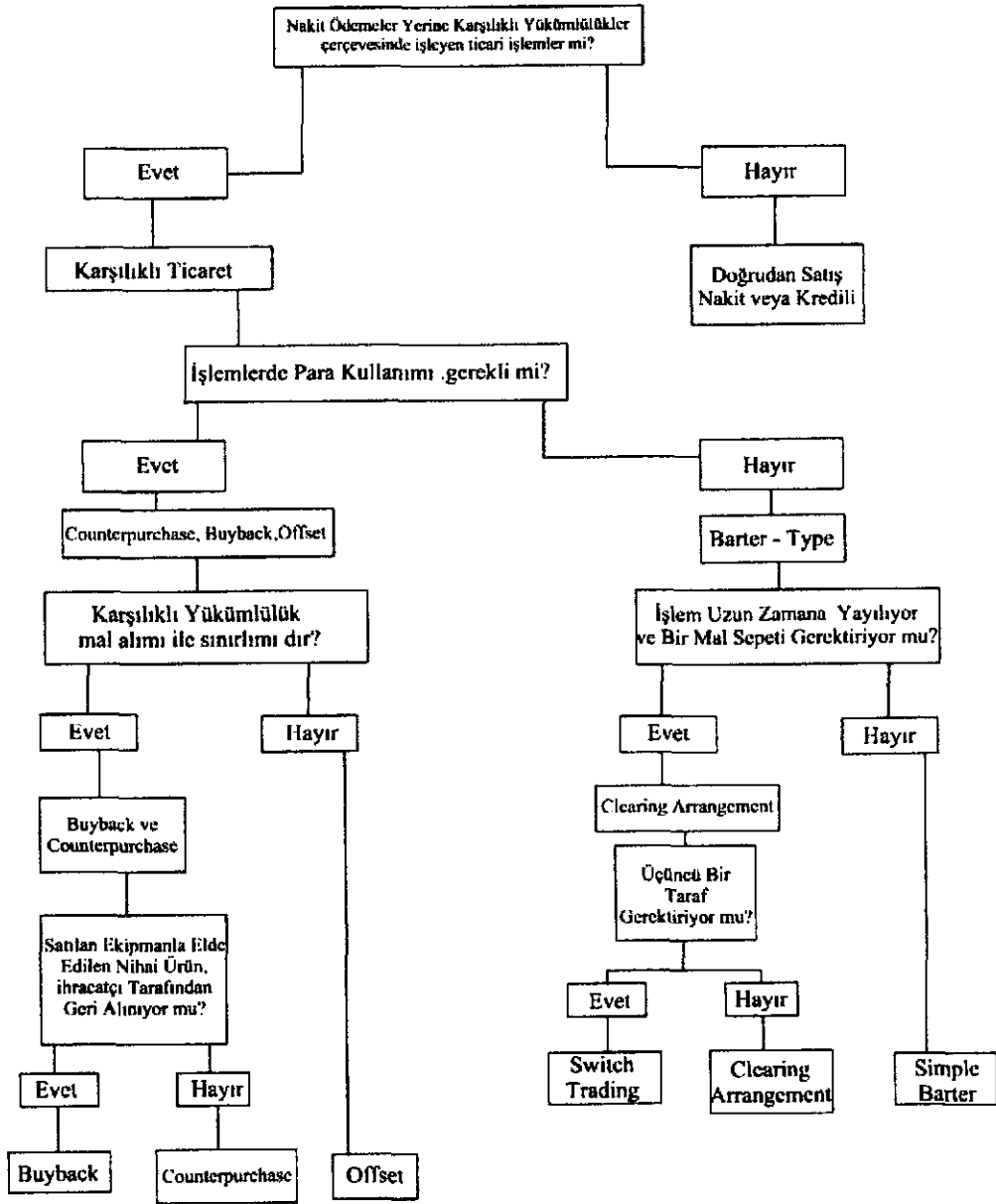
Karşılıklı ticaretin altı değişik türü vardır.Bunlar ;

- Barter (Takas)
- Geri alım (Buyback)
- Vadeli satın alma (Advanced Purchase)
- Karşı alım (Counterpurchase)
- Üçlü Ticaret (Switch)
- Offset

Karşılıklı ticaretin altı türünün şema üzerinde sınıflandırılması aşağıdaki şekilde gösterilmiştir.

---

²¹ PEKCAN Erdoğan, "Karşılıklı Ticaret Sistemleri ve Türkiye", İTO, s:1

Şekil 2.3²² Karşılıklı Ticaret Türleri

²² COŞKUN Arife, "Uluslar Arası Ticarete Bir Finansman Aracı Olarak Barter ve Türkiye Açısından Uygulama Olanakları" A.Ü. Sos.Bil. Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1994, s:10

A) Barter : Barter esas konumuz olduğundan diğer bölümlerde ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

B) Geri alım (Buyback) : Karşılıklı ticaretin en yaygın şeklidir. Bu yöntem yatırım mallarına ihtiyaç duyan ülkelerin ticaretinde görülür. Buyback anlaşmasında firma fabrika, teknoloji yada yatırım araçlarını bir ülkeye satar ve alıcı ülke bu araçları kullanarak üretimini gerçekleştirir. Üretim sonrasında, üretilen ürünlerin bir kısmı satış bedeli olarak firmaya verilir.

Şekil 2.4

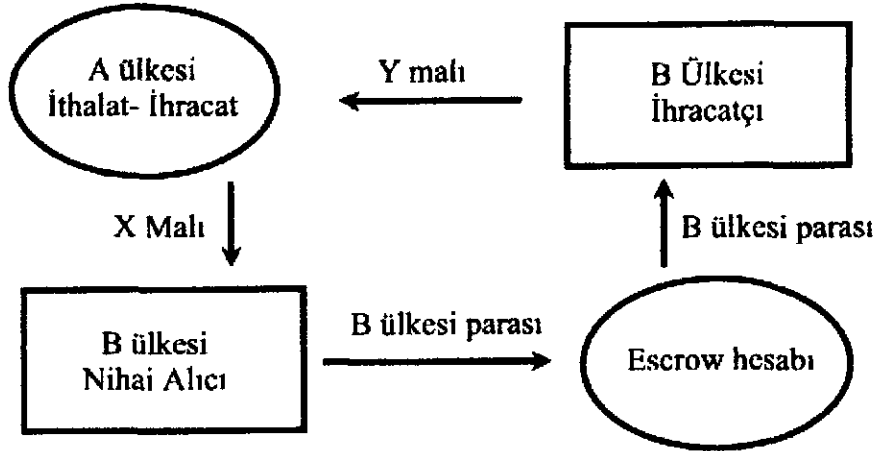
Şekilde görüleceği gibi bir firma yada ülke, makina-teknoloji-fabrikaya herhangi bir ödeme yapmadan borcunu üretimi ile ödeyebilmektedir.

Buyback 'de anlaşmalar genellikle on yıl veya daha uzun sürelidir. Çünkü üretim tesislerinin kurulması söz konusudur. Bu sebepten dolayı geri satın alma işleminin başlaması 4-5 yıl kadar sonra geçerlilik kazanır.

Bu yöntemde taraflar arasında yapılacak ilk sözleşme, yatırım araçlarının satış sözleşmesi, ağırlıklı bir öneme sahiptir. Satıcı firma bu satışla kendisine muhtemel bir rakip üretici yaratmaktadır. Bu sebepten karşı tarafa hangi teknolojiyi ne derecede aktaracağı ve kendi markasını kullanılmasını müsaade edip etmeyeceği gibi tüm ince detayların bu sözleşmede belirtilmesi önemlidir.

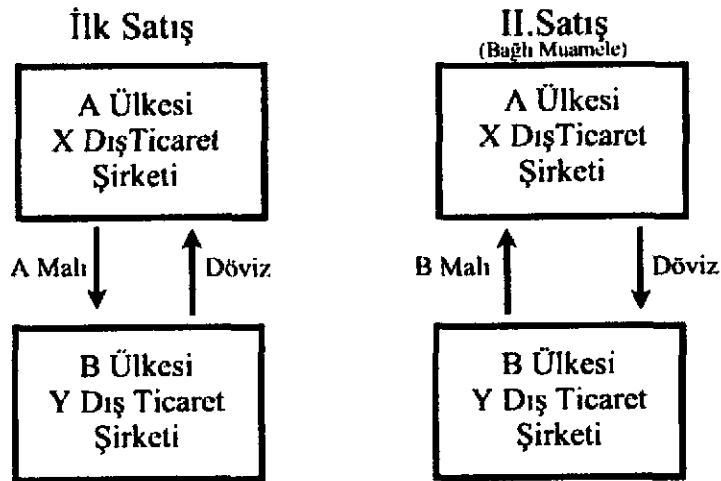
C) Vadeli Satın Alma (Advance purchase) : Aşağıdaki şekilde gösterildiği gibi A ve B ülkesinde bulunan iki firma aralarında karşılıklı satın alma anlaşması yapmışlardır. Anlaşma sonucunda B ülkesinde ön dengeleyici adı verilen bir escrow hesabı oluşturulur. Bu hesabın amacı ihracat işlem tutarının tarafsız bir ticari bankada bulunmasıdır. B ülkesinde bulunan ihracatçı Y malını anlaşma yaptığı A ülkesi ithalatçısına gönderir. A ülkesi ithalatçısı da X malını B ülkesindeki nihai

alıcıya ihraç eder. Nihai alıcı X malının bedelini escrow hesabına yatırır. Böylece ilk malı ihraç eden B firması bu hesaptan Y malı ihracat bedelini alır

Şekil 2.5²³

D) Karşı Alım / Bağlı Muamele (Counterpurchase) : İkili takas işleminden oluşan bu yöntem, günümüzde karşı ticaretin yaygınlaşmasında en çok etkisi olan tekniktir. Bu işlemde ithalat ve ihracat sözleşmesi olmak üzere iki farklı sözleşme yapılır. Birinci sözleşmede orjinal satış, ikincisinde ise karşı satış yada karşı satın alma yapılır. İki sözleşme birbirinden bağımsız olarak işleme tabi tutulur ve finansa edilir. Taraflar arasındaki sözleşme protokol ile birbirine bağlanır. Malların fiyatlandırılması, Karşılıklı alınabilecek ürünlerin listesi ve satın almanın zamanı gibi tüm ayrıntılar protokolde belirlenir²⁴.

Şekil 2.6

²³ COŞKUN Arife, a.g.t, s:13

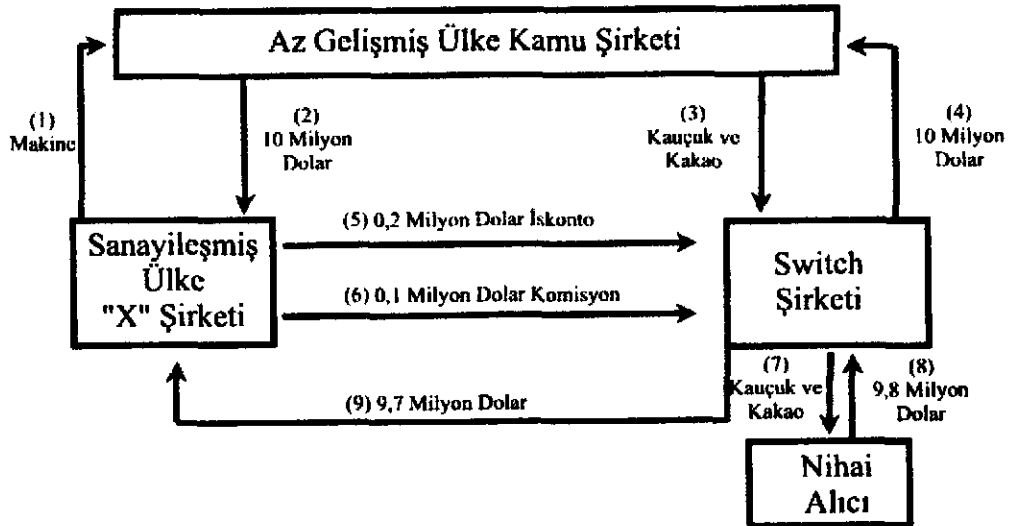
²⁴ PEHLİVAN Özgür, "Karşılıklı Ticaret Nedir ?", Ankara, İGEME, Nisan 1991, s:1

Yukarıdaki şekilde görüldüğü gibi ilk işlemde döviz ile alış yapılmış olup, ikinci işlemde karşı tarafın bu dövizle önceden almayı taahhüt ettiği bir alışa sevk edilmiştir.

Counterpurchase anlaşmalarında geçerlilik süresi ilk satış ile karşı satın almanın eş zamanlı olması şart değildir. Tarafların yükümlülüklerini yerine getirme süresi altı aydan başlayıp üç-dört yıla kadar değişmektedir²⁵.

Sözleşmelerde tarafların yükümlülüklerini yerine getirmediği takdirde, taahhüt edilen değer %5 ile %50 arasında değişen oranlarda dövizle tazminat ödemesi şart koşulur.

E) Üçlü Ticaret (SWITCH) : İkili takas anlaşmalarında türetilen, devreye üçüncü tarafın girmesiyle oluşmaktadır. İkili takaslarda dönem sonlarında meydana gelen dengesizlikleri önlemek amacıyla araya üçüncü bir taraf girerek dengeleme işleminin daha sağlıklı işlemesine olanak tanır. Üçüncü taraf genellikle bu tip işlemlerde uzmanlaşmış bir switch firmasıdır. Switch firması takas işleminin tamamlanması için prim karşılığında devreye girer. Diğer bazı kaynaklarda dengeleme şirketi de denilen switch firması aldıkları malları para ile veya mal karşılığı başkalarına satabilmektedir. Son satıştan aldığı döviz ile orjinal mal maliyeti arasındaki fark switch şirketinin karını oluşturur.

Şekil 2.7²⁶

²⁵ ÇARIKÇI, a.g.k, s:16

Şekilde görüldüğü gibi gelişmekte olan bir ülkenin açtığı makine ihalesini kazanan ikinci bir ülkedeki X firması, 10 milyon dolarlık bir ödeme için karşı satın alma şartı öne sürdüğünden X firması para yerine bu ülkeden kakao ve kauçuk almak zorundadır. X şirketinin bu mallara ihtiyacı olmadığından bir switch firmasına başvurmuştur. X şirketi switch şirketine kakao ve kauçuk için 0,2 milyon dolar iskonta yapmış, 0,1 milyon dolar komisyon ödemiştir. Switch şirketi nihai alıcıya kakao ve kauçuğu 9,8 milyon dolara satarak 0,1 milyon dolar kar etmiştir.

F) Offset : Kelime anlamı olarak dengelemeyi ifade eder²⁷. Bu yöntemin ana amacı yatırım mallarının alımı için ödenen dövizin tamamını ya da bir kısmını ülke ekonomisine geri kazandırmaktadır. Dengeleme döviz kaybını önleyerek ya da döviz kazandırıcı tedbirler alınarak yapılır.

Offset genellikle savunma sanayi, telekomünikasyon sistemleri kurulmasında, nükleer santral ve uçak sanayi sistemlerinin kurulması gibi büyük hacimli yatırımlarda kullanılır. Çünkü bu yatırımların gerçekleştirilmesi devletlerin ödemeler dengesini zorlayacak kadar yüksektir. Bu yöntem sayesinde alıcı ülkeler ekonomilerini fazla zora sokmadan savunma güçlerini artırma ve istihdam sorununu çözme , bunlara ek olarak bilgi birikimini artırma yönünde de fayda sağlamaktadırlar.

2. 4 Barter Uygulamasında Kullanılan Türler²⁸

Barter uygulamalarında en çok aşağıdaki üç tür kullanılmaktadır.

a) Uluslararası Barter: Uluslararası barter işlemleri countertrade (karşılıklı ticaret), buyback (geri alım) anlaşmaları, offset, üçlü ticaret şeklinde yapılmaktadır. Bu anlaşmaların özellikleri bir önceki bölümde açıklanmıştır.

---

²⁶ OKTAY Nüvit, "Karşılıklı Ticaret Sistemi (Countertrade) Dünyadaki ve Türkiyedeki Uygulaması", No:232 , Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yayını, 1987, s:9-10

²⁷ REDHOUSE; İngilizce- Türkçe Sözlük, İstanbul , Redhouse Yayınevi , 1989

²⁸ ARSLAN C.Murat – AYKUTLU Fercan, 'Barter Uygulaması' , s.8-9

b) **Barter Exchange:** Bir broker tarafından bir işletme ağına sunulan aracılık hizmetleriyle, üyelerin kendi aralarında mal ve hizmet değişimi yapmasıdır. Bu türe "Perakende Barter" da denilmektedir. Bu sistemde büyük ölçekli üreticiler, hizmet işletmeleri, perakende satış yapanlar, bankalar ve serbest meslek grupları yer alabilmektedir. Perakende barter, yerel bölge ve ya ülke sınırları dahilinde ticari faaliyetleri geliştirmekten günlük yaşamı iyileştirmeye kadar yapılan faaliyetleri kapsayabilmektedir.

c) **Toptan Barter:** Üretici, dağıtıcı ve toptancı gibi firmaların, stokta kalan mallarını eritmek amacıyla, mal ve hizmetlerini ticari ilişkide buldukları işletmelerle takas etmesidir.

3. BARTER 'IN DÜNYADAKİ YERİ VE TÜRKİYE UYGULAMALARI

3.1. Barter'ın Gelişmesini Sağlayan etkenler

Barter'a son yıllarda hemen hemen tüm dünya ülkelerinde talebin arttığı görülmektedir. Barter'a olan bu talebin artmasındaki nedenler ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir.

Talebi arttıran nedenlerden birincisi olarak, hammadde fiyatlarındaki istikrarsızlıklardan etkilenmemek gösterilebilir. Az gelişmiş ülkelerin ihraç ürünleri olan hammadde fiyatları uluslararası karteller tarafından genellikle düşük olarak belirlenmektedir. Bu da dış ticaretin, az gelişmiş ülkeler aleyhine, bozulmasına neden olur. Ancak barter anlaşmalarında fiyat ve miktar kamufle edilebilmektedir. Böylece yapılan uluslararası anlaşmalarla tarafların yada üretici kartellerinin tepkisini çekmeden düşük fiyattan yada üretim kotasını aşan miktarda ihracat yapmak mümkün olmaktadır. Örneğin 1980 yılından sonra petrol fiyatlarının düşmesiyle bazı ülkeler döviz gelirindeki azalmayı daha fazla ihraç yaparak telafi etmeye çalışmıştır. Ancak OPEC'in üretim ve ihracat kotaları bu duruma sınırlama getirmiştir. Birçok ülke bu kotaları barter aracılığıyla aşmıştır.

Ülkelerin politik ve ideolojik sorunları barter'a olan talebi olumlu etkilemiştir. Politik sebeplerden dolayı ihtiyacı olan hammaddeleri karşılayamayan bazı ülkeler yaptıkları ikili ticaret anlaşmaları ile bunları uzun vadeli olarak sağlamayı garanti altına alabilirler.

Ayrıca dış borç problemi, dış ticaret açıkları, döviz kaynağının kıtlığı sebebiyle ithalatta yaşanan zorluklar ve de faiz ödemeleri barter'ın gelişmesine önemli etki yapmıştır. Çünkü barter, hammadde ve ucuz işgücüne sahip ve inşaat işlerinde deneyimli ülkelerin döviz dönüşmemiş ve kısa sürede dönüşmesi mümkün olmayan bu potansiyelleri karşılığında ithalat yapmalarını sağlar. Böylelikle hem ithalatta döviz sağlanmış olur hem de ihracat için yeni garanti edilmiş pazarlar kazanılmış olur.

Bazı ülkeler mal stoklarını eritmek ve esnek olmayan talep yada rekabet nedeni ile satılmayan malların satılmasında barter sisteminden faydalanırlar. Özellikle bazı dönemlerde oluşan tarım ürünlerindeki stoklar bu yöntem sayesinde eritilmektedir.

3.2. Firmaların Barter'a Girme Nedenleri

Firmalar genellikle ekonomik durumun piyasada kötüleştiği yada para sıkıntısının olduğu dönemlerde barter'ı tercih etmişlerdir. Çünkü üretimde kullanılan hammaddeler ucuz ve devamlı olarak barter sayesinde sağlanmaktadır.

Ayrıca mevcut pazarlama kanalları ile satışın zorlaştığı ve rekabet sebebiyle düşük fiyattan satışın söz konusu olduğu durumlarda barter ürünü kolayca satmak için en ideal yoldur. Barter firma ve marka tanıtımında yardımcı olabileceği gibi firmanın mevcut dışındaki pazarlarada girmesini sağlamaktadır.

3.3. Ülkelerde Barter Uygulamaları

3.3.1. ABD

ABD barter sistemini başarıyla uygulayan tek ülke konumundadır. Ülkenin her eyaletinde ve her şehrinde bir barter şirketi bulunmaktadır. Barter şirketlerinin bazıları uluslararası piyasalarda çok sayılı üyelerle çalışırken bazıları da az sayıda firmalar ile çalıştığı belirlenmiştir.

Faaliyetlerini ABD de sürdüren barter şirketlerinin diğer ülkelerdeki barter şirketlerinden farkı; sistemden alım yapan borçlu firmanın her ay için belirli oranda faiz ödemesidir. Bu uygulamada amaç üyelerin borçlarını kısa sürede ödemelerini sağlamaktır. Ayrıca, üye firmaların aidatları ve işlem komisyonları nakit alınmaktadır. İşlem komisyonlarının da alıcıdan ve satıcıdan % 5 ile % 12 arasında değişen oranlarda alındığı görülmektedir.

ABD de faaliyet gösteren barter şirketleri ticari şirket olarak kurulmakta ve ticaret kanunları faaliyetlerini sürdürmektedir.

ABD de barter klüpleri ülkeyi bir ülke olarak değil de bir kıta olarak düşündükleri için daha değişik bir şekilde büyüme göstermiştir. Farklı eyaletlerde kurulan barter klüpler buldukları eyaletlerin özel ürünlerini (tahıl, petrol, otomobil, elektronik...vs.) diğer eyaletlerle takas etmekle işe başlamışlardır. Bu sistem büyük firmaların dikkatini çekmiştir. Böylece kendi içlerinde barter organizasyonları oluşturarak kendi firmaların ihtiyaçlarını nakit harcamadan satın almaya başlamışlardır. Bunların en önemli örnekleri arasında Goodyear, Lewi Straus Clothing, Converse Shoes, United Airlines, General Motors, Fuji Colour Film, Pfizer, Catterpillar, Xerox, After Six, Chrysler ve Hilton' u sayabiliriz. Bu firmaların kendilerine mal ve hizmet veren yaklaşık 150,000 küçük firmayla yılda 100 milyar dolarlık barter yaptıkları bilinmektedir²⁹.

Barter sisteminin firmalara cazip gözükmesinin nedenlerinden biride stok malların gerekli zamanlarda barter yoluyla holdingin başka firmalarına devredilmesine olanak sağlamasıdır. Böylelikle bilançolarda kambur gibi gözüken istenmeyen stokların bir anda nakit akışına dokunmadan yok edilebileceklerdir.

Özel firmalar dışında da ABD hükümetinin barter yoluyla ticaret yaptığı görülmüştür. 1950 ve 1973 yılları arasında oluşturulan uluslararası takas programına göre tarımsal ürün fazlalıkları satılarak, karşılığında hükümetin ihtiyaç duyduğu stratejik mallar ve deniz aşırı askeri tesislerin ihtiyaçları alınmıştır. Ancak 1973 yılında stok fazlaları eritilmiş, ve bu uygulamanın dolar karşılığı ticareti engellediği gerekçesiyle devamına son verilmesi kararlaştırılmıştır.

ABD' de bulunan barter organizasyonlarının cirosunun yıllık 400 milyar dolar olduğu tahmin edilmekte ve barter hacminin senede yaklaşık % 15 arttığı hesaplanmaktadır³⁰.

3.3.2. Avrupa

Avrupa da bulunan barter şirketleri, ABD' deki uygulamalardan daha farklı bir biçimde barter işini yapmaktadır. Barter'ı bir enformasyon bankacılığı olarak yapan firmaların amacı firmaları sisteme üye yapmaktır. Bu sisteme üye olan firmalardan

---

²⁹ GÜRSOY Celal , "Barter El kitabı – Dünyada ve Türkiyede Barter Takas Ticareti", İstanbul 1998 s.4

³⁰ GÜRSOY Celal , a.g.e s.6

üyelik ücreti alınmakta olup yapılan barter işlemlerinden herhangi bir komisyon alınmamaktadır.

İsveç' de 1940'larda karşılıklı ticaret konusunda hizmet vermek üzere özel sektör birliği olan SUKAB kurulmuştur. SUKAB' ın amacı firmaların uluslararası rekabette başarılı olmalarına ve özel sektörün bu konulardaki taleplerini karşılamalarına yardımcı olmak amacıyla kurulmuştur. Mısır, Suriye, Bangladeş, Filipinler, İran ; İsveç' ten döviz ödemedi mal almak isteyen ülkelerdir. SUKAB bu ülkelerin firmalarıyla uzun vadeli ilişkiler kurarak anlaşmalar yapmıştır. Yapılan bu anlaşmalarda bankacılık, nakliye ve ödeme, sigorta işlemleri bir prosedüre bağlanarak firmaların bu kurallar dahilinde karşılıklı ticaret yapması sağlanmıştır.

İngiltere son yıllarda ihracatı artırma, yeni dış pazarlarda faaliyet göstermek amacıyla barter sistemini kullanmaya başlamıştır. Ülkede bulunan ihracatçıları barter konusunda bilgilendirmek amacıyla İngiltere Ticaret ve Sanayi Bakanlığı bünyesinde bir bölüm kurulmuştur. Hükümetin dışında İngiliz ve iki Belçika şirketi tarafından 1984 yılı başında karşılıklı ticaret konusunda enformasyon sağlayan bir büro kurulmuştur. Bu büro döviz sıkıntısı içindeki ülkelerin İngiltere' den barter yoluyla mal ve hizmet satın almalarında aracılık yapmaktadır³¹.

3.3.3. Japonya

Japonya da diğer gelişmiş ülkelere göre barter şirketlerinin çok farklı bir biçimde barter işini yaptıkları görülmektedir. Ülkede bulunan barter şirketi sayısı oldukça azdır. Fakat çok güçlü finans kaynaklarına sahiptirler. Büyük organizasyonlar ile örgütlenerek firmalara oldukça zengin hizmet portföyü sunmaktadırlar. Firmaların satın alma bölümleri gerektiğinde satış departmanları gibi çalışabilmekte ve kendi fonları ile finansmanlarını sağlayabilmektedirler ayrıca teknoloji üretim ve yönetim konularında da uzman kadrolarıyla firmaların taleplerini karşılamaktadırlar.

---

³¹ HEALEY Nigel, "Back to Bartering Basics" Accountancy(U.K), No:1159, March 1990, s.184

3.3.4. Türkiye

Türkiye de barter organizasyonları 1990' lı yılların ikinci yarısında faaliyet göstermeye başlamıştır. Bu firmalar, daha da önce belirttiğim gibi İhlas Barter – İtex, EG – Bartering, Net Barter firmaları ile EBB ve Atwood Richardson temsilcilikleridir. Bu firmalar takas işlemlerini USD, DM, ECU para cinsinden yapmaktadırlar. Barter organizasyonları gerektiğinde, üyelerinin kendi sistemlerinde karşılıksız kalan arz ve taleplerini takas etmelerini ve birbirleriyle bilgi alış verişinde bulunmalarını oldukça doğal karşılamaktadırlar.

4. BARTER' IN VERGİ HUKUKU KARŞISINDAKİ DURUMU

4.1. Gelir Vergisi Kanunu Açısından Barter İşlemleri

Ticari kazanç Gelir Vergisi Kanunu' nun 37.nci maddesinde şöyle tanımlanmıştır ; "her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazanç" . bu genel tanıma ilaveten bazı faaliyetlerden doğan kazançların, ticari kazanç sayılacağı madde de ayrıca belirtilmiştir. Bunun içinde ilk planda üzerinde durulması gereken " ticari ve sınai faaliyet " kavramlarıdır. Gelir Vergisi Kanunu' nda, ticari ve sınai faaliyetlerden ne anlaşılması gerektiği hususunda açık bir tanımlama yapılmadığı gibi kapsamın tayini yönünden belirli ölçülerde konulmuş değildir³².

Özel hukuk alanında ticari ve sınai muamelelerle ilgili tüm kurallar Ticaret Kanunu ile düzenlenmiştir. Gelir Vergisi Kanunu açısından da anılan faaliyetlerin belirlenmesinde, Ticaret Kanunu' nda yer alan esaslardan yararlanılması mümkündür. Danıştay' ın pek çok kararında açıkça belirtmiş olduğu üzere, ayrı hukuki ilişkileri düzenleyen ticaret kanunu ile vergi kanunlarının birbirine tabiyetinden bahsedilemez. Kısaca vergi kanunlarının yorumlanmasında ve bu kanunlarda yer alan kavramların değerlendirilmesinde, ticaret kanununa bağlı kalma zorunluluğu yoktur. Sadece gerektiği ölçüde yararlanma söz konusu olabilir. Bu anlayış içinde gelir vergisi kanunundaki ticari ve sınai faaliyet değimiyle ticaret kanunu arasında bir bağlantı kurmak ve asıl değerlendirmeyi gelir vergisi kanunu bütünü içinde yapmak gerekir³³.

Ticaret kanununa göre, ticari işletmeye bağlı olarak sayılan faaliyetler Gelir Vergisi Kanunu açısından da ilke olarak ticari sınai faaliyet olarak kabul edilmektedir. Aksi bir uygulama, yani ticaret kanununa göre ticari sayılan bir faaliyetten doğan kazancı, başka bir gelir unsuru saymak için Gelir Vergisi Kanununda mutlaka özel bir hükmün bulunması gerekmektedir. Örneğin gümrük komisyonculuğu ticaret kanununda ticari bir faaliyet sayılmış olduğu halde G.V. K.' Nun 66.nci maddesinde serbest meslek faaliyeti olarak kabul edilmiştir. Buna karşılık ticaret kanununun ticari faaliyet olarak

³² ERKAN Mehmet, "Yeni Bir Finansman Aracı Olarak Barter'in Vergi Hukuku Karşısındaki Durumu", Vergi Dünyası, Mayıs 2000 s.88

³³ a.g.m. s.88

kabul ettiği faaliyetler, G.V.K' na göre ticari ve sınai sayılacak faaliyetlerin asgansidir. Diğer bir ifadeyle G.V.K' nun ticari ve sınai saydığı faaliyetler ticaret kanunundakinde daha çok geniş kapsamlıdır³⁴.

Ticari kazanç, G.V.K' nun 37.nci maddesinde şöyle tarif edilmiştir :

MADDE 37- her türü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazatır.

Bu kanunun uygulanmasında, aşağıda yazılı kazançlar ticari kazanç sayılır :

1- maden, taş ve kireç ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri ile tuğla ve kiremit harmalarının işletilmesinden ;

2- coberlik işlerinden

3- Özel okul ve hastanelerle benzeri yerlerin işletilmesinden

4- gayri menkullerin alım, satım ve inşa işleriyle devamlı olarak uğraşanların bu işlerinden ;

5- (202 sayılı kanunun 17.nci maddesiyle değişen bent) kendi nam ve hesaplarına menkul kıymet alım – satımı ile devamlı olarak uğraşanların bu faaliyetlerinden;

6- (202 sayılı kanunun 17.nci maddesiyle değişen bent) satın alına ya da trampa suretiyle iktisap olunan arazinin iktisap tarihinde itibaren beş yıl içinde parsellenerek bu müddet içinde veya daha sonraki yıllarda kısmen veya tamamen satılmasından elde edilen kazançlar.

Barter işlemlerinden doğan ve barter organizatörü şirketin elde ettiği gelirler G.V.K' nın 37.nci ve devamı maddeleri gereğince ticari kazanç olup, buna göre vergilendirilmektedirler. Barter şirketlerine üyeler tarafından ödenen barter komisyon ve aidatların ise deyiciler açısından G.V.K' nın 40.ncı maddesi hükmüne ticari kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınacağı tabiidir³⁵.

---

³⁴ a.g.m s.89

³⁵ a.g.m s.91

4.2. Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Barter İşlemleri

Barter şirketleri, kurumlar vergisi mükellefidirler. Barter ticaretinden kaynaklanan işlemler için K.V.K ile tanınan herhangi bir istisnai durum söz konusu olmadığı sebebiyle de, barter şirketlerinin elde ettiği kazanç ticari kazanç olarak vergi kapsamına girmekte ve kurum kazancı olarak vergilenmektedir. Zira K.V.K.'nın 13.maddesi gereğince, kurum kazancının tespitinde G.V.K.'nın ticari kazanç hakkındaki hükümleri uygulanmaktadır.

4.3. Katma Değer Vergisi Kanunu Açısından Barter İşlemleri

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "verginin konusunu teşkil eden işlemler" başlıklı 1.maddesi hükmünce, herhangi bir mal teslimi veya hizmet ifasında K.D.V.'den söz edilebilmesi için;

- Mal teslimi veya hizmet ifası şeklinde bir işlemin mevcudiyeti,
- İşlemin Türkiye'de yapılmış olması,
- İşlemin ticari, sınai, zirai ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılması gerekir,

Barter ticaretinden kaynaklanan K.D.V. iki aşamada oluşmaktadır. Bu aşamalardan birincisi,

- Barter üyelerinin, barter organizasyonun da ihtiyaçlarına cevap veren bir ürünün mevcudiyeti dolayısıyla, sistemden ürün veya hizmeti temin etmeleri aşaması,
- Diğer de barter organizatörü firmanın herhangi bir barter ticaretinin gerçekleşmesini temin etmesi (hizmeti sunması) karşılığında alıcı ve satıcıdan talep ettiği barter ticareti komisyonundan kaynaklanan katma değer vergisi olmak üzere iki aşamadan mürekkeptir³⁶.

---

³⁶ a.g.m s.92

4.3.1. Barter Üyelerinin Gerçekleştirdiği Barter Ticaretinin K.D.V.Kanunu Açısında Değerlendirilmesi

Barter ticaretinin temel konusu büyük çoğunlukla mal olmakla birlikte hizmet de barter ticaretinin konusu olabilmektedir.

K.D.V.K.'nun 2.maddesi hükmünce teslim, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce alıcıya veya alıcı adına hareket edenlere devredilmesidir.

Maddenin gerekçesinde, tasarruf hakkının devri tabirinin mülkiyet hakkının devri anlamın da kullanıldığı belirtilmiştir³⁷.

Mal kelimesi genel anlamı itibariyle, mülkiyet ve alım-satıma konu olabilen menkul ve gayri-menkuller ve haklardır. Mal, gözle görülebilen ve elle tutulabilen bir nesne olabileceği gibi gayri-maddi nitelik taşıyor da olabilir. Örneğin giyim eşyası, ev ve büro eşyası, yiyecek ve içecekler, her türlü ticari emtia, bina, arsa, arazi, kimyevi maddeler, taşıt araçları her nevi toprak ve madenler mal kavramına dahildir.

Teslimi KDV ye tabi olan ve KDV den istisna edilmemiş bulunan mal, mülkiyet hakkı da karşı tarafa geçecek şekilde teslim edildiğinde, bu teslimle işlemle, ilgili KDV doğmuş olur. Maddedeki "alıcı" tabirinden de anlaşılacağı üzere KDV doğuran teslim; esas itibariyle' satıcı ve alıcı arasında cereyan eden yani satış akdine dayanan teslimdir. Satış akdine dayanmadığı halde KDV doğuşuna yol açan muameleler, Kanun'un 3'üncü maddesi altında belirtilmiştir³⁸.

Malın sadece zilyetliği devredilmişse, mesela mal geri alınmak üzere (emaneten) verilmişse, mal tesliminden kaynaklanan KDV söz konusu değildir. Fakat zilyetlik devri, mülkiyeti muhafaza kaydını taşıyan bir satış akdine dayanmakta ise, üçüncü maddenin c fıkrasındaki özel hüküm uyarınca KDV doğar. Keza idare mülkiyet intikali sonucunu doğuran kar akdine dayalı ödünç mal verilmesi işlemlerini de teslim saymaktadır³⁹.

---

³⁷ a.g.m s.92

³⁸ a.g.m s.92

Malın alıcıya teslimi, mal sahibi adına hareket eden yani mükellefin yetki verdiği kişiler tarafından yada bizzat K.D.V mükellefi tarafından teslim edilebilir. Aynı şekilde malın tesliminin gerçekleşmiş sayılabilmesi için teslimin bizzat alıcı tarafından alınması zorunlu değildir. Teslim alma işlemi bizzat alıcı tarafından olabileceği gibi alıcı adına hareket eden şahıslar tarafından da gerçekleştirilebilir.

Ayrıca malın, alıcı yada alıcı tarafından yetkilendirilen kimse tarafından belirtilen bir yere bırakılması veya yine bu kimseler tarafından belirlenen kişiye verilmesi de, teslim işleminin tamamlanması için yeterli sayılmaktadır.

Yazılı veya sözlü şekilde satış akdi yapılmış olması tek başına KDV doğuran olay değildir. KDV doğması için akde konu malın yukarıda açıklandığı şekilde teslim edilmiş olması gerekir. Akde taraf olan alıcı, malı teslim almadan önce bir başkasına satarsa ve malın doğrudan yeni alıcıya gönderilmesini isterse, kendisi herhangi bir tesellümde bulunmamış olmasına rağmen, mülkiyet geçişi vuku bulmuş olduğundan KDV doğacaktır, K.D.V.K.'nun 2. maddesinin ikinci bendinde hükme bağlanmış olan bu esasa göre ilk satıcının, malı teslim almaksızın, alıcısına devreden ikinci firmaya hitaben fatura düzenlemesi, bu ikinci firmanın da kendi müşterisine fatura kesmesi ve KDV hesaplaması gerekir. Burada iki kere mülkiyet geçişi olmasına rağmen, tek bir taşıma ile mal nihai alıcıya ulaşmaktadır ve sevk irsaliyesi 173 numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde açıklandığı şekilde düzenlenecektir. Tabiatıyla bu gibi zincirleme akdin ikiden fazla olması da mümkündür ve akde taraf olan tüm firmaların kendi müşterilerine fatura düzenleyip KDV hesaplamaları gerekir⁴⁰.

Barter ticaretinde zincirleme akitten bahsetmek söz konusu değildir. Çünkü, barter organizatörü üye firmaları birbirlerine mal teslim etmek yada hizmet ifa etmek için karşı karşıya getirerek teslim ve irfaların icrasına aracılık yapmaktadır.

Maddenin 5 inci bendine göre, takas yani trampa, iki ayrı teslim hükmündedir. Yani teslim edilen mal karşılığında herhangi başka bir mal alınması durumunda, her iki taraf birer teslimde bulunmuş sayılmaktadır.

---

³⁹ a.g.m s.92

⁴⁰ a.g.m s.92

Barter ticaretinde mal yada ifa edilen hizmet teslimi karşılığında, mal veya hizmet talep edilebilmektedir. Her iki durumda da iki ayrı teslim veya hizmet ifası söz konusu olmakta, dolayısıyla da iki ayrı Katma Değer Vergisine konu teslim yada hizmet söz konusudur.

Barter ticareti yolu ile mal satışı ve hizmet yararlanımı komisyoncular vasıtasıyla ve konsinyasyon suretiyle yapılan mal satışlarına benzemekle birlikte, bu tür satışlardan nitelik olarak farklılık arz etmektedir, Konsinye (komisyoncu eliyle satış), mülkiyet devri yapılmaksızın malların satış sorumluluğunu yüklenen bir kimseye (komisyoncuya) gönderilmesidir. Konsinye satışta mallar, gönderenin belirleyeceği fiyatlarla müşterilere satılmak üzere veya satılmadığı takdirde iade edilmek kaydıyla, gönderilenin zilyedliğine bırakılır, Konsinye satış, malı gönderen ile gönderilen arasında yapılmış bir komisyon akdinden ibarettir.

Komisyon akdi:

- Şekle tabi olmayan,
- Devamlı bir nitelik arz etmekten çok tek bir iş için yapılan,
- Konusu, menkul eşya ve kıymetli evrak olan bir akildir.

Komisyoncu işi kendi namına, müvekkili hesabına yapar⁴¹.

KDV Kanunu'nun 10/d maddesine göre bu şekilde yapılan satışlarda KDV, malın komisyoncu veya konsinyeciye tesliminde değil, bunlar tarafından üçüncü kişilere tesliminde doğmaktadır. Dolayısıyla aracı durumundaki komisyoncu ve konsinyeci malın satıldığını süratle mal sahibine bildirmeli, böylelikle malı göndermiş olan asıl satıcının gecikmeye meydan vermeksizin KDV hesaplayabilmesi ve beyannamesine dahil edebilmesi sağlanmalıdır. Keza malı gönderenin fatura kesmesi için VÜK nün 231/5 inci maddesi ile tanınan 10 günlük sürenin de, malın komisyoncu veya konsinyeci tarafından teslim edildiği tarihte başladığının kabulü gerekir⁴².

---

⁴¹ a.g.m s.93

⁴² a.g.m s.93

Barter ticareti ise aşağıda belirtilen yönleri itibarı ile konsinyasyon suretiyle yani komisyoncu eliyle satış şeklinden farklılıklar göstermektedir.

- Barter ticareti, tek bir iş için yapılan bir akitten çok, sürekli bir organizasyon hizmetinden yararlanılmak için yapılan bir işlemdir.

- Konusu menkul ve gayrimenkul eşya olabileceği gibi, hizmet de olabilmektedir.

-Barter ticaretinde üyeler, barter organizatörü şirkete malın mülkiyetini devretmemektedirler. Üyeler barter organizatörünün karşılıklı olarak mal veya hizmetin el değiştirmesi için oluşturduğu organizasyondan faydalanmak suretiyle, mal veya hizmetlerinin pazarlanması imkanına kavuşmaktadırlar,

- Barter ticaretinin gerçekleşmesi üzerine, organizatör firma komisyona hak kazanmaktadır⁴³.

4.3.2. Barter Organizasyonu Hizmetinin K.D.V. Kanunu Açısından Değerlendirilmesi

Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan hizmetler, hizmet ithalatı ve K.D.V. Kanunu'nun 1 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında sayılan diğer hizmetler KDV'ye tabi bulunmaktadır.

Hizmet şeklindeki işlemleri KDV kapsamına alan kanun koyucu, hizmetin tanımını yapmak "İtiyacı duymuş ve 4 üncü maddede şu tanıma yer vermiştir.

"Hizmet teslim ve teslim sayılan haller İle mal İthalatı dışında kalan işlemlerdir."
(Burada bahsi geçen teslim kavramı 2 nci maddede, teslim sayılan haller ise 3 üncü maddede düzenlenmiştir).

Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere KDV uygulaması bakımından hizmet, alabildiğine geniş bir kavramdır.

---

⁴³ a.g.m s.93

Maddede;

- Bir şey yapmak, , işlemek,
- Meydana getirmek,
- İmal etmek,
- Onarmak,
- Temizlemek,
- Muhafaza etmek,
- Hazırlamak,
- Değerlendirmek,
- Kiralamak,
- Birşeyi yapmamayı taahhüt etmek

şeklinde birkaç örnek verildikten sonra, "gibi" edatı kullanılmak suretiyle bu örneklerin çoğaltılabileceği vurgulanmıştır.

Mesela,

- Otel, lokanta, kreş, okul, sağlık tesisi ve benzeri yerlerin işletilmesi,
- Her türlü komisyon ve tavassut işleri,
- Serbest meslek faaliyeti tanımına giren işler,ve benzeri işlemlerin Türkiye'de ticari, sınai, zira faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde (KDV kapsamına girecek şekilde) yapılması da (açık bir istisna hükmü yoksa) KDV hesaplamasına konu edilmektedir⁴⁴

Hizmet KDV'sinden söz edebilmek için;

- Yukarıdaki tarife uyan bir hizmetin mevcut olması,
- Hizmetin KDV kapsamına girmesi (yani ticari, sınai, zirai faaliyet veya serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılmış olması yahut 1 inci maddenin 3 no.lu bendinde ismen belirtilmiş bulunması)
- Hizmetin Türkiye'de yapılmış olması (Md:6/b) veya Türkiye'ye ithal edilmiş olması
- (Md:1/2) gerekmektedir.
- 6 ncı maddenin b fıkrasına göre;
- Hizmet Türkiye'de ifa edilmişse,
- Hizmet Türkiye'de değerlendirilmişse,

---

⁴⁴ a.g.m. s.94

— Veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmışsa,

işlemin Türkiye'de yapıldığı kabul edilmektedir⁴⁵.

1 Nolu KDV Genel Tebliği'nin A-2 bölümünde 6 ncı madde ile ilgili olarak şu açıklamalara yer verilmiştir ;

"Madde hükmüne göre hizmetin Türkiye'de yapılmış sayılması için belirtilen üç şart birlikte aranmayacak, herhangi birisinin oluşması halinde hizmet Türkiye'de yapılmış sayılacaktır. Yani hizmet Türkiye'de yapılmışsa, değerlendirme hangi ülkede yapılırsa yapılsın veya hizmetten hangi ülkede faydalanılırsa faydalanılsın işlem Türkiye'de yapılmış sayılacak dolayısıyla vergiye tabi olacaktır. Hizmetin başka bir ülkede yapılması halinde değerlendirme Türkiye'de yapılmış veya bu hizmetten Türkiye'de faydalanılmış ise işlem yine Türkiye'de yapılmış sayılacaktır.

Kanunun 6 ncı maddesinin (b) bendinin parantez içi hükmüne göre değerlendirmenin hangi hallerde Türkiye'de yapılmış sayılacağı Gelir Vergisi Kanununun 7 nci maddesine göre tayin edilecektir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 8'nci maddesinin son fıkrasına göre Türkiye'de değerlendirilmesinden maksat, ödemenin Türkiye'de yapılması veya ödeme yabancı memlekette yapılmışsa Türkiye'de ödeyenin veya nam ve hesabına ödeme yapılanın hesaplarına intikal ettirilmesi ve karından ayrılmasıdır.

Buna göre, hizmet Türkiye dışında yapılmış ancak hizmetin bedeli Türkiye'de ödenmişse, değerlendirme Türkiye'de yapılmış sayılarak ifa edilen hizmet vergilendirilecektir. Ayrıca, hizmet Türkiye dışında ifa edilmiş ve hizmetin bedeli Türkiye dışında ödenmiş olmasına rağmen hizmetin bedeli Türkiye'de ödeyenin hesabına intikal ettirilmiş yani Türkiye'de ödeyenin hesaplarına gider kaydedilmişse yine hizmet Türkiye'de değerlendirilmiş sayılarak vergiye tabi tutulacaktır.

Yurt dışından sağlanan hizmetlerin K.D.V, karşısındaki durumuna ışık tutan 15 seri nolu K.D.V. Genel Tebliğinin C bölümü ise şöyledir;

"Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1 inci maddesine göre işlemler Türkiye'de yapıldıkları takdirde vergiye tabi tutulabilecektir. Aynı Kanunun 6. Maddesine göre,

---

⁴⁵ a.g.m s.94

Türkiye'de yapılan, değerlendirilen veya faydalanılan hizmetler Türkiye'de ifa edilmiş sayılacaktır. Yurt dışındaki firmalara yaptırılan hizmetlerden bu kapsama girenlerin vergiye tabi olacağı açıktır. Bu gibi hizmet ifalarında mükellef esas olarak yurt dışındaki firma olmakla birlikte, firmanın Türkiye'de ikametgah işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi bulunması halinde vergi, sözü edilen Kanunun 9' uncu maddesi gereğince hizmetten faydalanan yurt içindeki muhatap tarafından bağlı bulunulan vergi dairesine sorumlu sıfatıyla beyan edilip ödenecektir."

Türkiye'de hizmeten faydalanılması kavramı hakkında herhangi açık bir tanım bulunmamaktadır. Bu kavram, 26 nolu KDV Genel Tebliğinin K bölümünde yapılan açıklamalardan anlaşıldığı kadarı ile , hizmeti alacak firmanın Türkiye'deki yaşantısı yada Türkiye' deki faaliyetleriyle ilgili bulunması şeklinde algılanmaktadır.

Kanun'un 6/b moddesi ve bu Tebliğlerdeki anlayışına göre hizmetin fiilen ifa olunduğu yer Türkiye ise vergilendirmenin Türkiye'de yapılması, ifa yeri Türkiye olmamakla beraber;

- Hizmet bedeli Türkiye'de ödenmişse veya
- Türkiye'de tutulan hesaplara intikal ettirilmiş yahut gider kaydedilmişse veya,
- Hizmetten Türkiye'de faydalanılmışsa,

yine Türkiye'de KDV ödenmesi gerekmektedir⁴⁶.

Barter organizasyonu hizmeti Türkiye'de yapıldığı takdirde K.D.V.K.'nun 1.moddesi hükmünce vergiye tabi tutulacaktır. Başka bir ifade ile barter organizasyonu hizmeti Türkiye'de yapılmışsa, değerlendirme hangi ülkede yapılırsa yapılsın veya hizmetten hangi ülkede faydalanılırsa faydalanılsın işlem Türkiye'de yapılmış sayılacak dolayısıyla vergiye tabi olacaktır.

Barter organizasyonu hizmeti Türkiye dışında yapılmış ancak hizmetin bedeli Türkiye'de ödenmişse, değerlendirme Türkiye'de yapılmış sayılarak ifa edilen hizmet vergilendirilecektir. Ayrıca, hizmet Türkiye dışında ifa edilmiş ve hizmetin bedeli Türkiye dışında ödenmiş olmasına rağmen hizmetin bedeli Türkiye'de ödeyenin hesabına intikal ettirilmiş yani Türkiye'de ödeyenin hesaplarına gider

---

⁴⁶ MAÇ Mehmet, KDV Uygulaması, Denet Yayıncılık, 3.Baskı s.65

kaydedilmişse yine hizmet Türkiye'de değerlendirilmiş sayılarak vergiye tabi tutulacaktır⁴⁷.

4.3.3. K.D.V. Matrahı

KDV Kanunu'nun 20-27 inci maddelerinde KDV matrahının nasıl tespit edileceğine dair hükümler yer almaktadır. Matrah, üzerinden KDV hesaplanacak olan (KDV oranının uygulanacağı) meblağdır.

Kanunun 20 inci maddesinin 1 no'lu fıkrasında. KDV ye tabi mal teslimlerine ve hizmet ifalarında KDV matrahının o teslim veya hizmetin bedeli olduğu hükme bağlanmıştır.

Mal teslimlerinde ve hizmet ifalarında KDV matrahı, bu mal ve hizmetin karşılığını teşkil eden bedeldir.

Maddenin 2 no.lu fıkrasında belirtildiği üzere bedel deyimi;

".....mal teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade eder",

Bedel denince teslim veya hizmet karşılığında, şu veya bu tarzda tahsil edilecek olan KDV hariç satış tutarı akla gelmelidir. Nitekim 25/2 nci maddeye göre KDV matraha, dolayısıyla bedele dahil değildir. Bedel aynı zamanda, teslim veya hizmeti yapan KDV mükellefinin bu teslim ye hizmete ilişkin olarak hasılat kaydına konu edeceği meblağa eşittir.

Bedel kısmen veya tamamen, müşteriden başka bir mal veya hizmet alınmak suretiyle tahsil edildiğinde, teslim alınan malın yahut faydalanılan hizmetin KDV hariç tutarı bedele (KDV matrahına) dahil edilir. Çünkü burada karşılıklı iki işlem

---

⁴⁷ ERKAN Mehmet, a.g.m s.95

vardır ve her iki işlem KDV açısından bağımsız birer işlem olarak değerlendirilmelidir.

Barter ticaretinde iki ayrı K.D.V.matrahından söz etmek mümkündür.Bunlar mal veya hizmetin barter üyeleri arasında el değiştirmesinden kaynaklanan söz konusu mal veya hizmet bedeli ile ilgili olan K.D.V.matrahı ile barter organizatörünün gerçekleşmesine imkan sağladığı söz konusu barter ticareti dolayısı hak kazandığı hizmetin K.D.V.matrahıdır.

Barter ticaretine ilişkin K.D.V. matrahı bu mal veya hizmetin karşılığını teşkil eden taraflarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilen menfaat ve değerler toplamıdır,

Barter organizasyonu hizmeti karşılığında alınan komisyon bedelleri gerçekleşen her bir barter ticareti işlemine konu mal veya hizmet bedelinin belli bir yüzdesinden teşekkül etmek-tedir.Söz konusu barter hizmeti karşılığı hak kazanılan komisyon bedeli aynı zamanda K.D.V.matrahını teşkil etmektedir⁴⁸.

4.3.4. Yabancı Para Cinsinden Yapılan İşlemler

"Döviz ile yapılan işlemler

Madde 26- Bedelin döviz ile hesaplanması halinde döviz, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği andaki cari kur üzerinden Türk parasına çevrilir. Cari kuru belli olmayan dövizlerin Türk parasına çevrilmesine ilişkin esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığı belirler".

Maddeye göre KDV matrahının tespitine yönelik Türk Lirasına çevirme işlemi, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği andaki cari kur üzerinden, cari kuru belli olmayan dövizlerde ise, Maliye Bakanlığı'nin belirleyeceği şekilde yapılacaktır.

---

⁴⁸ a.g.m s.97

Dövizli işlemlerde KDV matrahının tespiti amacıyla dikkate alınması gereken kur cari kurdur. Vergileme alanında T.C. Merkez Bankası tarafından günlük olarak belirlenen Döviz Alış Kuru dikkate alınmaktadır.

Yoğun şekilde işlem gören konvertibl dövizlerden bir kısmının T.C.M.B tarafından tesbit edilen günlük kurları Resmi Gazete yayımlanmaktadır.

Barter ticaretini organize eden Türkiye'deki kurumların tamamının Dolar, Mark veya ECU'yu kullanması ve söz konusu yabancı paraların konvertibl olması dolayısı ile sorun yoktur.

KDV matrahının tespiti bakımından, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği gün aynı zamanda kurun ilgili olduğu gündür⁴⁹.

4.4 Damga Vergisi Kanunu Açısından Barter İşlemleri

D.V.K.'nın L maddesi hükmü uyarınca;

Damga vergisine tabi olmak açısından kağıtların, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenmesi ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek nitelikte alması gerekir.

Düzenlenen Kağıtların Damga Vergisi Kanunu'na Ekli (1) Sayılı Tabloda Yer Alması gerekir. D.V.K.'nın 1,madde hükmü uyarınca düzenlenen kağıtlar, vergileme için gerekli tüm niteliklere sahip olsalar dahi, söz konusu kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer almıyorlarsa damga vergisine tabi olmayacaktır. Buna göre bir kağıdın damga vergisine tabi tutulabilmesinin "olmazsa olmaz" koşul kağıdın isminin (1) sayılı tabloda ismen sayılmış olmasıdır.

Ancak (1) sayılı tabloda ismi aynen belirtilmemekle beraber, vergiye tabi kağıtlar mahiyetinde bulunan veya onların yerini alan mektup veya şerhlerle, bu kağıtların hükümlerinin yenilenmesine, uzatılmasına, değiştirilmesine, devrine veya bozulmasına ilişkin mektup ve şerhler de damga vergisine tabi tutulacaktır. (DVK md.2) Diğer taraftan bir kağıdın tabi olacağı verginin tayininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda ise üzerlerindeki

---

⁴⁹ a.g.m s.97

yazının tazammum ettiği hüküm ve manaya bakılacaktır. Mahiyeti tayin edilmek istenen kağıt üzerinden başka bir kağıda atıf yapılmışsa, atıf yapılan kağıdın hükümlerine nazaran iktisap ettiği mahiyete göre vergi alınacaktır (DVK, Md.4). Görüldüğü üzere kanun koyucu damga vergisinden kaçınmak ya da düşük oranda vergilemeye tabi olmak amacıyla kağıtların başka isimler altında düzenlenmesi olasılığına karşı bir güvenlik hükmü olarak, kağıtların gerçek mahiyetinin vergilemeye esas alınacağı yönündeki söz konusu yasa maddelerini ihdas etmiş bulunmaktadır⁵⁰

Ayrıca Kağıtların Türkiye'de Düzenlenmiş veya Türkiye'de Hükümlerden Faydalanılmış Olması gerekir. İlike olarak Türkiye'de düzenlenen kağıtlar damga vergisine tabidir. Ancak yabancı memleketlerle, Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kağıtlar, Türkiye'de resmi daireye ibraz edildiği, üzerine devir veya ciro işlemleri yürütüldüğü veya herhangi bir suretle hükümlerinden faydalanıldığı takdirde damga vergisine tabi tutulacaktır. (D.V.K.Md.I/S)

4.5. Borçlar Kanunu Açısından Barter İşlemleri

Barter sisteminde borçlu firma, borcunu mal satın aldığı değilde mal yada hizmetine talepte bulunan sistemin diğer üyelerine satış yaparak ödeme yapar ve bu üçüncü şahıs lehine yapılmış bir akittir⁵¹.

Borçlar kanununun 109-111. maddelerinde, borçların sözleşmeye taraf olmayan kişilere, diğer bir deyişle "üçüncü şahıslara" ilişkin etkileri düzenlemiştir. 109.madde de, alacaklıya ödemedede bulunan üçüncü şahsın, hangi hallerde alacaklının haklarına halef olacağı belirtilmiştir. 110-111. maddelerde ise , sırasıyla, "Başkasının edimini borçlanma" ve "Başkası yararına sözleşme " yer almıştır⁵².

Bir sözleşmede kural olarak borçlu, edimini alacaklıya ifa eder. Sözleşmenin tarafları kendi adlarına hareket ettikleri, bir temsil ilişkisi söz konusu olmadığı halde,

---

⁵⁰ a.g.m s.98

⁵¹ ŞİMŞEK M.Sırrı , "Barter Şirketlerinin Çalışma Şartları" ,Barter Ekonomi Dergisi, Yıl 2 Sayı 20 Ağustos 1999 s.41

⁵² REİSOĞLU,Sefa , "Borçlar Hukuku: Genel Hükümler", Beta Yayınları, İstanbul 1990, s.314

borçlu edimini, üçüncü bir şahsa ifa etmekle yükümlüyse “başkası, üçüncü şahıs, yararına sözleşme” söz konusudur.

Madde 111/1 belirtildiği üzere “kendi adına sözleşme yapan bir kimse, üçüncü kişi yararına bir borç kabul etmişse, borcun bu üçüncü kişiye ifasını isteyebilir.” Kural olarak yararına sözleşme yapılan üçüncü şahıs borçludan edinim ifasını talep edemez. Farklı bir ifade ile, başkası yararına yapılan sözleşmeler “üçüncü şahıs yararına eksik sözleşme” niteliğindedir. Üçüncü şahıs sadece kendisine yapılacak ifayı kabule yetkilidir.

Borçlar Kanununun 111/2. maddesinde, yararına sözleşme yapılan üçüncü şahsın da şahsen borcun ifasını isteyebilmesi tarafların iredelerine, sözleşmenin anlam ve niteliğine yada töreye göre, edinim ifasını talep etmeye yetkili kılınmış olmalarına bağlı olduğu belirtilmiştir. Bu durumda “başkası yararına tam sözleşme” den söz edilir. Madde 111/3’de belirtildiği üzere üçüncü şahıs yararına tam sözleşmelerde, üçüncü şahıs veya onun yerine geçenler borcun ifasını talep haklarını kullanmak istediklerini borçluya bildirmişlerse, alacaklı, artık borçluyu ibra edemez yani borcundan kurtaramaz.

Başkası yararına yapılan sözleşmelerde, yararına sözleşme yapılan üçüncü şahsın medeni hakları kullanma yetkisine sahip olması gerekmez. Henüz doğmamış bir kişi yararına sözleşme yapılabileceği gibi, sözleşme de bulunan şartlar dahilinde, daha sonra belirlenecek bir şahıs yararınada sözleşme yapılabilir.

Başkası yararına yapılan sözleşmelerde, üçüncü şahsın hakkı taraflar arasındaki sözleşmeden doğduğu için, borçlu, alacaklıya karşı ileri sürülebileceği bütün def’i ve itirazları (ehliyetsizlik, muvazaa, hata, hile, ikrah, ödemezlik def’i vs.) üçüncü şahsa karşı da ileri sürülebilir. Ancak madde 120 uyarınca, borçlu üçüncü şahsa karşı olan borcunu, diğer tarafın (alacaklılarının) kendisine olan borcu ile takas edemez⁵³. Barter şirketi, malını barter sistemi ile satan firmaya alacağını diğer barter üyelerinin mal yada hizmetlerinden satın aldırarak tahsil ettirirken üçüncü şahsın fiilini taahhüt etmektedir ve bu taahhütünü yerine getirmek içinde alacağını belirli bir zamanda mal yada hizmet satın alarak tahsil edemeyen firmaya, nakit yada mal ve hizmetle ödeme garantisini vermektedir⁵⁴.

---

⁵³ REİSOĞLU, Sefa a.g.k, s.318

⁵⁴ ŞİMŞEK, M. Sırtı, “Barter Şirketlerinin Çalışma Şartları”, s.41

5. BARTER SİSTEMİ

5.1. Barter'a İhtiyaç Duyma Nedenleri

Barter firmalar açısından hem pazarlama hem de ödeme ve finansman aracı olarak kabul edilir. Firmalar açısından en önemli özelliği budur. Bu yüzden akla gelebilecek ilk soru firmaların barter'a neden ihtiyaç duyduklarıdır.

5.1.1. Atıl Kapasite

Barter bir firmanın üretime dönüştüremediği yada üretim kapasitesinde kullanamadığı atıl kapasite için önemli bir çözümdür. Barter organizasyonunu bir firma yeni müşteriler bularak pazarı daha da genişletecektir. Böylece firmanın atıl kapasitesi değerlendirilmektedir. Üretim kapasitesine göre işletme giderleri sabit olduğundan, barter'la değerlendirilen atıl kapasitedeki üretim maliyeti daha düşük olacaktır. Böylelikle firma hem atıl kapasitesini değerlendirmiş hem de ihtiyacı olan ürün ve hizmetleri karşılamış olacaktır.

5.1.2. Stok Fazlası

Tam kapasiteyle çalışan bir firmada pazarlama fonksiyonunun etkin kullanılmaması sonucu stoklarda bir artış meydana gelir. Özellikle güncelliğini yitirebilecek ürünlerde stok fazlası önemli bir maliyet yükü getirecektir.

Bu durumdaki firma için en iyi çözüm yolu barter'dır. Barter ticareti sayesinde, satış ve dağıtım ağı etkilenmeden stoklar eritilip firmanın ihtiyaç duyduğu ürün ve hizmetler satın alınabilir.

5.1.3. Finansman Sıkıntısı

Finansman açısından sıkıntı çeken firmalar için barter mevcut koşullarda en ucuz kredi kullanma olanağı sağlar. İhtiyacı olan alımları barter ile alan firma, karşılığını kendi ürün yada hizmeti ile ödeyecektir. Bu yüzden firmaların kullanabileceği en ekonomik finansman kaynağını yaratacaktır.

5.1.4. Ödeme ve Nakit Akışı Sıkıntısı

Barter, ödemelerinde güçlük çeken yada nakit akışında sorunlar yaşayan firmalar için en ideal araçtır. Sürekli alınan ve kullanılan ürün veya hizmetlerin barter ile karşılanması durumunda, söz konusu olan ürün ve de hizmetler için herhangi bir nakit çıkışı söz konusu olmayacaktır. Böylelikle firma nakit sıkıntısı problemiyle karşılaşmayacaktır.

5.1.5. Satış ve Pazarlama Güçlüğü

Barter, satışlarında yetersiz kalan yada istediği pazarlara ulaşamayan firmalar için ideal bir çözümdür. Barter firmanın yeni pazarlara açılarak yeni müşteriler edinmesini ve ulaşamadığı kesimlere yeni kanallar açmasını sağlar.

5.2. Barter Sisteminin İşleyişi

Barter sisteminde yer almak isteyen firma, yıllık üyelik bedelini nakit olarak öder ve kendisinden istenen evrak ve belgeleri sistem danışmanı yada barter şirketinin genel merkezine verir. Barter şirketinin müşterisinden istediği evrak ve belgeler ⁵⁵:

- Son yıla ait vergi levhasının fotokopisi
- Şirket Kuruluş Gazetesi
- İmza Sirküleri
- Ticaret Odası Faaliyet Belgesi
- Sanayi Odası Kapasite Raporu
- İş Merkezi Tapu Fotokopisi
- Kendine ait İşyeri Olmayanlar İçin İşyeri Kira Sözleşmesi

⁵⁵ İHLAS Barter A.Ş. ; Barter Sözleşmesi.

- Onaylı Bilanço Ve Gelir Tabloları
- Şirket Faaliyetlerini Anlatan Tanıtım Yazısı
- Arz Bildirim Formu
- Talep Bildirim Formu

A) İstenilen evrak ve belgeler tamamlandıktan sonra sözleşme imzalandıktan sonra başvuran şirkete barter firması tarafından belirlenen süre içinde işlem yapma yetkisi verilir. Fakat, barter sisteminde işlem yapabilmek için sözleşme imzalamak yeterli değildir.

B) Barter firması işlem yapma yetkisine sahip olan üye adına bir cari hesap açar. Bu hesap yoluyla üye firmanın gerçekleştirdiği tüm alım ve satım işlemleri muhasebeleştirilir. Cari hesapta kayıt yapılan bu işlemlerin bedelleri USD(Amerikan doları), DM(Alman markı), EURO (Avrupa ortak para birimi) cinsinden muhasebeleştirilir.

C) Barter firması üyelerine faaliyetlerinde kullanması için sisteme ait barter çeki, bildirim formu ve talep bildirim formlarından oluşan belgeleri verir. Ayrıca üyesine barter işleminde yardımcı olması için bir broker (Müşteri temsilcisi) tahsis eder.

D) Barter firması, üyenin satmak istediği mal yada hizmetleri içeren bilgileri barter firmasının arz listesine, barter pazarından almak istediği ihtiyaçlarına ait bilgileri barter firmasının talep listesine kayıt eder. Barter firması yeterli bilgisayar donanımı ve internet bağlantılarıyla, bu arz ve taleplerin diğer üyeler tarafından görünmesini sağlar.

E) Üye firma satışa ilişkin bildirdiği mallarını istediği zaman artırma, azaltma yada değiştirme hakkına sahiptir. Fakat barter firmasıyla imzalanmış sözleşmede bu hak için sınırlamalar söz konusu ise üye firmanın bu hakkı geçersizdir. Eğer anlaşmada kısıtlayıcı bir hüküm yer almıyorsa değişiklik talebi barter firmasına bildirilir. Barter şirketinin değişiklik talebine onaylamasıyla söz konusu değişiklik yeni haliyle işlerlik kazanır.

F) Barter sisteminden talep gelmesiyle, üye firma alıcı firma ile bire bir görüşerek fiyat, kalite, miktar ve teslimat şartlarında anlaşmaya varırlar. Sattığı ürün yada hizmet bedeli karşılığı barter çekini alan firma malın TL bedeline denk düşen yabancı para karşılığı barter sisteminden alacaklı olur. Barter sistemi ile mal yada

hizmet satan üye, barter pazarında satılan ürün ve hizmetleri satın alarak alacağını tahsil etmesinde garantör firmadır. Üye yaptığı her satışta barter firmasının genel merkezinden satış kodu alması şartıyla, barter firması garantörlüğünde satış yapmaktadır. Satış kodu alınmadan yapılan satışlarda barter firması garantörlük yapmamaktadır.

G) Barter firması üyesinin barter sistemiyle mal ve hizmet satın alabilmesi için üyesine satın alma kredisi açar. Yani satın alma kredi limiti, üyenin satıştan doğan alacağı anlamına gelmektedir. Üye alacak miktarı kadar barter pazarından mal yada hizmet satın alabilir. Bazı barter firmaları sistemleri gereği üyesinden, işleme başlamadan önce teminat mektubu ister ve bu teminat mektubu tutarında limit açar. Eğer üye yaptığı satış bedelinden daha fazla değerde mal ya da hizmet alımı yapmak istiyorsa teminat ister. Genel kabul görmüş teminat türlerine örnek olarak teminat mektubu ve gayrimenkul ipoteği teminatı verilebilir.

H) Barter firması üye ye barter pazarından satın aldığı ve karşılığında borçlandığı mal ve hizmetin bedelini satın alım tarihinden itibaren barter sistemi ile ödenmesi için sözleşme hükmünde yer alan süre kadar vade tanır. Genellikle bu vade 9 ile 12 aydır. Üye satın aldığı mal yada hizmetin bedelini bu vade de barter sistemine satarak ödemediği taktirde borcu vade sonunda tek seferde nakit olarak ödemek zorunda kalır. Ayrıca üye yabancı para cinsinden belirlenen borç için geçen her ay gecikme faizi ile birlikte ödeme yapar.

I) Üye firmalar barter sisteminde yaptıkları alım satım işlemlerinde mal yada hizmetlerin tüm detaylarını (Kalite, miktar, nitelik, fiyat) kendi serbest iradeleri ile karar verirler. Barter firması tarafından tahsis edilen broker bu belirlemelere karışamaz vade kendi belirlediği şartlara uymaları için üyelere hiç bir zorlama yapamaz.

J) Barter organizasyonunda mal yada hizmetin tüm özelliklerinden alıcı ve satıcı (Üye firmalar) tamamen sorumludur. Bunlardan doğan sorumlukla barter firmasının hiçbir ilgisi yoktur. Alıcı ve satıcı arasında doğabilecek herhangi bir problemde barter şirketi üye firmaların lehine yada lehine taraf olamaz.

K) Barter sisteminde gerçekleşen tüm alım satım işlemleri için barter firması tarafından düzenlenen barter çekleri kullanılır. Alım satım işlemlerinde alıcı firma satıcı firmaya barter çeki verir. Bu çek üzerinde USD, DM ve EURO cinsinden

bedeli, satış tarihi, alıcı ve satıcı firmaların cari hesap kodları, satış yetki kodu, imza ve kaşeleri yer alır. Satıcıda bu çeki sözleşmede belirlenen süre içerisinde barter firmasına ulaştırır. Bu sistemde yapılan tüm alışverişlerin TL değeri ise kullanılan yabancı paranın o günkü T.C.M.B. efektif satış kuruyla belirlenir.

L) Barter firması alım ve satımları sistem için belirlenmiş yabancı para cinsinden cari hesaplarda tutar. Belirli aralıklarda cari hesabı hareket gören üyelerine hesap özeti gönderir. Bu özetlere itirazı olan üyeler, sözleşmede belirlenen süre içinde barter firmalarına yazılı olarak başvurmadıkları takdirde, hesap özeti doğruluğunu kabul etmiş sayılır.

M) Üye firma, kendine yeni ortak alınması, ve yönetimi etkileyecek her türlü gelişmelerden barter firmasını haberdar etmelidir.

N) Üye firma A.B.D' de bulunan uluslararası barter örgütü olan IRTA'nın belirlenmiş olduğu ahlak kurallarına tüm işlemlerinde uymak zorundadır.

5.3. Barter Sisteminde Taraflar

5.3.1. Barter Şirketi

Barter sistemini oluşturan ve işleyişini sağlayan kurumdur. Barter sisteminden üyelerin yararlanma biçim ve esaslarını tespit ederek sistemde yer alan üyelerin cari hesaplarını tutar. Alıcı firmaların borçlarını ödemelerini sağlar, satıcı firmaların alacaklarını tahsil etmesi imkanı sağlar.

Barter şirketlerinin gelirlerini oluşturan unsurlar; yapılan işlemler üzerinden hesaplanan komisyon, üyelerin sisteme katılın ücretleri, ve yıllık aidatlar oluşturmaktadır.

Sistemin en önemli unsuru bilgi bankasının bulunduğu barter şirketi merkezidir.

Barter şirketinin muhasebesi, üyelerin cari hesap kartları, bilgi işlem sistemi, üyelerin sistem danışmanları burada faaliyet göstermektedirler.

Barter şirketleri sistemin pazarlanabilmesi ve yaygınlaştırılması için önemli buldukları illerde temsilcilikler açıp, diğer illerde de franchising anlaşması dahilinde bayilikler vermektedir. Barter şirketlerinin örgütlenmesi aşağıdaki gibidir⁵⁶

— Merkez: Barter şirketleri için merkez sistemin tamamıdır. Bütün bilgiler burada toplanır, sınıflanır, kullanıma hazır hale getirilir ve üyelere servis yapılır. Bilgi işlem sistemi bu merkezde bulunmaktadır. Üyelerin cari hesapları burada tutulmakla sistemin uygulanması ile ilgili kararlar burada alınmaktadır.

— Şube: Barter şirketleri ülkenin önemli merkezlerinde ve barter işi için potansiyeli yüksek bölgelerde kendilerine bağlı şube açarak barter faaliyetlerini birebir yönlendirmektedir.

— Bayi : Barter şirketi ile imzaladığı franchising anlaşması dahilinde barter ticareti yapan ticari kuruluşa denir.

— Broker: Barter işini barter şirketleri ile imzaladıkları franchising anlaşması çerçevesinde bağımsız olarak kendi başına yapan ve firmaların gerçekleştirdikleri barter ticaretinden komisyon elde eden gerçek veya tüzel kişilerdir. Barter şirketleri sistemin pazarlanması ve üyelerin daha çok çalıştırılması işinde profesyonel brokerları kullanmaktadır.

Barter şirketlerinde sistemin sürekli ve sağlıklı işlemlerini sağlamak amacıyla hızlı bir bilgi iletişim sisteminin kurulması zorunludur. Bu sebepten dolayı Barter Bilgi İşlem Müdürlüğü firmanın en önemli fonksiyonlarından biridir. Ayrıca üyelerden gelen arz ve taleplerin takip edildiği ve sistemin pazarlama işlemlerinin yürütüldüğü Operasyon Müdürlüğü ve Pazarlama Müdürlükleri de önemli bir yere sahiptir.

5.3.2. Üyeler

Bu sistemde yer almak isteyen firmalar, barter firmasına başvurur. Eğer firmaların başvuru istekleri barter şirketi tarafından kabul edilirse, üye olacak firma kabul beyanını yazılı olarak barter firmasına sözleşmeyle bildirir. Bu sözleşmeye göre üye

---

⁵⁶ ERKAN Mehmet. a.g.m., s.98

olacak firma, sistemin tüm kurallarına uyacağını taahhüt eder ve barter firması tarafından belirlenen giriş ücretini ödeyerek üyeliğini yürürlüğe sokmuş olur.

Üyeler bu sisteme belli bir süre için dahil olabilir ya da sadece bir işlem için de üye olabilmektedir.

Üyeler arz ve taleplerini barter firmasına bildirmekle yükümlüdürler. Barter firmalarında internet yoluyla talebi ve arzı diğer üyelere bildirerek, arz ve taleple ilgili bir bilgi bankası oluşturmaktadır. Sisteme üye olan firma, kullanıcı adı ve parola yoluyla internet üzerinden diğer firmaların arz ve taleplerine ulaşabilmektedir⁵⁷.

5.4. Barter Sisteminin Avantajları Ve Dezavantajları

5.4.1. Barter Sisteminin Sağladığı Avantajlar

Barter da doğrudan para kullanılmaması bu sistemin yurt içi ve yurt dışı piyasalarındaki fiyat kontrollerinin, döviz kontrollerinin ve ithalatı izleyen kredi kuruluşlarının kontrollerinin aşılmasında etkili bir method olmasını sağlamaktadır.

Barter sistemini kullanan firma para vermeden mal alımı yaptığından elindeki atıl kapasitenin belirlenerek değerlendirilmesine olanak sağlamaktadır.

Barter sisteminde mal arz eden firma, satış anlaşması yapmadan önce alıcı firma tarafından, barter şirketinin merkezindeki barter hesabının fatura tutarı kadar bloke ettirmesiyle ödemeyi garanti altına almış olur. Böylelikle satılan mal ve hizmet bedelinin tahsilatı garanti altına alınmış olur.

Barter sistemi satışlarında mal bedeli döviz cinsinden (USD, DM, ECU) satıcının hesabına alacak olarak kaydedilir. Böylelikle diğer finansman sistemlerinde olduğu gibi, gecikmelerden ortaya çıkan alacağın yerli para cinsinden değer kaybı bu sistemde önlenmektedir.

---

⁵⁷ ...' Yeni bir Trend: Barter', Power Dergisi, Haziran 98, s.149.

olacak firma, sistemin tüm kurallarına uyacağını taahhüt eder ve barter firması tarafından belirlenen giriş ücretini ödeyerek üyeliğini yürürlüğe sokmuş olur.

Üyeler bu sisteme belli bir süre için dahil olabilir ya da sadece bir işlem için de üye olabilmektedir.

Üyeler arz ve taleplerini barter firmasına bildirmekle yükümlüdürler. Barter firmalarında internet yoluyla talebi ve arzı diğer üyelere bildirerek, arz ve taleple ilgili bir bilgi bankası oluşturmaktadır. Sisteme üye olan firma, kullanıcı adı ve parola yoluyla internet üzerinden diğer firmaların arz ve taleplerine ulaşabilmektedir⁵⁷.

5.4. Barter Sisteminin Avantajları Ve Dezavantajları

5.4.1. Barter Sisteminin Sağladığı Avantajlar

Barter da doğrudan para kullanılmaması bu sistemin yurt içi ve yurt dışı piyasalarındaki fiyat kontrollerinin, döviz kontrollerinin ve ithalatı izleyen kredi kuruluşlarının kontrollerinin aşılmasında etkili bir method olmasını sağlamaktadır.

Barter sistemini kullanan firma para vermeden mal alımı yaptığından elindeki atıl kapasitenin belirlenerek değerlendirilmesine olanak sağlamaktadır.

Barter sisteminde mal arz eden firma, satış anlaşması yapmadan önce alıcı firma tarafından, barter şirketinin merkezindeki barter hesabının fatura tutarı kadar bloke ettirmesiyle ödemeyi garanti altına almış olur. Böylelikle satılan mal ve hizmet bedelinin tahsilatı garanti altına alınmış olur.

Barter sistemi satışlarında mal bedeli döviz cinsinden (USD, DM, ECU) satıcının hesabına alacak olarak kaydedilir. Böylelikle diğer finansman sistemlerinde olduğu gibi, gecikmelerden ortaya çıkan alacağın yerli para cinsinden değer kaybı bu sistemde önlenmektedir.

---

⁵⁷ ...' Yeni bir Trend: Barter', Power Dergisi, Haziran 98, s.149.

Ek olarak mal satın alan firma borcunu 9 veya 12 aylık sürede mal ile hizmet olarak ödeme zorunluluğu vardır. Mal veya hizmet ihtiyacını karşılamak isteyen firmalar finansmanlarını ya öz kaynaklarıyla ya da yabancı kaynak kullanarak yaparlar.

Öz kaynak ile finansmanda satın alınan mal ya da hizmet firmanın sahip olduğu hazır değerlerden ödemenin yapılmasıdır. İhtiyaçlarını öz kaynaklarını kullanarak yapan firma, harcanan miktarın alternatif getirisinden yoksun kalacaktır. Yabancı kaynak kullanılması halinde yabancı para ile borçlanmak devluasyon oranının faiz oranından daha düşük olduğu dönemlerde ucuz ve uygun bir yöntem olur.

Eğer firma ihtiyaçlarını barter sistemiyle karşıladığı takdirde, mal ve hizmet bedelini nakit kullanmadan ödediğinden, nakit durumunda artış söz konusu olacaktır. Böylece ortaya çıkan nakit fazlası değerlendirilerek yeni yatırımlar ve büyüme imkanı doğacaktır. Özellikle KOBİLERİN kredi bulma güçlükleri dikkate alınır, barter sisteminden sağlanan fonlar kapasite artışı ve büyüme için oldukça önemli kaynak oluşturacaktır.

Barter organizasyonuna üye olan her firma otomatik olarak pazarlama bilgi – işlem hizmetinden faydalanmaktadır. Sisteme iç ve dış pazardan gelen talepler o malı arz eden firmalar için ciro artışı yaratır. Satıcı firma para talep etmeden mal ve hizmetini sunmakla rakipleri arasında oldukça avantajlı duruma geçer.

Barter' in reklam aracı olarak firmalara sağladığı faydalar vardır. Barter üyeleri internet üzerinden BARTER Shop sayfalarını ve diğer üyelerin adres listelerine ulaşmaktadır. Böylece internet ağı sayesinde erişim kapasitelerini genişletir ve aynı zamanda da ürünlerinin tanıtım maliyetlerini düşürmektedirler.

Barter sisteminde alınan mal ve hizmetlerin karşılığının aynı anda verilmek zorunda olmaması ve faiz ödenmediği için en ucuz maliyetli finansman tekniğidir. Örneğin X firmasının 500 USD' i var. Barter ticareti ile % 6,5 tasarruf edebilir.

Yapılacak işlemler sırasıyla ;

- 1- A firması bankaya 500 USD yatırarak bir teminat mektubu alır. Yatırılan paranın faiz getirisi % 8' dir.
- 2- Teminat mektubunu barter firmasına vererek 500 USD ' lik "Satın Alma Limiti" açılır. Teminat mektubunun nakit karşılığında alınmasıyla masraf oldukça düşüktür.
- 3- X firması satın almak istediği 500 USD' lik malı alır.

MALİYET HESABINA GÖRE	YILLIK
1-Bankada bulunan 500 USD faiz getirisi	+ 8
2-Teminat mektubu masraf + vergisi	- 1,5
	+ _____
TOPLAM	+ 6,5

3-Satın alınan malın maliyeti 500 USD – 6,5 USD = 493,50

4-Geri ödeme süresi : 12 ay

5-Geri ödeme şekli : Mal Satarak

X firması 500 USD' a aldığı malı, 500 USD' a satarak 6,5 USD kar etmiş olmaktadır. Barter finans sistemini kullanan firmalar satın alım maliyetleri diğer finansman tekniklerini kullananlara oranla daha düşük olmaktadır.

Barter sisteminde alacaklar ve borçlar çekin gönderildiği gün sistemde kullanılmakta olan paraya çevrildiğinden alış veriş yapan üyelerini enflasyon ve devaluasyona karşı korumaktadır.

Firmanın mevcut müşterileri dışında, sisteme üye olanlar gelecekte potansiyel müşteriler olabilir. Bu firmalarla mutlaka barter yapmak gerekmez. Firmaları arasında ilişkilerin gelişmesiyle nakit para ile ticaret imkanı artabilir. Böylece her

satın alma yeni müşteri ve ciroda artış buna bağlı olarak karda yükselme anlamına gelmektedir.

5.4.2. Barter Sisteminin Dezavantajları

Barter yoluyla dışarıdan mal ihtiyacı giderilirken, istenen firma ile değil, barter teklifini kabul eden firmayla anlaşılır. Bu da istenen kalite ve fiyattaki malı, serbestçe seçme imkanını ortadan kaldırarak kaynakların optimum kullanılmasını engeller ve ticarete zarar verir.

Sisteme sunulan malların, stokta kalan düşük kaliteli ya da demode mallar olması söz konusu olabilmekte ve bu durum sistemin cazibesini azaltabilmektedir⁵⁸.

Barter sisteminde mal teslimatlarının eş zamanlı olması şartı aranmaz. Fakat taraflardan birinin ürün teslimatını uzun süre geciktirmesi durumunda diğer taraf mağdur duruma düşebilir. Malı ilk teslim eden taraf, karşı tarafa kredi açmış durumuna düşer.

Barter sistem işleticisine hem alımda hem de satımda ödenen komisyon ile firmaların barter sistemine ilgisini azaltabilir.

Barter ticaretinde ülkeler ve firmalar arası ilişkiler zamanla gelişebilir. Bu ilişkinin herhangi bir sebepten dolayı kesilmesi durumunda, firmalar yeni ihrac pazarları bulmada zorlanacaklardır.

Barter anlaşmalarının en önemli dezavantajlarından biri de, özellikle saf takasta, iki ayrı teslimat için sadece bir sözleşme kullanılmasıdır. Bankalar karşılığı bulunmayan bu tür satış sözleşmeleri için kredi vermede zorluklar çıkarabilir. Çünkü akreditifli ödeme modelinde olduğu gibi geri ödeme garanti altında değildir. Bu durumda risk oldukça yüksektir ve tamamen karşı firmanın mal sağlama performansı ile ilgilidir.

---

⁵⁸ ERKAN, Mehmet, "Yeni Bir Finansman Tekniği Olarak Barter'in Diğer Finansman Teknikleriyle Karşılaştırılması", Active Bankacılık ve Finans Dergisi, Yıl 12, Sayı 12, Nisan-Mayıs 2000, s.85

5.5. Barter Sisteminde Kullanılan Belgeler

Barter sisteminde kullanılan kağıtlar bu sisteme özgüdür ve nitelikleri itibariyle birbirlerinden farklılıklar gösterirler.

Bu sistemde kullanılan belgeler ; talep formu, arz formu, barter çekleri, barter işlem dekontu, hesap özeti, arz bildirim formu ve talep bildirim formudur.

5.5.1. Talep Formu

Üye firmanın mal ve hizmet ihtiyacıyla ilgili bilgilerin barter sisteminin bilgi bankasına girilmesi için kullandığı matbu forma denir.

Üye firma barter sistemi ile satın almak istediği ancak bilgi işletim sisteminde göremediği ürün ve hizmetler için bu formu kullanır. Üye ihtiyacı olan mal ve hizmetle ilgili tüm ayrıntıları (kalite, nitelik, miktar, süre) bildirir. Talep formunda yer alan bilgiler dahilinde aranan mal ya da hizmeti üreten ve ya satan firmalar barter şirketi tarafından belirlenir ve bu sistemle çalışması için ikna edilmektedir.

5.5.2. Arz Formu

Sisteme üye firmanın ürettiği yada sattığı mal ve hizmetlerle ilgili bilgilerin sistem bilgi bankasına girmesi için kullanılan matbu forma denir. Bu sisteme üye olan firma, sistemde hangi ürün yada hizmetlerin satılacağını belirler. Üretmiş olduğu ya da satmayı düşündüğü mal ve hizmetlerin hepsini ve ya bir kısmını sisteme arz etmekte üye serbesttir. Fakat arz ettiği mal yada hizmet talep geldiğinde satılmak zorundadır. Arz listesinde barter şirketini bildirecek değişiklikler yapabilir.

5.5.3. Barter Çekleri

Gerçekleşen barter işlemlerinde alıcı ve satıcı arasında kullanılan ve tarafların imzalayarak barter şirketine gönderdiği sistem evrakına verilen addır.

Barter çekleri barter sisteminde iki amaçla kullanılmaktadır⁵⁹.

Birincisi, gerçekleşen işlem bilgilerinin alıcı, satıcı, ve barter şirketi için saklanma ve gerektiğinde ispat etme fonksiyonu için kullanılmaktadır.

İkincisi ise, barter sisteminin bir kıymetli evrağı olarak kullanılır. Alacağına karşılık olarak üye firmaya ciro edilir. Üye, barter çeklerini barter sistemi üyesi firmaların ürünlerini satın almak için kullanır. Bu amaçla kullanılan çekler barter sistemi üyesi üçüncü bir şahsa ciro edilebilir ve ya üzerinde belirtilen ürün ve firma için kullanımı istenebilir. Nasıl kullanılacağı bilgilerini barter şirketi tespit eder.

5.5.4. Barter İşlem Dekontu

Gerçekleşmiş olan her barter faaliyeti için işlemin yapılabileceğini gösteren ve üzerinde sistem tarafından verilen satılabilir yetki kod numarası bulunan sistem evrakına verilen addır.

5.5.5. Hesap Özeti (Ekstresi)

Üyelerin cari hesaplarını gösteren belgeye denir. Sistemin işleticisi tarafından her ay itibarıyla üyelere gönderilen ve borç alacak hareketlerinin izlendiği bir hesap cetvelidir.

Hesap özeti'nin amacı, üye firmayı belirlenen dönemler içerisinde yaptığı işlemlerle bilgilendirme amacıyla kullanılır. Firma eline ulaşan hesap özetiyle durumunu kontrol eder. Kayıtlarıyla karşılaştırdıktan sonra yankışlıklar var ise barter sistem işleticisini haberdar eder. Eğer üye belirli bir süre içerisinde itiraz etmediği takdirde, hesapların doğruluğunu kabul etmiş sayılmaktadır.

5.5.6. Arz Bildirim Formu

Barter üyesinin barter pazarından satın almak istediği ürün ve hizmete ilişkin özellikleri belirleyip barter firmasına gönderdiği belgedir.

---

⁵⁹ ŞİMŞEK M. Sırrı, 'Barter Ticaret İşlemleri ve Muhasebeleştirilmesi', İst. Üni. Sos. Bil. Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1997, s.52.

5.5.7. Talep Bildirim Formu

Barter sistem işleticisine üyenin barter pazarından satın almayı düşündüğü mal ve hizmetlerin özelliklerini işleyip gönderdiği belgedir.

6. BARTER İŞLEMLERİNİN MUHASEBE KAYIT DÜZENİ

6.1. Kuruluş İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi

Barter Şirketi' nin kuruluş işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde kullanılmakta olan hesaplar ; "Sermaye Hesabı" , "Sermaye Taahhütleri Hesabı" ve "Kuruluş ve Teşkilatlanma Giderleri Hesabı" olacaktır. Kuruluş işlemlerinin muhasebeleştirilmesi şu şekildedir. Barter Şirketi ortaklarının kuruluş sermayesi taahhüt etmeleri aşamalarında "501. Sermaye Taahhütleri Hesabı" na kurucu ortak sayısı kadar alt ayırım yapılarak borç kaydedilir. "500. Sermaye Hesabı" da alacak konumundadır.

---

501. SERMAYE TAAHÜTLERİ HES.	XXXX	
..... A Ortağı	XX	
..... B Ortağı	XX	
..... C Ortağı	XX	
..... D Ortağı	XX	
..... E Ortağı	XX	
	500. SERMAYE HES.	XXXX
	..... A Ortağı	XX
	..... B Ortağı	XX
	..... C Ortağı	XX
	..... D Ortağı	XX
	..... E Ortağı	XX

ÖRNEK : NET Barter şirketi beş ortaklı olarak 50.000.000.000.- TL sermaye ile kurulmuştur. Ortakların payları birbirlerine eşit olup, beş ortak tarafından taahhüt edilmiştir. Muhasebe kaydı şu şekildedir.

1.1.2001

501. ÖDENMEMİŞ SERMAYE HES

50,000,000,000

A Ortağı	10,000,000,000
B Ortağı	10,000,000,000
C Ortağı	10,000,000,000
D Ortağı	10,000,000,000
E Ortağı	10,000,000,000

500. SERMAYE HESABI

50,000,000,000

A Ortağı	10,000,000,000
B Ortağı	10,000,000,000
C Ortağı	10,000,000,000
D Ortağı	10,000,000,000
E Ortağı	10,000,000,000

Ortaklar, taahhüt ettikleri sermayenin dörtte biri ($\frac{1}{4}$) kadar kısmını eşit olarak ve nakden bankada açılan hesaba ödediklerinde de "102. Bankalar Hesabı"na borç, "501. Ödenmemiş Sermaye Hesabı"na alacak kaydı şeklinde işlenir.

102. BANKALAR HES.

XXXX

..... Bankası

501. ÖDENMEMİŞ SERMAYE HES

XXXX

..... A Ortağı	XX
..... B Ortağı	XX
..... C Ortağı	XX
..... D Ortağı	XX
..... E Ortağı	XX

1.1.2001	
102. BANKALAR HES.	12,500,000,000
501. ÖDENMEMİŞ SERMAYE HES. 12,500,000,000	
A Ortağı	2,500,000,000
B Ortağı	2,500,000,000
C Ortağı	2,500,000,000
D Ortağı	2,500,000,000
E Ortağı	2,500,000,000

Kuruluş aşamasında gerçekleştirilen giderlerin muhasebeleştirilmesinde de "262. Kuruluş ve Teşkilatlanma Giderleri Hesabı"na borç, kuruluş giderlerini de kim üstlenmiş ise ona alacak kaydedilir. (Genelde ortaklardan birisi veya birkaçı bu giderlerin ödenmesini üstlendikleri için "331. Ortaklara Borçlar Hesabı" bu giderler ortaklar geri ödeyinceye kadar işletilir.)

262. KURULUŞ ve ÖRGÜTLENME GİDERLERİ HES. XXXX

331. ORTAKLARA BORÇLAR HES   XXXX
..... A Ortağı

6.2. Üyelik Aldatlarının Muhasebeleştirilmesi

Barter sisteminin kendilerine sundukları imkanlardan yararlanabilmek için firmalar sisteme üye olmak zorundadırlar. Sisteme üye yapılan firmalar yıllık olarak belli bir üyelik ücreti ödemek durumundadır. Firma bu üyelik ücretini peşin ödeyebildiği gibi

sisteme borçlanarak da ödeyebilir. Üyelik ücretleri "120. Barterli İşlemler Hesabı"nda gösterilir.

6.2.1. Üye Firmanın Kayıtları

Firma sisteme üye olduğunda üyelik aidatını peşin öder ise, "770. Genel Yönetim Giderler Hesabı" na borç, kasaya alacak olarak kaydedilir. "İndirilen KDV Hesabı" nı ayrıca borç yazmak gerekir.

/	
770. GENEL YÖNETİM GİDERLER HES.	XXXX
191. İNDİRİLECEK KDV HES.	XXXX
100. KASA	XXXX
/	

ÖRNEK : Erkan İnşaat A.Ş. , NET Barter şirketine 10.1.1999 tarihinde üye olmuştur. Üye firma üyelik aidatını barter şirketine peşin olarak ödemiştir. Bu tarihteki USD kuru 1.500.000 TL.' Dir. Yıllık aidat 1,000 USD'dir.

1.8.2001	
770. ÜYELİK AIDAT ve GİDERLERİ HES.	1.500,000,000
191. İNDİRİLECEK KDV. HES.	270,000,000
100. KASA HESABI	1,770,000,000
/	

Firma üyelik aidatını sisteme borçlanarak ödedi ise ;

/	
770. GENEL YÖNETİM GİDERLER HES.	XXXX
191. İNDİRİLECEK KDV HES.	XXXX
120. BARTERLİ İŞLEMLER HES.	XXXX
/	

1.8.2001	
770. Üyelik Aidat ve Giderleri Hes.	1,500,000,000
191. İndirilecek KDV Hes.	270,000,000
120. Barterli İşlemler Hesabı	1,770,000,000

6.2.2. Barter Şirketinin Muhasebe Kayıtları

Üyelik aidatı peşin olarak alındığında; barter şirketi bu işlemi "100. Kasa Hesabı" borçlu, "600. Yurt içi Satışlar" alacaklı olarak kaydeder.

100. KASA HESABI	XXXX
600. YURT İÇİ SATIŞLAR HES.	XXXX
600.01. Aidat Gelirleri Hes.	
391. HESAPLANAN KDV HES.	XXXX

1.8.2001	
100. KASA HESABI	1,770,000,000
600. YURT İÇİ SATIŞLAR HES.	1,500,000,000
391. HESAPLANAN KDV. HES	270,000,000

Üyelik aidatı barter sistemine borçlandırılarak tahsil edildiğinde; barter şirketi bu işlemi "120. Barter Sisteminden Alacaklar Hesabı" borçlu, "600. Yurt İçi Satışlar Hesabı" alacaklı olarak kaydeder. Barter şirketi üyelik aidatını; üye firma için açtığı nazım hesap carilerine de kaydeder.

120.BARTERLİ İŞLEMLER HESABI	XXXX	
600.YURT İÇİ SATIŞLAR HES.		XXXX
600.01. Aidat Gelirleri Hes.		
391. HESAPLANAN KDV HES.		XXXX

901. BARTER FİRMASI HES.	XXXX	
901. ÜYE FİRMA HES.		XXXX
901.02. A Firması		

	1.8.2001	
120. BARTER İŞLEMLER HES.		1,770,000,000
600. YURT İÇİ SATIŞLAR HES.		1,500,000,000
391. HESAPLANAN KDV HES.		270,000,000

	1.8.2001	
901. ÜYE FİRMA HES		1,770,000,000
901.02.Erkan İnşaat	1,770,000,000	
901.01. NET BARTER A.Ş. HES		1,770,000,000

Barter şirketi üyelik ücreti, işlem komisyonları ve sair alacaklarını sistemden tahsil eder. Sistem USD ile çalıştığı için barter şirketi alacaklarını tahsil ederken bir de kur farkı doğacaktır. bu fark şirket gelirlerine kaydedilir. Muhasebeleştirilmesi aşağıdaki gibidir :

100.KASA HESABI	XXXX	
120.BARTERLİ İŞLEMLER HES.		XXXX
646.KUR FARKI GELİRLERİ HES		XXXX

Barter şirketi üyelik aidatını 1.8.2001 tarihinde Sistem Garanti Fonu' ndan nakit olarak tahsil ettiğinde ; (1.8.2001 tarihindeki USD kuru 1.540,000. TL:' dir.)

	1.10.1999	
100.KASA HESABI	1,817,200,000	
120.BARTERLİ İŞLEMLER HESABI		1,770,000,000
646.KAMBİYO KARLARI		42,200,000

USD kur farkları da barter şirketinin karlarına kaydedilmiştir.

6.3.Üye İki Şirketin Alış – Satışının Muhasebe Kaydı

6.3.1. Satan Firmanın Muhasebesi

Üye, sattığı mal veya hizmet karşılığı "barterli işlemler hesabını" borçlandırır. "satış hesabı"na alacak kaydeder. Komisyon gideri kadar işlem dekontu ile beraber faturası da kesilerek üye firmaya gönderilir ve sistemdeki alacağından düşülür. Barter işlem dekontları KDV dahil olarak toplam fatura tutarı üzerinden kesilir. Faturalar açık olarak tanzim edilir.

120.BARTERLİ İŞLEMLER HESABI	XXXX	
600.YURT İÇİ SATIŞLAR HES.		XXXX
391. HESAPLANAN KDV HES.		XXXX

653.KOMİSYON GİDERLERİ HESABI	XXXX	
653.01.Barter Komisyon Gid.Hes.		
191.İNDİRİLECEK KDV HES.	XXXX	
120.BARTERLİ İŞLEMLER HES.		XXXX,

Erkan İnşaat sistem üyelerinden karizma prodüksiyon'a 21.9.2001 tarihinde 50.000 \$ lık gayrimenkulü barter sistemiyle satmıştır. Dolar kuru 1.370.000.- Birmilyonüçyüzyetmişbin TL dir KDV % 18 dir komisyon ise barter ile yapılan ödeme miktarının %5'i kadardır.

	21.9.2001	
120.BARTERLİ İŞLEMLER HES.	80,830,000,000	
600.YURT İÇİ SATIŞLAR HES.	68,500,000,000	
391.HESAPLANAN KDV HES.	12,330,000,000	

	21.9.2001	
653.KOMİSYON GİDERLERİ HES.	3,425,000,000	
191.İNDİRİLECEK KDV HES.	616,500,000	
120.BARTERLİ İŞLEMLER HES.	4.041.500.000	

Aşağıdaki işlemde KDV, peşin tahsil edilmiştir.

21.9.2001	
120.BARTERLİ İŞLEMLER HES	68,500,000,000
100.KASA HESABI	12,330,000,000
600. YURT İÇİ SATIŞLAR HES.	68,500,000,000
391. HESAPLANAN KDV HES.	12,330,000,000

Barter şirketi bu işlemleri nazım hesaplarda her şirkete cari hesap açarak takip eder

21.9.2001	
901.02. ERKAN İNŞAAT CARİ HES.	80,830,000,000
901.03.KARİZMA PROD.' UN CARİ HS.	80,830,000,000

900.01. X BARTER ŞİRKETİ HES	8.083.000.000
900,02. ERKAN İNŞAAT HES.	4.041.500.000
900,03. KARİZMA PROD. HES.	4.041.500.000

6.3.2. Alıcı Firmanın Muhasebesi

Satın alan firmada "153. Ticari Mal Stokları Hesabı"na borç, "120. Barterli İşlemler Hesabı"na alacak kaydeder. Komisyon giderini de sistemden alacağından düşerek öder.

153.TİCARİ MAL STOKLARI HES.	XXXX	
191.İNDİRİLECEK KDV. HES	XXXX	
	120. BARTERLİ İŞLEMLER HES.	XXXX
653. KOMİSYON GİDERLERİ HES.	XXXX	
191.İNDİRİLECEK KDV. HES.	XXXX	
	120.BARTERLİ İŞLEMLER HES.	XXXX

Erkan inşaat barter sisteminden alacaklıyken 2.10.2001 Solmaz tesisat taahhüt limited şirketinden 80.000 \$ değerinde doğalgaz radyatörü satın almaktadır. KDV %18 peşin ödenmiştir. 1\$ =1.480.000 TL %5 komisyon ödemektedir.

2.10.2001	
153.TİCARİ MALLAR STOGU HES	118.400.000.000
191.İNDİRİLECEK KDV HES	21.312.000.000
120.BARTERLİ İŞLEMLER HES	118.400.000.000
100. KASA HES.	21.312.000.000

2.10.2001

653.KOMİSYON GİDERLERİ HES	5.920.000.000
191.İNDİRİLECEK KDV. HES.	1.065.600.000
120. BARTERLİ İŞLEMLER HES	6.985.600.000

6.3.3. Barter Şirketinin Muhasebesi

Barter şirketi yukarıdaki ticari işleminden dolayı her iki taraftan % 5 olmak üzere toplam % 10 komisyon elde etmiştir. Bu durumda "120. Barterli İşlemler Hesabı" borçlu, "600. Yurt İçi Satışlar Hesabı" alacaklı olacak şekilde kayıt düşülür.

120. BARTERLİ İŞLEMLER HESABI	XXXX
600. YURT İÇİ SATIŞLAR HES	XXXX
600.02 Komisyon Gelirleri	
391. HESAPLANAN KDV. HES.	XXXX
901. ALICI FİRMA HES.	XXXX
901.02 A Firması	
901. SATICI FİRMA HES	XXXX
901.03. B Firması	
901. BARTER FİRMASI HES:	XXXX

Komisyon bedellerinin yukarıdaki şekilde alıcı satıcı ve barter firmalarına nazım carilerine kaydı şarttır. Barter şirketinin nazım hesapları :

2.10.2001

901.04. SOLMAZ TES. C. H .HES	118.400.000.000
901.02. ERKAN İNŞAAT HES	118.400.000.000
/	
900.02 ERKAN İNŞ HES.	6.985.600.000
900.03. KARİZMA PROD. HES.	6.985.600.000
900.01 NET BARTER ŞTİ. HES	13,971,200,000
/	

Erkan inş. Barter sistemiyle yaptığı bir satış ve bir alım işlemleri ve bu işlemler için barter şirketine ödediği komisyonlardan sonra 21.12.2001 tarihi itibariyle Barter Sistemine 36,500 USD borçlu kalmıştır.

(B)	..... ŞİRKETİ CARİ HESAP KARTI	(A)
80.000		50,000
2,500		
4,000		
<u>36,500 USD</u>		

6.3.4. Dokuz ay sonra ödemeyi sistem Güvenlik Fonuna Nakit Ödemelerde İşlemlerin Muhasebeleştirilmesi

Sisteme üye olan firma barter aracılığı ile mal almış fakat dokuz aylık süre içerisinde borcunu kendi malı ile ödeyememiş, sürenin bitiminde cari amerikan doları üzerinden peşin olarak sistem güvenlik fonuna ödemesini yapmıştır.

Sistem güvenlik fonu "349. Diğer alınan avanslar hesabında" kayıtlarda gösterilmiştir.

---

120. BARTERLİ İŞLEMLER HES.	XXXX	
780. FİNANSMAN GİDERLERİ HES.	XXXX	
	100. KASA HESABI	XXXX

Erkan inşaat 1.12.2001 tarihinde barter sistemi aracılığı ile satın aldığı malın bedelini dokuz ay içinde kendi ürünü ile ödeyememiştir. Borcunu 9.12.1999 tarihinde nakit olarak sistem güvenlik fonuna ödemiştir. O tarihte 1 dolar =1.600.000.- TL dir.

Erkan İnşaat'ın muhasebe kaydı:

	1.12.2001	
120. BARTERLİ İŞLEMLER HES.		45.872.900.000
780. FİNANSMAN GİDERLERİ HES.		12.527.100.000
	100. KASA HESABI	58.400.000.000

Barter Şirketinin Muhasebe Kayıtları:

100. KASA HESABI	XXXX
349. DİĞER ALINAN AVANSLAR HES.	XXXX

901. SİSTEM GÜVENLİK FONU HES.	XXXX
901.02. B FİRMASI HES.	XXXX

Sistem güvenlik fonu kullanarak mal alınıp taleplerin karşılanmasıyla "901. Sistem Güvenlik Fonu" hesabına alacak verilerek fon cari hesabı işletilir.

901.02. ERKAN İNŞ. HES	1.12.2001	58.400.000.000
901.14. SİSTEM GÜV. FONU HES.		58.400.000.000

100. KASA HES.	1.12.2001	58.400.000.000
349. ALINAN DİĞER AVANSLAR HES.		58.400.000.000

Bu hesabın defter- i kebir hesabı sistem güvenlik fonu adına açılmalıdır.

7. SONUÇ

Yeryüzünün ilk ticaret sistemi olan Barter yani takas , günümüzde paraya dayalı sistem karşısında etkisini kaybetmiş olmasına rağmen yıldızı parlayan bir model olarak umut olacak sürecin içine girmiştir.iktisadi yönlendirme;Teknolojik gelişmelerle birlikte çok gelişmiş, bu gelişmelerle birlikte iktisatçılarındaki bu sistemi daha verimli şekilde kullanma imkanlarının geliştiği görülmektedir.

Ekonomi, kriz dönemlerinde kamuoyunun dikkatini çeken barter sistemini değerlendirmek zorundadır. Ülke ekonomileri iç veya dış piyasalarda çözümleyemeyecekleri problemlerle karşılaşabilirler. Ekonomik krizlerde pazarın daralması ile oluşan ekonomik kriz firmaları bir taraftan yüksek maliyetli kredi kullanmaya iterken firmaları riskli vadeli satışlara zorlamaktadır. Firmalar ve ülkeler arasında ticareti barter sistemi ile organize etmekte olan barter sistemi milyonlarca dolar değerinde mal ve hizmet portföyünü yönetmektedir. Firmaların ihtiyaç duyduğu en ucuz finansman sistemi ödemeyi kendi ürettiği mal ve hizmetlerle yapmaktır. Fakat Barter sisteminin her problemi çözen bir sistem olduğunu algılamak yanlıştır. Bir firmanın barter sisteminden hedeflediği faydalara ulaşması, o firmanın barter sistemini kullanma yeteneğine bağlıdır. Barter işlemlerinde çok başarılı sonuçlar alındığı gibi sistemi kullandığı taktirde sıkıntıya girmiş üyelerde görülmektedir.

Barter sistemine olan ihtiyaç, kriz dönemlerinde kendini daha fazla göstermektedir. Firmaların bu dönemlerde barter sistemlerine katılma çabalarının arttığı görülmektedir. Lakin kriz ekonomisi şartları barter sistemi kullanımını da zorlaştırmaktadır. Barter pazarına mal satan firma sistemden dolar olarak alacaklı olmaktadır.Firmalar sistemden alacaklarını ancak mal ve hizmet olarak alabilmektedir. Kriz döneminde nakit akışının büyük ölçüde durmasına rağmen barter sistemlerinde alınabilecek ürünlerin çoğu üretime yönelik hammaddelerin dışında genel giderlerin ve gayrimenkul gibi uzun vadeli ürünlerin daha çok bulunduğu görülmektedir. Bu sebeple atıl kapasitesini satışa çeviren firmalar pazara girerek, buna karşılık dolaylı ürünler aldıkları için sisteme isteksiz yaklaşmaktadır. Buna karşılık olarak sisteme satış işlemi yapmadan direkt olarak alım işlemi için

giren firmalar sistemden kredi kullanmaktadır.Bir çok barter sistemi bu tip problemlerle karşılaşmamak için teminat miktarını yüksek tutmaktadır.

Barter sistemi ancak modern ekonomilerde paraya bağılı modüllerin yanında düzenleyici bir sistem olarak kullanılmasında yarar vardır. Barter sisteminin paraya bağılı olaraan modellerin alternatifi olduğunu söylemek iddali bir yaklaşım olur.

Yeni finansman tekniklerinden biri olan barter ülkemizde henüz fazla tanınmamakla birlikte, barter sisteminin işletmeler arası kaynak kullanımını azaltması, işletmeler arası güveni oluşturması gibi sebeplerden dolayı yakın gelecekte önemli bir konuma ulaşması beklenebilir. Özellikle hukuki yapısının düzenlenmesi sonucu Barter sisteminin gelişmesine olanak verecek parlak imkanlar sunacaktır.

KAYNAKLAR

ARSLAN C.Murat-AYKUTLU Fercan , "Barter Uygulaması-Sirküler Rapor" , TÜRMOB Yayınları 97, Ankara 1999, s.1-3

ARZOVA S.Burak , "Barter işlemleri" Türkmen Kitabevi İSTANBUL s.1

ATAMAN Ümit, "Genel muhasebe: Muhasebede Dönem İçi İşlemler- Cilt1" Türkmen Kitabevi, İstanbul 2000

BİRCH Dawn – LIESCH W.Peter, industrial marketing management,1998 Elsevier Sience s.329

COŞKUN Arife, "Uluslar Arası Ticarete Bir Finansman Aracı Olarak Barter ve Türkiye Açısından Uygulama Olanakları" A.Ü. Sos.Bil. Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1994, s:10

ÇARIKÇI Emin, "Countertrade Policies and Prospect for Cooperation Among İslamic Countries" Ar- Ge :53/ No:136 , Ankara ,TOBB Yayını 1989

GÜRSOY Celal,"Barter El Kitabı-Dünyada ve Türkiyede Barter Takas Ticareti,İST 1998,s:61

HEALEY Nigel, "Back to Bartering Basics" Accountancy(U.K), No:1159, March 1990, s.184

<http://www.atlasbarter.com>

<http://www.barterallusa.com>

<http://www.barternews.com>

<http://www.g-bb.com>

<http://www.i-barter.com>

<http://www.ihlasbarter.com.tr>

<http://www.irta.com>

<http://www.netbarter.com.tr>

<http://www.vipbarter.com>

İHLAS Barter A.Ş. ; Barter Sözleşmesi.

MAÇ Mehmet, KDV Uygulaması, Denet Yayıncılık, 3.Baskı s.65

OKTAY Nüvit, "Karşılıklı Ticaret Sistemi (Countertrade) Dünyadaki ve Türkiye'deki Uygulaması", No:232 , Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yayını, 1987, s:9-10

PEHLIVAN Özgür, "Karşılıklı Ticaret Nedir ? , Ankara, İGEME, Nisan 1991, s:1

PEKCAN Erdoğan, "Karşılıklı Ticaret Sistemleri ve Türkiye", İTO, s:1

REDHOUSE; İngilizce- Türkçe Sözlük, İstanbul , Redhouse Yayınevi , 1989

REİSOĞLU, Sefa , "Borçlar Hukuku: Genel Hükümler", Beta Yayınları, İstanbul 1990, s.314

SAMUEL W.Bettwy, "Barter In The World Economy" American Journal of International Law CLXXXII, s:410-411

ŞENOL Aydın, "Barter Sisteminin İşleyişi Uygulama ve Muhasebesi", Sakarya Üniversitesi Sos.Bil.Enstitüsü ,Yüksek Lisans Tezi, 1999, s.27

ŞİMŞEK M. Sırrı, 'Barter Ticaret İşlemleri ve Muhasebeleştirilmesi' , İst. Üni. Sos. Bil. Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1997, s.52.

SÜRELİ YAYINLARDAKİ MAKALELER

ARSLAN Sinan, "Barter Sisteminin İşleyişi ve Muhasebesi", Öneri Dergisi, Marmara Üniversitesi Sos.Bil.Enstitüsü, Sayı 14, Yıl 6, Cilt 3, Haziran 2000, Sayfa 83

AYKUTLU Ercan-AK Bülent, "Barter Ticaret Uygulaması", Finans Dünyası, Kasım 1999 s.176

BAYSAL, Rauf – YÖNEZER, Nurhan; " Yurtiçi Barter Krizi Yenmenin İlacı Oldu" , Ekonomist Dergisi , 17 Temmuz 1994, s.10-11

CHARLES W.Neale-DAVID D. Shipley, "They Counter Trading Experience Of British And Canadian Firms", Management International review, Sayı 1, 1991, s:20

ERKAN Mehmet , "Yeni Bir Finansman Aracı:Barter", Vergi Dünyası , Ocak 2000, Sayı 221 s.92

ERKAN Mehmet, "Yeni Bir Finansman Aracı Olarak Barter'in Vergi Hukuku Karşısındaki Durumu" , Vergi Dünyası ,Mayıs 2000 s.88

ERKAN,Mehmet, "Yeni Bir Finansman Tekniği Olarak Barter'in Diğer Finansman Teknikleriyle Karşılaştırılması", Active Bankacılık ve Finans Dergisi,Yıl 12, Sayı 12, Nisan-Mayıs 2000,s.85

JORDAN E.Chan , KAUFMAN Steve, "when Money Is No Object, Nation Business, No:7 (July 1991), s:24

KIM S.Young, "Money, Barter And Costly Information acquisition" , Journal Of Monetary Economics, 1996 s.119

MARANGOZ Mehmet, "Yeni Bir Pazarlama ve Finansman Aracı Olarak Barter", Dünya Gazetesi, 16 Nisan 2001, s.13

ŞİMŞEK M.Sırrı , "Barter Şirketlerinin Çalışma Şartları" ,Barter Ekonomi Dergisi, Yıl 2 Sayı 20 Ağustos 1999 s.41

YEŞİLOĞLU Talat – YİĞİT Selçuk , "Barter ile Ticaret Çok Avantajlı Oldu", Ekonomist Dergisi, 24 Kasım 1996, S:16

...' Yeni bir Trend: Barter', Power Dergisi, Haziran 98, s.149.

...'Counter Trade (Karşılıklı Ticaret)" , Birlik Dergisi Sayı 13, Nisan 1996, S:21

EKLER

Ek -1 Barter Sözleşmesi

İhlas Barter

Barter Üyelik Sözleşmesi

Şirket Bilgileri		Faaliyet Bilgileri	
Firma Unvanı	.....	Üretilen Mallar veya Hizmetler	.....
Adres	.....		.....
Şehir	Posta Kodu	Barter Pazarına Sürekli Arz Edilen Mallar veya Hizmetler	.....
Firma Yetkilileri	Görevleri		.....
Yönetim Kurulu Üyeleri	Unvanları	Pazar Payı	.....
		Kapasite Kullanım Oranı	.....
Tel (ç)		Tarım Kapasite ile Çalışmama Nedenleri	.....
Tel (i)		Kalite Belgeleri	.....
Tel (e)		Barter İşlemleri Yetkilisi	.....
Tel (200)		Görevi	.....
Fax		Tel (ç) (Dış)	.....
İnternet	.....	Tel (e) (i)	.....
E-Mail	.....	E-Mail	.....
Referans Bilgileri			
Çalıştığınız Bankalar	Şubeleri	Hesap Türü	Yetkili Adı
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
Ticaret Yaptığınız Firmalar	Yetkili	Görevi	Firma Telefonu
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu tasahhür ederim.			
Tarih: / / 2000			İmza

Bu bölüm, İhlas Barter A.Ş. tarafından doldurulacaktır.

Firma Cari Hesap Kodu

Firma Brokuru

İhlas Barter A.Ş.
Büyükdere Ekspres Yolu Çamaş. No: 20 34500 Yalova/İzmir
Tel: +90 (312) 263 49 11 - 269 95 00 Fax: +90 (312) 263 90 30
Barter Sitesi / www.ihlasbarter.com

Şey No: 144

Bir tarafta Basın Ekspres Yolu No: 20Güneşli-Yenibosna/İSTANBUL adresinde mukim XXXX BARTER A.S.ki, bundan böyle (XXXX BARTER) olarak anılacaktır.

Diğer tarafta,

.....adresinde mukim

..... bundan böyle

(ÜYE) olarak anılacaktır, arasında aşağıdaki şartlarda işbu İhlas Barter Üyelik Sözleşmesi tanzim ve imza olmuştur,

I. Sözleşmenin İçeriği ve Kavramlar

1.1. İşbu sözleşmenin konusu, ÜYE'nin, Barter Sistemi ile alım yapma ve Barter Sistemi ile satış yapma esaslarını tanımlamak suretiyle İHLAS BARTER hizmetlerinden faydalanmasını sağlamaktan ibarettir.

1.2. Sözleşmenin imzalanması ile birlikte Barter Sistemi'ne konu olan işlemler, ÜYE'nin diğer ÜYE'ler ile yaptığı alım ve/veya satım işlemleridir. ÜYE'nin işi ile ilgili harcamaları, özel ihtiyaçları ile ilgili harcamaları, yatırım harcamaları ve diğer harcamalar İHLAS BARTER tarafından onaylanmadığı sürece bu sözleşmenin kapsamı dışındadır.

1.3. Bu sözleşmede kullanılan ve sözleşmenin niteliği ile ilgili özel kavramların tanımları aşağıda belirtilmiştir.

a -Barter Sistemi : Barter Sistemi, firmaların bir araya gelerek oluşturduğu bir pazardır. Barter Sistemi, Barter Pazarı'nı oluşturan firmaların arzları ve talepleri ile işler. Barter Sistemi ile çalışan bir firma, Barter Pazarı'ndan satın aldığı malların ve/veya hizmetlerin bedelini, ürettiği veya ticaretini yaptığı ürünleri Barter Pazarı'nda satarak öder. Aynı şekilde Barter Pazarı'na ürün satan firma, bedelini, Barter Pazarı'nda satışa sunulmuş mallar ve hizmetler listesinden dilediğini satın alarak tahsil eder. Barter Sistemi ile çalışan üye firmaların, Barter Pazarı'ndaki alım ve satım işlemleri, bir Barter Şirketi olan İHLAS BARTER tarafından açılan Cari Hesap'larına kaydedilir. Barter Sistemi, üye firmaların arzlarının satışı ve taleplerinin

karşılanması esasında çalışır ve karşılanamayan talepler için ilgili firmaları Barter Pazarı'nda birlikte çalışmaya davet ederek büyür.

b -Barter Pazarı : Barter Sistemi ile çalışan firmaların bir araya gelerek oluşturdukları pazarın adıdır.

c-Barter Şirketi : Firmaların kendi aralarında Barter Sistemi ile çalışmalarını organize eden aracı kuruluştur. Arz ve talep bilgilerinin kaydedildiği bir Bilgi Bankası'nı yönetir. Barter Sistemi'nde arz ve talep buluşması, bu sözleşme hükümleri altında gerçekleşir. Barter Şirketi, Barter Sistemi'nin sağlıklı ve sürekli işleyişini sağlamakla yükümlüdür. Firmaların Barter Sistemi imkanlarından faydalanma biçim ve esaslarını tespit eder. Barter Sistemi ile çalışan firmaların cari hesaplarını tutar; alım yapan firmaların borçlarını ödemelerini sağlar; satış yapan firmaların alacaklarını Barter Sistemi ile tahsil etmesine imkan verir. Firmaların, Barter Sistemi'nden etkin faydalanabilmeleri için üye firmalar arasında bilgi akışını sağlayan bir bilgi işletim sistemi kullanır. Barter Şirketi, Barter Sistemi'ni, Türk Ticaret Kanunu ve Borçlar Kanunu'nda yer alan hükümlerin işbu sözleşmede kullanılması ile uygular.

d-Üyelik : Firmanın, Barter Sistemi ile çalışmak isteğinin onaylanması ve sonrasında işbu sözleşme imzalanarak firmaya ÜYE statüsünün verilmesidir. Üyelik, Barter Pazarı'ndaki arz ve talep bilgileri dikkate alınarak planlanır; bu plana uygun olarak üye kayıtları, sektörlerle ve bölgelere göre sınırlandırılabilir,

e-Sistem Danışmanı : İHLAS BARTER adına firmalara, Barter Sistemi ile çalışmalarını amacıyla tanıtım yaparak İhlas Barter Üyelik Sözleşmesi imzalatan kişidir.

f-Broker (Firma Danışmanı) : İHLAS BARTER adına Üye Firmalara, Barter Sistemi ile çalışmalarında yardımcı olan kişidir.

g-Barter Kredisi : ÜYE'nin, Barter Sistemi'ne borçlanacağı şekilde, ödemeyi Barter Çeki ile yaparak Barter Pazarı'ndan mal ve/veya hizmet satın almasıdır.

h-Satınalma Kredi Limiti : ÜYE'nin, İHLAS BARTER tarafından belirlenen, kullanabileceği maksimum Barter Kredisi miktarıdır.

ı-Teminat : Barter Kredisi kullanmak isteyen ÜYE'nin, Satınalma Kredi Limiti oluşturmak için İHLAS BARTER'a teminat olarak verdiği Banka Teminat Mektubu, Devlet Tahvili, Hazine Bonosu ve/veya Gayrimenkul ipoteği demektir.

k-Arz Listesi : İHLAS BARTER'ın; ÜYE firmaların, Barter Sistemi ile satmak istedikleri malların ve/veya hizmetlerin bilgilerinden oluşturduğu ve yayınladığı liste.

m-Talep Listesi : İHLAS BARTER'ın; ÜYE firmaların, Barter Sistemi ile satın almak istedikleri malların ve/veya hizmetlerin bilgilerinden oluşturduğu ve yayınladığı liste.

n-Barter Çeki : iki üye firma arasında gerçekleşen alım-satım işlemlerinde bir ödeme ve tahsilat aracı olarak kullanılan, üzerinde yapılan işlemin Amerikan Doları cinsinden tutarının yazılı olduğu, mal veya hizmeti alan tarafından imzalanıp kaşelenen, İhlas Barter Sistemi'nin kıymetli evrakıdır.

p-Satış Yetki Kodu : Barter Sistemi ile satış yapacak firmaya, ürününü satın alacak ÜYE'nin Barter Kredisi kullanabileceğine dair İHLAS BARTER tarafından verilen onay .

r-Arz Bildirim Formu : ÜYE'nin, Barter Pazarı'nda satmak istediği mallarının ve hizmetlerinin bilgilerim İhlas Barter Genel Merkezi' ne duyurmakta kullandığı form.

s-Talep Bildirim Formu : ÜYE'nin, Barter Pazarı'ndan satın almak istediği malların ve/veya hizmetlerin bilgilerim İhlas Barter Genel Merkezi'ne duyurmakta kullandığı form.

t-Prestij Çek:: İHLAS BARTER'ın uygun gördüğü ÜYE'ye verdiği, satış yetki kodunun önceden verildiği ve kullanım miktarının Amerikan Doları cinsinden belirlenerek bastırıldığı kıymetli evrakıdır. İHLAS BARTER yetkilisi kendi kanaat ve değerlerini göz önünde bulundurarak Prestij Çek dağıtımını gerçekleştirir.

II. Barter Sistemi İşlemlerine İlişkin Genel Hükümler

2.1. İHLAS BARTER, ÜYE'ye işbu sözleşmenin kapsamı içinde Barter Sistemi'ni kullanmaya başlaması için, istenen evrakların tamamlanması, üyelik bedelinin KDV'si ile birlikte (İHLAS BARTER A.S. Banka Hesaplama) yatırılması ve

sözleşmenin onaylanarak imzalanmasına müteakip Onbeş gün içinde, yazılı olarak İŞLEM YAPMA YETKİSİ verir, işlem Yapma Yetkisi'ni almadan işbu sözleşmeyi imzalamak ÜYE'ye, Barter Sistemi ile çalışma yeterliliğini sağlamaz.

2.2. işlem Yapma Yetkisi almak için ÜYE, Yıllık Üyelik Bedeli'ni nakit ödeyerek İHLAS BARTER tarafından istenen, son yıla ve son duruma ait belge ve evraklardan kendisi ile ilgili olanların tamamını Broker'ına veya İhlas Barter Genel Merkezi'ne verir.

ÜYE' den istenen belge ve evraklar şunlardır:

a- Son yıl vergi levhası fotokopisi,

b- Şirket kuruluş gazetesi,

c- imza sirküleri,

d- Barter Üyelik Sözleşmesi'ni imzalayan yetkilinin, varsa diğer yetkililerin ve Barter işlemleri yetkilinin ikametgahı ve nüfus cüzdanının arkalı-önlü fotokopisi,

e- Kredi Kartı ile Ödeme Talimatı Formu,

f-Ticaret Odası faaliyet belgesi,

g- Sanayii Odası Kapasite Raporu,

h- işyeri merkezi tapu fotokopisi veya kira sözleşmesi,

i-Onaylı Bilanço ve Gelir Tabloları,

j- Şirket faaliyetlerini anlatan tanıtım yazısı,

k- Sürekli Arz Bildirim Formu,

m- Sürekli Talep Bildirim Formu.

2.3. ÜYE, yukarıda 2.2. Maddede istenen belgelerde kendi tarafından veya başkaca yollardan yapılacak değişiklikleri özellikle ÜYE'yi temsil ve ilzama yetkili kimselerin değişmesi durumunda; bu değişiklikleri Barter'a yazılı olarak en kısa zamanda bildirmekle yükümlüdür. Bu durumun Barter'a bildirilmemesi durumunda doğacak tüm zararlardan ÜYE sorumludur.

2.4. İHLAS BARTER, işlem Yapma Yetkisi olan ÜYE adına bir Cari Hesap açar ve ÜYE'nin Barter Pazarı'nda gerçekleştirdiği alım ve satım işlemlerinin bedellerini, Amerikan doları cinsinden Cari Hesapta muhasebeleştirir. Ayrıca, ÜYE'ye, Barter Sistemi çalışmalarında yardımda olması için bir Broker görevlendirir ve Arz Bildirim Formu, Talep Bildirim Formu'ndan oluşan operasyonel malzemeyi teslim eder. İhlas Barter Çeki, ÜYE'nin satışından dolayı elde ettiği satınalma kredisi ile alım işlemi yapacağı zaman veya vereceği teminat ve teminatın uygunluğunun tespit edilmesi ile teslim edilir. İhlas Barter Çeki'nin işbu sözleşme kapsamı dışında kullanımından doğan sorumluluk, ÜYE'ye aittir.

2.5. ÜYE, Barter Sistemi'nin, aynı zamanda internet ortamında işlem gören bir Pazar olduğunu kabul eder. Firmaların Barter Pazarı'nda çalışabilmelerinin önemli şartı, internette İhlas Barter sayfalarını görmektir. ÜYE, bu sözleşme yürürlüğe girmesinden itibaren, internette İhlas Barter sayfalarına bağlanacağı şekilde bilgisayar teçhizatına sahip olacağını kabul ve taahhüt eder. ÜYE, internet üzerinden her türlü Barter işlemlerini yapabilmesi için işbu sözleşmeyi imzalayarak; internette İHLAS BARTER web sayfasına erişme yetkisine işlem Yapma Yetkisi ile birlikte verilecek olan internet kullanıcı adı ve şifresi ile sahip olacaktır. Bu şifre internet kullanımındaki tüm adımlarda geçerli olduğundan, her türlü gizlilik ve güvenlik ihlalleri nedeniyle ileride Barter işlemlerinden doğacak problemlerden ÜYE sorumludur.

2.6. ÜYE, internet üzerinden yapacağı barter işlemleri için kendisine verilecek olan şifrenin 3. şahıslarca kullanılması suretiyle işlem yapılmaması için gerekli önlemleri alacak, şifrenin 3. şahıslarca öğrenildiğinden şüpheli olduğu anda İHLAS BARTER'ı derhal haberdar edecek ve şifresini değiştirecek, aksi takdirde yetkisiz kişilerce yapılan işlemlerden ve bunun neticelerinden sorumlu olacaktır. Bu durumda işlemin gerçekleştirilmesi sebebiyle ÜYE'nin uğradığı zararlardan İHLAS BARTER sorumlu tutulmayacaktır. İHLAS BARTER dilediği zaman güvenlik nedeniyle şifreyi değiştirme ve ÜYE'nin bu sözleşmedeki adresine bildirme yetkisine haizdir.

2.7. ÜYE, İHLAS BARTER'in sunduğu internet hizmetlerinin verilmesi esnasında veya herhangi bir zamanda oluşabilecek arıza vs. teknik sebepler ile bu hizmetlerin verilmesine ara veya son verilmesi yahut hizmetin kesintiye uğramasından, keza donanım, yazılım (hardware-software) ve internet sunucusundan kaynaklanan aksaklıklar sonucu 3. kişilerin kendisine ait bilgilere erişimi nedeniyle, İHLAS BARTER'in herhangi bir sorumluluğu olmadığını beyan ve kabul eder.

2.8. ÜYE, İHLAS BARTER'in vermiş olduğu internet hizmetlerinden yararlanmak suretiyle diğer üyeler ile arasında gerçekleştirdiği alım-satım işlemleri sonrasında bahse konu mal ve/veya hizmetlerin her türlü uygunsuzluklarından ve problemlerinden İHLAS BARTER'in sorumlu olmadığını kabul ve beyan eder.

2.9. ÜYE, Barter işlemlerinde telefonla operatörden veya robot operatörden yetki kodu alma işlemlerini gerçekleştirebilir. Bunun için, verilen internet şifresi geçerli olacağından yukarıda 2.5., 2.6., 2.7., ve 2.8. maddelerde internet kullanımına ve Barter işlemlerinde bahsi geçen konuları aynı şekilde telefonla yapılacak işlemler için de beyan ve kabul eder.

2.10. ÜYE'nin Barter Pazarı'nda satmak istediği ürünlerinin bilgileri ihlas Barter Arz Listesi'ne; Barter Pazarı'ndan satın almak istediği ihtiyaçlarının bilgileri, ihlas Barter Talep Listesi'ne kaydedilir ve İHLAS BARTER tarafından diğer üyelerin görmesi sağlanır.

2.11. İHLAS BARTER, Üye Firmaların Barter Pazarı'nda satmak istedikleri ürünlerinin bilgilerinden oluşturduğu Arz Listesi'ni internet ortamında yayınlar. Üyeler, işlem Yapma Yetkisi aldıktan sonra ihlas Barter Genel Merkezi tarafından kendilerine verilen şifre ile internet'teki ihlas Barter Arz Listesi'ni görürler.

2.12. ÜYE, Barter Pazarı'na arz ettiği ürün bilgilerini işbu sözleşme süresi içinde her zaman değiştirmeye yetkilidir. Satışını yapmak istediği ürün çeşidini artırabilir, azaltabilir; ürün miktarını artırabilir, azaltabilir; isterse ihlas Barter Arz Listesi'nden kaldırabilir. Ancak ÜYE'nin arzı ile ilgili yapmak istediği değişiklik bilgileri ihlas Barter Genel Merkezi'ne ulaştıktan sonra geçerlilik kazanır. ÜYE'nin, ihlas Barter Genel Merkezi'ne bildirmeden arz bilgilerini değiştirmesi ve diğer üyelere değiştirdiği şeklini sunması işbu sözleşmenin içeriğine aykırıdır ve sözleşmenin feshi için yeter sebep sayılır.

2.13. ÜYE, ürünlerine Barter Pazarı'ndan talep geldiğinde, alıcı firma ile birebir görüşerek fiyatla, kalitede, miktarda, teslimat şartlarında, satış sonrası hizmette ve diğer ürünle ilgili şartlarda anlaşır ve sattığı ürünün bedeli karşılığı İhlas Barter Ceki'ni kabul ederek ürününün Türk Lirası bedelinin Amerikan Doları karşılığı kadar Barter Sistemi'nden alacaklı olur. Barter Sistemi ile mal satan ÜYE, alacağını, Barter Pazarı'nda satışa sunulan ürünlerden satın alarak tahsil eder. İHLAS BARTER, ÜYE'nin alacağını Barter Pazarı'nda satılan ürünleri satın alarak tahsil etmesinde garantör firmadır, ÜYE'nin İHLAS BARTER garantörlüğünde Barter Sistemi ile satış yapması, yaptığı her satışta İhlas Barter Genel Merkezi'nden Satış Yetki Kodu alması şartına bağlıdır. Satış Yetki Kodu almadan ÜYE'nin diğer üyelere yaptığı satışlar bu sözleşmenin kapsamı içine girmez, yapılan satışın sorumluluğunu ÜYE kendisi taşır.

2.14. Değeri, 10 bin USD üzerinde olan ürünlerin satışında ÜYE, Satış Yetki Kodu'nu, İhlas Barter Genel Merkezi'nden yazılı olarak alır.

2.15. Sipariş ile üretim yapan kuruluşlarda Satıcı, Alıcı ile siparişin şartlarını içeren bir önsözleşme yapar. Yapılan ön sözleşmede alıcı firmanın sipariştan vazgeçme riskine karşılık bir miktar tespit edilmiş ise İHLAS BARTER o miktarı satıcıya alacak, alıcıya borç olarak kaydeder. Alıcının sipariştan vazgeçtiği durumda önsözleşmede belirtilen miktar, satıcının alacağına, alıcının borç hesabında kalır. Siparişli üretimlerde satıcıdan kaynaklanan ya da alıcıdan kaynaklanan problemlerin karşı tarafa verdiği zarar ziyan, İHLAS BARTER'ın sorumluluk alanına girmez; bu durumda mağdur olan hakkını Ticaret Mahkemeleri'nde arar.

2.16. İşbu sözleşme ile ÜYE, kendi adına bu sözleşme kapsamı içinde meydana gelen alacakların nakit veya Barter Sistemi ile tahsilatı hakkında İHLAS BARTER'a tam yetki, vekalet vermiş sayılır ve tahsil edilen alacakları için faiz veya başka bir talepte bulunmayacağını kabul ve taahhüt eder. Bu yol ile yapılan tahsilatlar Barter havuzuna aktarılır.

2.17. ÜYE'nin, Barter Sistemi ile Mal ve/veya Hizmet satın alması, İHLAS BARTER tarafından kendisine Satın alma Kredi Limiti açılmasına bağlıdır. ÜYE'nin Barter Pazarı'na yaptığı satıştan doğan alacak, Satın alma Kredi Limiti anlamındadır ve ÜYE, alacak miktarı kadar Barter Pazarı'ndan ürün satın alabilir. ÜYE, henüz Barter Pazarı'na satış yapmamış veya yaptığı satışın bedelinden daha fazla değerde mal ve/veya hizmet alımı yapmak istiyorsa Satınalma Kredi Limiti'nin oluşturulması için

İHLAS BARTER'a teminat vermek durumundadır. Gayrimenkul ipoteği Teminatı verildiğinde, söz konusu gayrimenkulun İHLAS BARTER'ın onayladığı eksperlerce tespit edilen değerinin %60'ı oranında Barter Kredisi açılır. İHLAS BARTER hiç bir sebep ve gerekçe göstermek durumunda kalmaksızın teminatların değiştirilmesini ve/veya ek teminat verilmesini talep edebilir. Söz konusu teminatlar, sözleşmenin süresinin uzatılması ve herhangi bir sebeple sona ermesi halinde dahi İHLAS BARTER'ın ÜYE'den doğmuş doğacak her ne nam altında olursa olsun bilcümle borçlarının teminatını teşkil edecektir. Ayrıca İHLAS BARTER'a her ne sebeple olursa olsun devir, ciro ve teslim edilen teminatların ayrıca metinlerin açıkça tasrih olunmadıkça kanuna uygun olarak temlik cirosu ile devir edilmiş sayılacağını, bunların teminat olarak ciro ve teslim edildiği iddiasında bulunulmayacağını, teminata ve tahsile verilen teminatlarda bu hususun açıkça şerh edileceğini, doğrudan İHLAS BARTER lehine tanzim edilen teminatlar için de aynı hususun geçerli olduğunu, eğer ÜYE böyle bir kıymetli evrakın teminat için verildiği iddiasında ise buna ilişkin ayrıca İHLAS BARTER'ın imzasını içeren bir belge ibraz etmek gerektiğini açıkça beyan, kabul ve taahhüt eder.

2.18. ÜYE, satın almak istediği mal ve/veya hizmetin Barter Pazarı'nda bulunup bulunmadığı bilgisini ihlas Barter Arz Listesi'nden soruşturur; ihtiyacını karşılayacak üye firmalar ile doğrudan iletişime geçerek ürününe talip olur. Fiyatta, kalitede, miktarda, teslimat şartlarında, satış sonrası hizmette ve diğer ürünle ilgili şartlarda satıcı firma ile karşılıklı görüşerek anlaşır. Satıcı ile anlaşan ÜYE, ihlas Barter Çeki ile ödeme yaparak ihtiyacını satın alır.

2.19. İHLAS BARTER ÜYE'ye, Barter Pazarı'ndan satın aldığı ve karşılığında borçlandığı her ürünün bedelini, satın aldığı tarihten itibaren Barter Sistemi ile ödemesi için oniki (12) ay vade tanır. ÜYE, satın aldığı bir ürünün bedelini oniki aylık vadede ürününi Barter Pazarı'na satarak ödeyemez ise borcunu, onikinci ayın sonunda 3 (üç) gün içinde defaten nakit olarak İHLAS BARTER'a öder. 12 ay dolduktan sonra Amerikan Doları olarak nakit ödenmesi gereken borca, aylık %1 gecikme cezası uygulanır.

2.20. ÜYE, Sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinde veya eksik ifa durumunda, İHLAS BARTER ile aralarında doğacak hukuki ihtilaflarla ilgili olarak İHLAS BARTER'ın yapacağı masrafları ve % 10 avukatlık ücretini defaten ödemeyi kabul ve taahhüt eder.

2.21. ÜYE, Barter Kredisi kullanmak için İHLAS BARTER'a teminat vererek Satınalma Kredi Limiti oluşturmuş ve bu şekilde satın aldığı bir ürünün borcunu 12 ay sonunda defaten nakit ödemiş ise İHLAS BARTER bu işlem için komisyon hakkından feragat eder. ÜYE, bu durumda sadece satın aldığı ürünün Amerikan Dolan değerini öder. Banka teminat mektubu, Devlet Tahvili, Hazine Bonosu veya Gayrimenkul ipoteği vermeden kullanılan Barter Kredisi'nin 12 ay sonra geri ödenmesinde ve/veya teminat vererek kullanılan ancak 12 ay sonunda defaten nakit ödenmeyen borçlarda İHLAS BARTER'ın komisyonundan feragati söz konusu değildir.

2.22. ÜYE, Barter Sistemi'ne konu olan borçlarının, mevcudiyetini, hukuken geçerliliğini, sözleşmenin kapsamı içindeki borçlar üzerinde tasarruf yetkisinin varlığını, borçlarını zamanında ve tamamen ödeneceğini, gayri kabili rücu garanti etmekte olduğunu açıkça taahhüt etmektedir. ÜYE ile alım yaptığı firma arasındaki temel ilişkiden kaynaklanabilecek itiraz, ÜYE'nin İHLAS BARTER'a karşı yükümlülüklerini ifaya engel teşkil etmeyeceği gibi, bu yükümlülüklerin ifasını da geciktirmez.

2.23. ÜYE firmalar Barter Pazarı'nda yaptıkları alım ve satım işlemlerinde fiyatın makul olduğunu, ürün kalitesini, teslimat süresini, ürünle ilgili nitelik ve nicelik bilgilerinin uygunluğunu kendi serbest iradeleri ile değerlendirerek karar verirler; hiçbir şekilde etki altında kalmazlar. İHLAS BARTER'ın görevlendirdiği Broker'ların alım ve satım işlemlerindeki rolü, ÜYE'nin kendi serbest iradesi ile işlem yaptığı gerçeğini değiştirmez. Bu sebeple ürünün fiyatından, kalitesinden, niceliğinden ve diğer niteliklerinden, satış sonrası teknik hizmetlerden ve ürün garanti şartlarına yönelik hizmetlerden kaynaklanan problemlerin sorumluluğunu, alıcı ve satıcı firmaların kendisi üstlenirler. Bu problemler için İHLAS BARTER alıcının veya satıcının lehinde veya aleyhinde taraf değildir.

2.24. Barterlı işleme konu olan gayrimenkul (devre mülk, devre tatil dahil), her türlü taşıt (kara, deniz ve hava taşıtları) alım satımlarında, kat mülkiyeti ve kat irtifakı tapularının alınması, kooperatif ise tapuların teslim süresi, kooperatif üyeliği tahsis belgesi, noter onaylı kooperatif hakkı devir sözleşmesi, oto ruhsat ve trafik işlemleri vb. konularda işlem sonrasında çıkabilecek her türlü problemleri alıcı ve satıcı firmaların kendisi üstlenir. İHLAS BARTER bahse konu işlemlerde taraf değildir.

2.25. ihlas Barter Genel Merkezi gerekleŒen iŒlem için alıcı ve satıcı firmaların imzaladığı ihlas Barter eki üzerindeki bilgileri esas alır. Alıcı ve satıcı firmalar arasında gerekleŒen Barter iŒleminde, alıcı firma satıcı firmaya ihlas Barter eki düzenleyerek verir, ihlas Barter eki üzerinde yapılan iŒlemin Amerikan Doları cinsinden bedeli, tarihi, satıŒ yetki kodu, alıcı ve satıcı firmaların cari hesap numaraları ile alıcı firma imza ve kaŒesi yer alır. Alım yapan ÜYE, satıŒ yapan ÜYE'ye ihlas Barter eki düzenleyerek verir, ihlas Barter eki'ni, ihlas Barter Genel Merkezi'ne ulaŒtırmak satıcı firmanın sorumluluğudur; ihlas Barter eki eline geçtiğinden itibaren yedi (7) gün içinde ihlas Barter Genel Merkezi'ne elden teslim eder. ihlas Barter, ihlas Barter eki eline ne zaman gemiŒ olursa olsun, gerekleŒen iŒlemin kayıtlarını ihlas Barter eki üzerindeki tarihi dikkate alarak muhasebelestirir.

2.26. İHLAS BARTER, uygun gördüğü üyeye, İHLAS BARTER PRESTİJ CEKİ verebilir. PRESTİJ EK de bir tür Barter eki'dir. İHLAS BARTER PRESTİJ CEKİ zerindeki ek numarasına İHLAS BARTER tarafından SatıŒ Yetki Kodu önceden verilir. Üyeler, İHLAS BARTER PRESTİJ CEKİ ile alım yapan firmalar için ihlas Barter Genel Merkezi'nden SatıŒ Yetki Kodu istemezler.

2.27. ÜYE'ler, Barter Pazarı'nda gerekleŒen iŒlemlerle ilgili söz konuŒu ürünün Türk Lirası değerini, TC Merkez Bankası efektif satıŒ kuru ile Amerikan Dolarına çevirerek ihlas Barter eki üzerine yazar.

2.28. ÜYE, bu szleŒme ile İHLAS BARTER'a, Barter Pazarı'nda yaptığı alım ve/veya satıŒ iŒlemlerinden doğan alacak ve/veya borç hesaplarının Cari Hesaplarda Amerikan Doları ile tutulması konusunda tam yetki verir.

2.29. ÜYE, internet üzerinde kendisine ait sayfadan, Barter iŒlemlerine ait cari hesap iŒlemlerinin hareketlerini ekstre Œeklinde görebilir ve gerektiğinde yazılı ıkıŒ alabilir. ÜYE, Hesap Ekstresine baktıktan sonra varsa itirazlarını ihlas Barter Genel Merkezi'ne yazılı olarak bildirir; her ayın ilk 3 iŒ günü içerisinde itiraz edilmeyen bir önceki aya ait ekstredeki bilgileri kabul etmiŒ sayılır.

2.30. ÜYE, yeni yatırımlara giriŒilmesi, ortak alınması, iŒletmenin yönetimini etkileyecek geliŒmeler, deđiŒiklikler ile ÜYE aleyhine 3. kiŒiler tarafından açılan davalar, giriŒilen takiplerden, ÜYE'nin ödeme gücünü, teminatlarını etkileyebilecek geliŒmelerden İHLAS BARTER'ı derhal haberdar eder. ÜYE'nin bu madde ya da

sözleşme ile ilgili İHLAS BARTER'a vermekle yükümlü bulunduğu bilgi ve belgeleri göndermiş olması, İHLAS BARTER tarafından bu konuda bir talepte bulunulmamış olması, ÜYE'nin iş bu sözleşme ile üstlendiği sorumlulukları kaldırmaz, hafifletmez.

2.31. Taahhüt edilen borcun ödenmemesi durumunda yargı oranları ve/veya icra yoluyla takibi ve tahsilinin İHLAS BARTER'a ait olması, işbu sözleşme kapsamındaki tüm borçlar için geçerlidir. Bu halde dahi ÜYE, borcun takibi ve tahsiline ilişkin tüm masrafları ilgili kuruluşa ödemekle yükümlüdür.

2.32. ÜYE, İHLAS BARTER'ın zarar görmesi ihtimali bulunan her türlü davranıştan kaçınmak zorundadır. ÜYE'nin dürüstlük kuralı ile bağdaşmayan davranışlarda bulunması sözleşmeye aykırılık sayılır. ÜYE, işbu sözleşmenin ekinde verilen İRTA TİCARİ AHLAK KURALLARI'na uygun olarak Barter Sistemi ile çalışacağını kabul ve taahhüt eder. İRTA TİCARİ AHLAK KURALLARI, bu sözleşmenin tamamlayıcı bir parçasıdır.

III. Yurtdışı Barter işlemleri

3.1. İHLAS BARTER, yurtdışı işlemler için Amerikan Barter Şirketi ITEX CO. ile lisans anlaşması imzalamış olup ayrıca dünyanın bütün saygın Barter Şirketleri'nin üyesi bulunduğu Dünya Barter Organizasyonları Birliği İRTA'ya üye olmuştur.

3.2. İHLAS BARTER A.S. Uluslararası Barter Şirketi statüsünde; ÜYE'nin, Uluslararası Finansal Takas (Barter) işlemlerinde, uygulamaların usul ve esaslarını gerektiğinde sektör ve/veya ülke bazında belirlemeye, ÜYE'nin politikalarında bir bütünlük sağlanması için Finansal Takas'a yönelik faaliyet ve kaynaklarını koordine etmeye yetkilidir.

3.3. Uluslararası Barter işlemlerinde ihracat ve ithalat bedelleri, İHLAS BARTER A.S. Uluslararası Barter Şirketi statüsünde, organize ettiği Barter Sistemi üzerinden takip eder. İHLAS BARTER A.S. ÜYE'nin uluslararası işlem yaptığı ihracat bedelini Barter Sistemi'nde yurt içinde başka bir üyeden mal veya hizmetle tahsil edebilir. Bu durumda İHLAS BARTER A.S. ihracat bedelini, ihracat yapılan ülkedeki üyeden değil o ülkedeki Barter Şirketi'nden Barter Sistemi içinde tahsil eder. Bu durumda işlemlerin takibi ve tahsilatı, Uluslararası Barter Şirketleri arasında yapılan anlaşmalarla takip edilerek kapatılabilir.

3.4. ÜYE'nin yapmak istediği uluslararası Barter işlemler için, İHLAS BARTER A.S.'den Uluslararası Barter Yetkisi Belgesi alması şarttır. Üyeliği kabul edilen ve Uluslararası Barter Yetki Belgesi alan ÜYE'ler Barter Sistemi ile ayrıca ihracat ve ithalat işlemlerini gerçekleştirebilirler.

3.5. Uluslararası Barter Yetki Belgesi almak isteyen ÜYE, Uluslararası Barter Yetki Belgesi Müracaat Formu ile İHLAS BARTER merkezine müracaat eder. Müracaatı onaylanan ÜYE'ye Uluslararası Barter Yetki Belgesi 5 (beş) işgünü içinde iletilir,

3.6. İhlas Barter Sistemi'ne üye olan firma, ITEX Üyeleri ve IRTA üyesi diğer Barter Şirketlerinin Üyeleri ile bu sözleşme ile Barter Sistemi kapsamında dış ticaret işlemleri yapabilir.

3.7. ÜYE, yurtdışı Barter işlemlerinde yürürlükteki dış ticaret mevzuatı, kambiyo mevzuatı ve gümrük kanunlarına tabidir. ÜYE, yurtdışı Barter işlemlerinde İHLAS BARTER'in, ITEX CO. ile imzaladığı lisans sözleşmesi ile bağlı olduğu hükümlere de tabidir.

IV. Üyelik Aidatı ve İşlem Komisyonu

4.1. Üye, Barter Sistemi'ni sağlıklı ve verimli kullanmasında faaliyet gösteren ve yatırım yapan İHLAS BARTER'a Yıllık Üyelik Bedeli öder. İHLAS BARTER, üye firmalardan aldığı Yıllık Üyelik Bedeli karşılığı ÜYE için bir cari hesap açar; ÜYE'nin Barter işlemlerim cari hesabında muhasebeleştirir; ÜYE'ye Barter Sistemi'ni kullanmasında yardımcı olması için bir Broker atar; Broker'ın ÜYE'nin taleplerini karşılama ve aranını diğer üyelere ulaştırılmasında yoğun çaba göstermesini sağlar; ÜYE'nin Arz ve Talep bilgilerini, bir yıl boyunca internette yayınlar.

4.2. Yıllık Üyelik Bedeli olarak; şahıs şirketler, komandit şirketler, kolektif şirketler, limited şirketler, anonim şirketler için 1000 USD + KDV; grup şirketler veya holdingler için 3000 USD + KDV'dir. ÜYE, Yıllık Üyelik Bedeli'ni İHLAS BARTER'a nakit öder. Yıllık Üyelik Bedeli'ni ödemiş ÜYE'ye, İşlem Yapma Yetkisi verilmez.

4.3. İHLAS BARTER, ÜYE'nin Barter Sistemi ile yaptığı alım ve satım işlemlerinin her ikisinden de %5 + KDV nakit işlem komisyonu alır. İşlem komisyonunu nakit ödemek durumunda olan ÜYE, kredi kartı ile ödeme yapabilir.

4.4. ÜYE, Üyelik Bedeli'ni KDV'si ile birlikte İHLAS BARTER'ın Banka Hesap Numaralama yatırır ve yatırdığına dair dekontu, İhlas Barter Genel Merkezi'ne müracaat dosyası ile elden veya Broker'ı aracılığı ile ulaştırır. Eğer ÜYE, müracaatını kendisi İhlas Barter Merkezi'ne veya Subesi'ne gelerek yapıyorsa Üyelik Bedeli'ni kredi kartı ile ödeyebilir.

V. Sözleşme Süresi ve Sona Ennesme Diskin Hükümler

5.1. Akdin. süresi bir (1) yıldır. Akdin hitamında 30 gün önce taraflardan biri işbu akdi feshetmediği takdirde akid bir yıl süre ile uzatılmış sayılır, Akdin feshi konusundaki hükümler mahfuzdur. Devam edecek dönemler içinde aynı hükümler caridir.

5.2. ÜYE'nin akde aykırı davranışı, kredibilitesi ve mali durumunda olumsuz etkenlerin münhasıran İHLAS BARTER'ın tespit ve taktiri ile ortaya çıkması halinde İHLAS BARTER, herhangi bir mehil tayinine gerek olmaksızın sözleşmeyi yazılı ihbarla derhal sona erdirebilir. İHLAS BARTER'ın bu fesih hakkını kullanabilmesi için ÜYE'nin aczinin sabit, iflasına hüküm verilmiş olması aranmaz.

5.3. ÜYE'nin yurtiçinde bir başka Barter Şirketi ile çalıştığının tesbiti halinde İHLAS BARTER, herhangi bir mehil tayinine gerek olmaksızın sözleşmeyi yazılı ihbarla derhal sona erdirebilir.

5.4. İHLAS BARTER'ın işbu sözleşmeyi haklı sebeple feshi halinde, sebebinin haklılığı tamamen İHLAS BARTER'ın takdir yetkisi içindedir.

5.5. Sözleşmenin herhangi bir şekilde sona ermesi halinde ÜYE, ödenmemiş borçlarını İhlas Barter komisyonu ile birlikte derhal nakit ödemekle yükümlüdür. ÜYE'ye ayrıca bir ihbar ya da ihtar yapılması şartı aranmaz. İHLAS BARTER, ÜYE'nin bilcümle teminatlarını nakte tahvil, kefillerini takip yetkisine sahiptir. ÜYE'nin alacağı var ise tahsilatını, ancak alacak miktarı kadar mal ve/veya hizmeti, Barter ile tahsil eder. ÜYE, İhlas Barter'dan hiçbir zaman nakit ödeme talebinde bulunamaz.

5.6. Sözleşme süresi sonunda sözleşmeyi yenilemeyen ÜYE, alacağı var ise Barter Pazarı'ndaki ürünlerden satın alarak tahsilatını yapar; borcu var ise borcunu defaten nakit öder. Eğer ÜYE alacağını sözleşme süresi bitiminde hemen bir ürün alarak tahsil etmemiş de ileriki günlerde tahsil edeceğini belirtmiş ve İHLAS BARTER'dan tahsil edene kadar hizmetlerine devam etmesini istiyor ise o zaman Yıllık Üyelik Bedeli'ni ödemekten kaçınamaz.

5.7. İHLAS BARTER, ÜYE'nin işbu sözleşmedeki taahhütlerine aykırı davranması halinde ya da herhangi bir sebep göstermeksizin internet şifresini iptal edebilir ve ÜYE'nin bu hizmetten yararlanmasına son verebilir.

VI. İhlas Barter Banka Hesap Numaraları

Banka Hesap Numaraları;

Garanti Bankası,	Yenibosna Subesi Türk Lirası Hesabı	: 6201235/6
Garanti Bankası,	Yenibosna Subesi Amerikan Doları Hesabı	: 9006327/2
ihlas Finans Kurumu,	Avcılar-Yenibosna Subesi Türk Lirası Hesabı	: 119223/6
ihlas Finans Kurumu,	Avcılar-Yenibosna Sb. Amerikan Doları Hesabı	: 119223/7

VII. Diğer Hükümler

7.1. İşbu sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlıklarda, yalnız İHLAS BARTER'ın belge ve kayıtlarının münhasır, geçerli delil teşkil edeceği ÜYE tarafından şimdiden kabul ve ikrar edilmektedir.

7.2. ÜYE'nin bu sözleşmeye herhangi bir aykırılığı halinde veya belirtilen sair hallerde İHLAS BARTER herhangi bir ihbara, hüküm istihsaline mehil tayinine, borcun miktarının yetkili yargı organlarıncaya önceden tespitine gerek olmaksızın bilcümle teminatları nakde tahvile, mahsuba, kefilleri takibe yetkilidir, işbu sözleşmede, muaccel olabilmesi için ihbara gereken hallerde dahi ÜYE'ye yapılan ihbar yeterli olup ayrıca kefillere ihbar yapılması gerekmez.

7.3. İşbu sözleşme uyarınca yapılacak ihbar ve ihtarların yazılı yapılması şarttır. Bu ihtarların yetkili imzaları ihtiva etmesi de şarttır.

7.4. İşbu sözleşmenin akdi, uygulanması ve teminatlarının alınması nedeni ile, ödenmesi gereken bilcümle harç vergi ve resimler ile masraflar ÜYE'ye aittir.

7.5. işbu sözleşmenin değişikliklerinin de yazılı şekilde yapılması lüzumludur. Yazılı şekilde yapılmadıkça değişiklik iddiaları dinlenemez.

7.6. işbu sözleşmenin bir kısmının herhangi bir sebeple hükümsüz hale gelmesi, diğer kısımların da hükümsüz kalması sonucunu doğurmaz. Ancak tarafların, bu hükümlerin mevcut olmaması halinde işbu sözleşmeyi yapmayacakları açıkça anlaşılabilir hallerde sözleşme tamamen hükümsüz hale gelir. Sözleşmenin sona ermesi, hükümsüz hale gelmesi ÜYE'nin hükümlülükleri kararlaştırıldığı şekilde ifa ve tasfiye etmesini engellemez.

7.7. işbu sözleşmenin yorumu gereken hallerde İHLAS BARTER'in uygulamaları esas alınır. ÜYE lehine münferit uygulamalar yoruma esas teşkil etmez.

7.8. Taraflar yukarıda yazılı olan adresler gerekli tebligat adresleri olarak kabul ve beyan etmişlerdir. Adres değişikliği yazılı olarak bildirilmediği sürece bu adreslere yapılacak tebligatlar gerekli olarak hukuki sonuçlarını doğuracaktır,

7.9. işbu sözleşmeden doğacak ihtilaflarda istanbul Mahkemeleri ve istanbul icra Müdürlükleri yetkilidir.

7.10. işbu sözleşmeden doğabilecek ihtilaflarda Türkiye Cumhuriyeti Hukuk kuralları geçerlidir.

7.11. işbu sözleşmeden doğacak ihtilaflarda Bakırköy Mahkemeleri ve icra Daireleri yetkilidir.

7.12. işbu sözleşme:...../...../..... tarihinde, istanbul'da, 2 (iki) nüsha olarak tanzim ve imza edilmiştir

Onay
İhlas Barter AŞ.

Broker
İmza

Üye Firma
İmza/Kaşe

Ek-2 Üyelik Müracaat Formu

ÜYELİK MÜRACAAT FORMU

KİMLİK BİLGİLERİ

FİRMA :
ADRES :
TEL :
FAX :
YERİ/İLİ :
VERGİ NO :
TİCARET SİC :
GAZETE NO :
FİRMA YETKİLİSİ/
ÜNVANI :
Internet adresi : http /
e-Mail :

FAALİYET BİLGİLERİ

ÜRETİLEN MALLAR VEYA
HİZMETLER :
PAZAR PAYI :
KAPASİTE KULLANIM ORANI :
HAM KAPASİTE İLE ÇALIŞMAMA
NEDENLERİ :

NAKİT KAYNAKLARINIZIN DEĞERLENDİĞİ

FINANSAL ARAÇLAR

MEVDUAT HİPO DÖVİZ
 TRSSE SİNLİ TAHVİL BONO
 ALTIN MAL DİĞER

AÇIKLAMA :

YILLIK İHRACAT TUTARI (USD) :

YILLIK İTHALAT TUTARI (USD) :

İÇTİFA YAPTIĞI ÖKLE FİR :

REFERANS BİLGİLERİ

ÇALIŞTIĞINIZ BANKA VE DİĞER

FİNANS KURUMLARI (ŞUBH İSİMLERİ)

1. :

2. :

3. :

X FİRMASI BUNYESİNDE ÇALIŞTIĞINIZ

KURULUŞLAR VE YETKİLİLERİ

1. :

2. :

3. :

TİCARET YAPTIĞINIZ EN AZ 3 FİRMANIN

İSİM- YETKİLİSİ-TEL EPOH ABİ

1. :

2. :

VERİLEBİLECEĞİNİZ TEMİNATLAR

GAYRİ MENKUL İPOTEĞİ

BANKA TEMİNAT MEKTUBU DİĞER

REKLAM TANITIM

KULLANDIĞINIZ MEDYA ARAÇLARI

TV BAZİLİ RAYİO FUAR

BİLBOARD İNTERİNİT BİLGİ BANKASI

BARTER SİSTEMİ İLE İLK NE ZAMAN İAŞTIĞINIZ

1. :

2. :

3. :

4. :

5. :

6. :

7. :

8. :

WLB SİTE İÇİN (Dunya Barter Kanalı için)

KULLANICI ADI :

KULLANICI SİFİRİ-TEKLİFİNİZ :

ONAY

UYGUNDUR
İSİM İMZA

UYGUN DEĞİLDİR
İSİM İMZA

ENFORMASYON FORMU

TİCARET ÜNVANI : _____
FAALİYET KONUSU : _____
KURULUŞ TARİHİ : _____
TİCARET SİCİL NO : _____
TİCARET SİCİL GAZETESİ : _____
TARİH VE NO : _____
KAYITLI OLUNAN TİCARET : _____
SİCİL MEMURLUĞU : _____
VERGİ DAİRESİ VE NO : _____
MERKEZ ADRESİ : _____

FABRİKA ADRESİ : _____

ŞUBE ADRESLERİ : _____

GÖRÜŞÜLECEK YETKİLİ : _____
TELEFON : _____ TELEKS : _____ FAKS : _____

NOMİNAL SERMAYESİ : _____
ÖDENMİŞ SERMAYESİ : _____
YÖNETİM KURULU : _____

BASKAN : _____
BASKAN VEKİLİ : _____
ÜYE : _____
ÜYE : _____
ÜYE : _____

GENEL MÜDÜR : _____
DİĞER MÜDÜRLER : _____

FİRMANIN SERMAYE DAĞILIMI
ORTAĞIN ADI PAYI %
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

FİRMANIN İŞTİRAKLERİ
İŞTİRAK EDİLEN FİRMANIN
UNVANI ÖDENMİŞ SERMAYESİ İŞTİRAK TUTARI
1. _____
2. _____
3. _____

FİRMAYI DENETLEYEN BAĞ. DEN. KURULUŞU: _____

SÜREKLİ ARZ BİLDİRİM FORMU

FİRMA ADI :		Tel :	Aşağıdaki Arz Bilgileri:				
ADRES :		Fax :	1) Kuruluş yılı ve türü				
TARİH :		GSM :	2) Kuruluş amacı				
FAALİYETİ :		E-Mail :	3) Kuruluşun temel faaliyet alanları				
☐ İHRAÇ ☐ İTHRAÇ ☐ İÇTİCARET ☐ İÇTİCARET ☐ İÇTİCARET ☐ İÇTİCARET ☐ İÇTİCARET ☐ İÇTİCARET		FİRMA YETKİLİSİ:					
		YAYMI					
		Yetki Bilgisi (Bazı işlemler için)		Yetki Bilgisi (Bazı işlemler için)		Brokersizlik	
SIRA NO	ARZ EDİLEN MALZEMELER	FAVZA ÖZELLİKLERİ MALZEMESİ	OPSİYON FAZLI	İMZA	KURUM	BİREYİ AD (S)	KONTROL SİYALİ
01							
02							
03							
04							
05							
06							
07							
08							
09							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
31							
32							
33							
34							
35							
36							
37							
38							
39							
40							
41							
42							
43							
44							
45							
46							
47							
48							
49							
50							

Form No: S 0305-07

Yayın Tarihi: 01.01.1999

Rev. No: 1

Rev. Tarihi: 01.12.1999

Sayı No: 12

İHLAS BARTER KURULU ÇETİNKÖY, SİĞIRCIYANLI MAHALLESİ 34710 Etiler, Beşiktaş / İstanbul
 Tel: 0212 344 11 11 / 344 11 12 / 344 11 13 / 344 11 14 / 344 11 15 / 344 11 16 / 344 11 17 / 344 11 18 / 344 11 19 / 344 11 20 / 344 11 21 / 344 11 22 / 344 11 23 / 344 11 24 / 344 11 25 / 344 11 26 / 344 11 27 / 344 11 28 / 344 11 29 / 344 11 30 / 344 11 31 / 344 11 32 / 344 11 33 / 344 11 34 / 344 11 35 / 344 11 36 / 344 11 37 / 344 11 38 / 344 11 39 / 344 11 40 / 344 11 41 / 344 11 42 / 344 11 43 / 344 11 44 / 344 11 45 / 344 11 46 / 344 11 47 / 344 11 48 / 344 11 49 / 344 11 50 / 344 11 51 / 344 11 52 / 344 11 53 / 344 11 54 / 344 11 55 / 344 11 56 / 344 11 57 / 344 11 58 / 344 11 59 / 344 11 60 / 344 11 61 / 344 11 62 / 344 11 63 / 344 11 64 / 344 11 65 / 344 11 66 / 344 11 67 / 344 11 68 / 344 11 69 / 344 11 70 / 344 11 71 / 344 11 72 / 344 11 73 / 344 11 74 / 344 11 75 / 344 11 76 / 344 11 77 / 344 11 78 / 344 11 79 / 344 11 80 / 344 11 81 / 344 11 82 / 344 11 83 / 344 11 84 / 344 11 85 / 344 11 86 / 344 11 87 / 344 11 88 / 344 11 89 / 344 11 90 / 344 11 91 / 344 11 92 / 344 11 93 / 344 11 94 / 344 11 95 / 344 11 96 / 344 11 97 / 344 11 98 / 344 11 99 / 344 11 100

İHLAS BARTER KURULU ÇETİNKÖY, SİĞIRCIYANLI MAHALLESİ 34710 Etiler, Beşiktaş / İstanbul
 Tel: 0212 344 11 11 / 344 11 12 / 344 11 13 / 344 11 14 / 344 11 15 / 344 11 16 / 344 11 17 / 344 11 18 / 344 11 19 / 344 11 20 / 344 11 21 / 344 11 22 / 344 11 23 / 344 11 24 / 344 11 25 / 344 11 26 / 344 11 27 / 344 11 28 / 344 11 29 / 344 11 30 / 344 11 31 / 344 11 32 / 344 11 33 / 344 11 34 / 344 11 35 / 344 11 36 / 344 11 37 / 344 11 38 / 344 11 39 / 344 11 40 / 344 11 41 / 344 11 42 / 344 11 43 / 344 11 44 / 344 11 45 / 344 11 46 / 344 11 47 / 344 11 48 / 344 11 49 / 344 11 50 / 344 11 51 / 344 11 52 / 344 11 53 / 344 11 54 / 344 11 55 / 344 11 56 / 344 11 57 / 344 11 58 / 344 11 59 / 344 11 60 / 344 11 61 / 344 11 62 / 344 11 63 / 344 11 64 / 344 11 65 / 344 11 66 / 344 11 67 / 344 11 68 / 344 11 69 / 344 11 70 / 344 11 71 / 344 11 72 / 344 11 73 / 344 11 74 / 344 11 75 / 344 11 76 / 344 11 77 / 344 11 78 / 344 11 79 / 344 11 80 / 344 11 81 / 344 11 82 / 344 11 83 / 344 11 84 / 344 11 85 / 344 11 86 / 344 11 87 / 344 11 88 / 344 11 89 / 344 11 90 / 344 11 91 / 344 11 92 / 344 11 93 / 344 11 94 / 344 11 95 / 344 11 96 / 344 11 97 / 344 11 98 / 344 11 99 / 344 11 100

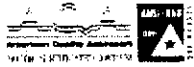
Ek-5 Satış yapması hedeflenen firma bilgileri

Satış Yapılması Hedeflenen Referans Firma Bilgileri

ŞİRKİ NO	FİRMA ADI FAALİYETİ	ŞEHRİ	TİLEFON NO	FAX	E-MAİL

Form No: S-0305/08 Yayın Tarihi: 01.01.1999 Rev. No: 1 Rev. Tarihi: 01.12.1999 Sayı No: 22

İhlas Barter A.Ş. Genel Müdürü
Sakarya Bulvarı, Kat: 5, No: 2, 80000, Bursa
T: 0222 222 2222 F: 0222 222 2222
www.ihlasbarter.com.tr

İhlas
Barter

SÜREKLİ TALEP BİLDİRİM FORMU

FİRMA ADI :		Tel :	Aşağıdaki Talep Bilgileri:			
ADRES :		Fax :	☐ İhracat talebi	☐ İthalat talebi		
		GSM :	☐ İhracat talebi			
		E-Mail :	☐ İthalat talebi			
TARİHİ :		FİRMA YETKİLİSİ:				
FANLİYETİ :		İSİMİ :				
☐ KİMLİK ☐ DİPLOMA ☐ PASAPORT ☐ İMZA ☐ İMZA ☐ İMZA ☐ İMZA ☐ İMZA		Talep Bildirimi her üç ayda bir yenisiyle değiştirilmelidir.				
		YETKİLİ İMZA :		Broker İmza :		
SIRA NO	TALEP EDİLEN MAL/BİLETLER	TALEP EDİLEN MİKTAR	TALEP EDİLEN TARİH	BİRİM	BİRİM FİYATI	TALEP EDİLEN MİKTAR
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

Form No: S-0305/05

Yayımlı Tarihi: 01.01.1999

Rev. No: 1

Rev. Tarihi: 01.12.1999

Sayı No: 12

İhracatçı Birlikleri
Ticaret Bakanlığı
Etiler/Beşiktaş/İstanbul

Ek-8 Talep Karşılama Formu

T A L E P K A R Ş I L A M A F O R M U

FİRMA : .....

YERLEŞİM : .....

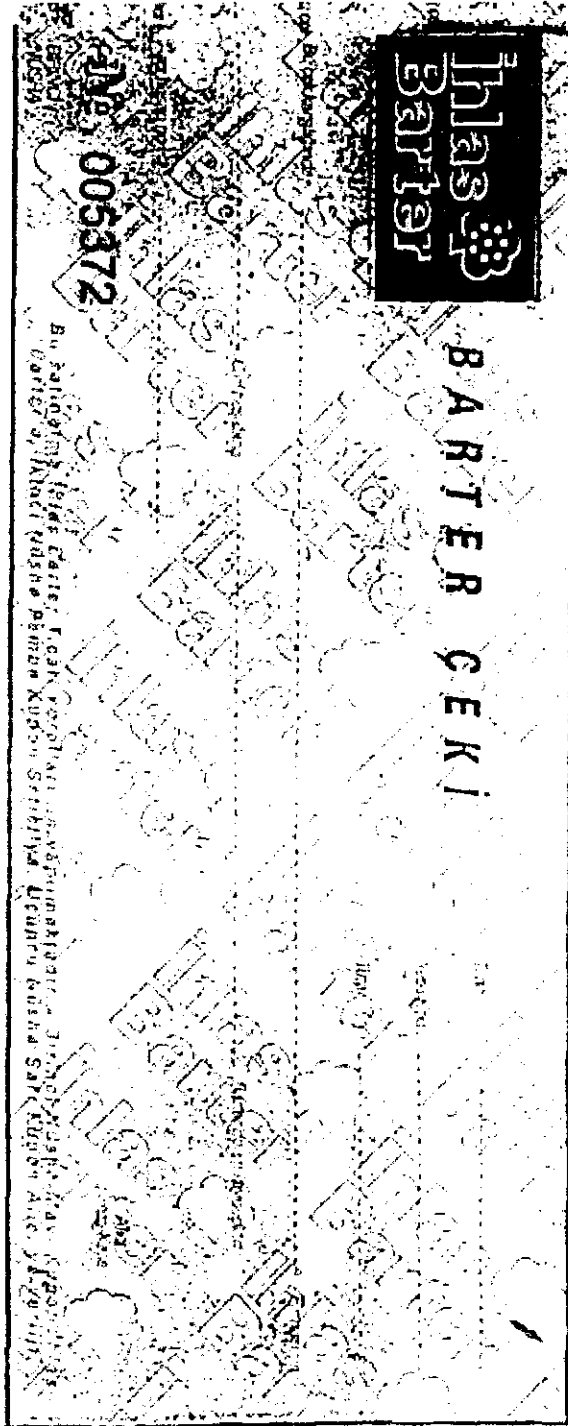
TELEFON(Kod) : .....

FAX(Kod) : .....

TARİH : .....

7 / 2000

MAKULİYET NO	ŞİRKET	TELEFON NO	TELEFON	TELEFON	TELEFON	TELEFON	TELEFON	TELEFON

ÖZGEÇMİŞ

Kemal Can Dolunay , 1966 yılında Adana İline Bağlı Seyhan ilçesinde dünyaya geldi.İlkokulu İstanbul Şair Nedim İlkokulunda orta ve lise öğrenimini Özel Ata Kolejinde tamamladı. 1985 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği bölümünden mezun oldu.1995 yılından itibaren bir serbest muhasebe ve mali müşavirlik firmasında çalışmaktadır.